

Rapport

Hoe veilig is Maashorst?

Veiligheidsmonitor gemeente Maashorst 2021
juni 2022

Colofon

Uitgave

I&O Research
Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2022/117

Datum

juni 2022

Opdrachtgever

Gemeente Maashorst

Auteurs

Frank ten Doeschot
Naïma van Huizen
Rosan van Erp

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Over de veiligheidsmonitor	9
1.2	Steekproef en respons	10
1.3	Vragenlijst	10
1.4	Analyse	11
1.5	Presentatie van cijfers	11
1.6	Leeswijzer	12
2	Leefbaarheid woonbuurt	13
2.1	Fysieke voorzieningen	13
2.2	Sociale cohesie	14
2.3	Oordeel over de woonbuurt	16
2.4	Functioneren gemeente	18
3	Overlast in de buurt	21
3.1	Totale overlast	21
3.2	Fysieke verloedering	21
3.3	Sociale overlast	24
3.4	Verkeersoverlast	26
3.5	Milieuoverlast	28
3.6	Aanpak van buurtproblemen	29
4	Veiligheidsbeleving	30
4.1	Veiligheidsbeleving in de buurt	30
4.2	Veiligheidsbeleving algemeen	34
4.3	Verwachte kans op slachtofferschap	35
4.4	Respectloos gedrag	35
4.5	Discriminatie	36
4.6	Weerbaarheid	38
5	Slachtofferschap traditionele criminaliteit	40
5.1	Slachtofferschap traditionele criminaliteit	40
5.2	Slachtofferschap geweldsdelicten	41
5.3	Slachtofferschap vermogensdelicten	43
5.4	Slachtofferschap vandalismedelicten	45
5.5	Meld misdaad anoniem	46
6	Slachtofferschap online criminaliteit	47
6.1	Slachtofferschap online criminaliteit	47
6.2	Slachtofferschap online oplichting of fraude	49
6.3	Hacken	49
6.4	Online bedreiging of intimidatie	50
7	Preventie	51

7.1	Preventief gedrag	51
7.2	Preventieve maatregelen	53
7.3	Online preventie	55
7.4	Buurtpreventie	57
8	Burgers en politie	58
8.1	Contacten burgers met politie	58
8.2	Functioneren politie in de buurt	59
8.3	Functioneren politie in het algemeen	62
A	Bijlage trends en ontwikkelingen	63
A.1	Landelijke trends in de veiligheidsmonitor	63
A.2	Patronen in de Veiligheidsmonitor	65

Samenvatting

Hieronder zijn de belangrijkste resultaten van de Veiligheidsmonitor Maashorst 2021 beschreven. Allereerst door middel van een situatiebeschrijving en trends per veiligheidsthema en daarna door in te zoomen op trends, benchmarks en wijken.

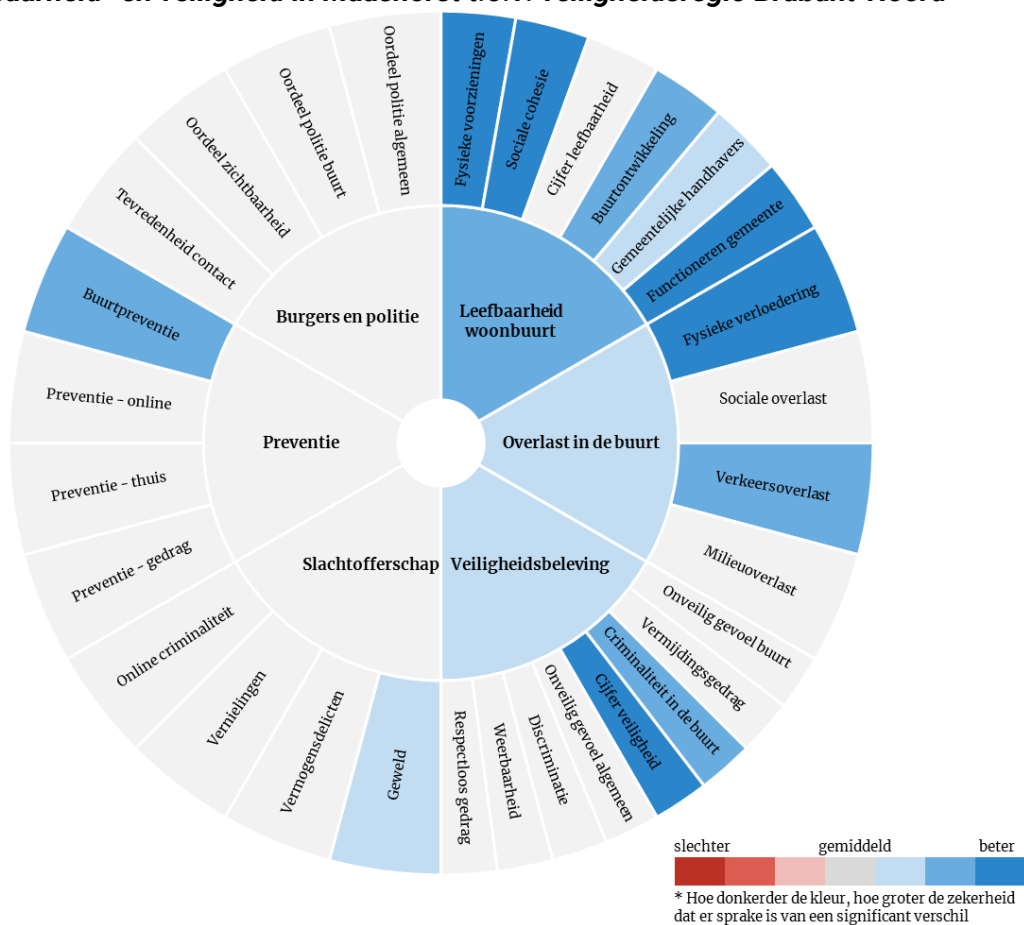
Maashorst vergeleken

Benchmark: Leefbaarheid hoog in Maashorst en relatief weinig overlast

In vergelijking met het gemiddelde in de veiligheidsregio Brabant-Noord zijn inwoners van Maashorst relatief tevreden met de leefbaarheid in hun woonbuurt. Ze zijn bovengemiddeld tevreden met de fysieke voorzieningen, zijn positiever over het functioneren van de gemeente, gemeentelijke handhavers en de ontwikkeling van de buurt. Ook ervaren inwoners van Maashorst minder overlast van fysieke verloedering en verkeer dan gemiddeld in de veiligheidsregio. Tot slot geven inwoners van Maashorst een hoger cijfer voor de veiligheid in hun woonbuurt en hebben zij ook het gevoel dat er minder criminaliteit is in hun buurt dan gemiddeld in de veiligheidsregio.

Leefbaarheid- en veiligheid in Maashorst t.o.v. veiligheidsregio Brabant-Noord

Leefbaarheid woonomgeving: Inwoners van Maashorst over het algemeen tevreden met de leefbaarheid in woonbuurt

De leefbaarheid van hun woonbuurt beoordelen inwoners van Maashorst gemiddeld met het rapportcijfer 7,8. Dit is vergelijkbaar met het regionaal en landelijk gemiddelde. Met de kwaliteit van de fysieke voorzieningen zijn inwoners van Maashorst positiever dan in de referentiegebieden. Waarbij een ruime meerderheid tevreden is met de straatverlichting (82%), het onderhoud van openbaar groen (72%) en het onderhoud van stoepen, straten en pleintjes (72%). De sociale cohesie in Maashorst is sterker dan gemiddeld in Nederland. Inwoners van Maashorst vinden over het algemeen dat mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan en zijn tevreden over de bevolkingssamenstelling van de buurt. Over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid is de helft van de inwoners tevreden en 10 procent ontevreden. De tevredenheid is daarmee in Maashorst hoger dan in de referentiegebieden. Een vijfde van de inwoners van Maashorst ziet wel eens gemeentelijke handhavers in hun woonbuurt. Elders in de gemeente zien zes op de tien inwoners wel eens handhavers. Over het functioneren van de handhavers is twaalf procent van de inwoner die deze handhavers wel eens zien ontevreden en 28 procent tevreden.

Overlast in de buurt: Te hard rijdend verkeer en hondenpoep zijn de voornaamste veroorzakers van overlast in Maashorst

Ruim een derde (37%) van de inwoners van Maashorst heeft veel last van een of meerdere vormen van overlast. De meest voorkomende vorm van overlast is verkeersoverlast, een kwart van de inwoners van Maashorst ervaart hier veel overlast van. Van fysieke verloedering ervaart 14 procent overlast, waarbij hondenpoep de voornaamste overlast gevende vorm van fysieke verloedering is. Tien procent van de inwoners van Maashorst ervaart milieuoverlast, met name in de vorm van geluids- en stankoverlast. De minst voorkomende vorm van overlast in Maashorst is sociale overlast. Acht procent van de inwoners ervaart veel sociale overlast. Deze overlast wordt met name veroorzaakt door rondhangende jongeren, dronken mensen op straat en andere buurtbewoners. De ervaren overlast in Maashorst is minder dan gemiddeld in de veiligheidsregio Noord-Brabant en Nederland, en vergelijkbaar met het basisteam Maas en Leijgraaf.

Veiligheidsbeleving: Inwoners beoordelen de veiligheid in hun woonbuurt gemiddeld met rapportcijfer 7,7

Een ruime meerderheid van 88 procent van de inwoners van Maashorst voelt zich nooit onveilig in de eigen woonbuurt. Elf procent voelt zich wel eens onveilig en vier procent van de inwoners van Maashorst is van mening dat er veel criminaliteit is in de buurt waar zij wonen. Dit is minder dan het Nederlands gemiddelde (9%). Acht procent van de inwoners van Maashorst vindt dat de criminaliteit in hun buurt is toegenomen in het afgelopen jaar. Vier procent is juist van mening dat er minder criminaliteit is dan een jaar geleden. De veiligheid van de woonbuurt beoordelen inwoners gemiddeld met een 7,7. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Ongeveer een derde (32%) van de inwoners van Maashorst voelt zich in het algemeen wel eens onveilig. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Het voornaamste delict of voorval waarvan inwoners van Maashorst het komende jaar slachtoffer verwachten te worden, is oplichting via internet (17%). Ongeveer een op de tien inwoners wordt wel eens respectloos behandeld door onbekenden op straat en acht procent door personeel van winkels of bedrijven.

Daarnaast heeft acht procent zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd gevoeld. Tot slot is gekeken naar de persoonlijke weerbaarheid. Deze is in Maashorst vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Slachtofferschap: 11 procent van inwoners van Maashorst werd slachtoffer traditionele criminaliteit en 18 procent van online criminaliteit

Ongeveer een op de tien inwoners van Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van traditionele criminaliteit (vermogensdelicten, vernieling en geweldsdelicten). Dit is minder dan gemiddeld in Nederland (17%). Van de gemiddeld 22 delicten per 100 inwoners, werd 39 procent gemeld bij de politie. In de afgelopen 12 maanden werd 18 procent van de inwoners van Maashorst slachtoffer van online criminaliteit. De meest voorkomende vormen waren online oplichting of fraude, en hacken.

Preventie: Meest genomen preventiemaatregelen zijn *geen* waardevolle spullen achterlaten in auto, extra beveiliging op buitendeuren en het kiezen van sterke wachtwoorden

Gemiddeld nemen inwoners van Maashorst 2,3 (van maximaal vier) voorzorgsmaatregelen om diefstal te voorkomen. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. De meest genomen maatregelen in Maashorst zijn het meenemen van waardevolle spullen uit de auto en het licht aanlaten thuis wanneer er niemand thuis is. Om de eigen woning te beschermen, nemen inwoners van Maashorst gemiddeld 1,9 (van maximaal zes) preventieve maatregelen. In de meeste gevallen zijn dit extra veiligheidsslots op buitendeuren en/of buitenverlichting met een sensor. Wat betreft online preventie nemen inwoners van Maashorst gemiddeld 2,5 (van maximaal zes) maatregelen om hun digitale gegevens te beschermen. Waarbij het kiezen van sterke wachtwoorden, het gebruik van een virusscanner en uitvoeren van updates en back-ups worden genoemd.

Contact burgers en politie: Meerderheid tevreden met contact met de politie

Een vijfde van de inwoners van Maashorst had in het afgelopen jaar contact met de politie. In de meeste gevallen vond dit contact plaats in de eigen woonbuurt (48%), was de reden voor contact het doen van een aangifte of melding (57%) en op initiatief van de burger (81%). Twee derde van de inwoners die contact hadden met de politie is tevreden over dit contact. Met het algemene functioneren van de politie is de helft van de inwoners tevreden en is acht procent ontevreden. De zichtbaarheid is voor een derde van de inwoners naar tevredenheid, hierover is 18 procent ontevreden.

Wijken vergeleken

Binnen de gemeente Maashorst scoort Landerd op de meeste thema's beter dan Uden. Inwoners van Landerd geven een hoger cijfer voor de leefbaarheid en ervaren meer sociale cohesie. Ook ervaren zij minder overlast van fysieke verloedering, verkeersoverlast en sociale overlast. Wel beoordelen inwoners van Landerd het functioneren van de politie in hun buurt lager dan inwoners van Uden. Ook is de zichtbaarheid van de politie in Landerd minder dan in Uden.

Overzicht wijken	Maashorst Landerd	Maashorst Uden
Leefbaarheid woonbuurt		
Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt		
Percentage buurt gaat achteruit		
Fysieke kwaliteit van de woonomgeving (schaalscore)		
Sociale cohesie (schaalscore)		
Oordeel functioneren gemeentelijke handhavers		
Oordeel aanpak leefbaarheid en veiligheid gemeente		
Overlast in de buurt		
Fysieke verloedering		
Verkeersoverlast		
Sociale overlast		
Milieuoverlast		
Veiligheidsbeleving		
Rapportcijfer veiligheid woonbuurt		
Voelt zich wel eens onveilig		
Voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt		
Idee van veel criminaliteit in eigen buurt		
Heeft zich gediscrimineerd gevoeld		
Persoonlijke weerbaarheid		
Slachtofferschap		
Slachtofferschap geweldsdelicten		
Slachtofferschap vermogensdelicten		
Slachtofferschap vandalismedelicten		
Slachtofferschap online criminaliteit		
Burgers en politie		
Contact met politie		
Oordeel zichtbaarheid politie in uw buurt		
Oordeel functioneren politie in uw buurt		
Oordeel functioneren politie in het algemeen		
Preventie		
Aantal preventieve maatregelen (gedrag)		
Aantal preventieve maatregelen (thuis)		
Aantal preventieve maatregelen (online)		

* Hoe donkerder de kleur, hoe groter de zekerheid dat er sprake is van een significant verschil

1 Inleiding

De Veiligheidsmonitor is een tweejaarlijks terugkerend bevolkingsonderzoek naar veiligheid, leefbaarheid en slachtofferschap. De Veiligheidsmonitor wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, gemeenten en politie. In 2021 heeft Maashorst voor het eerst als gefuseerde gemeente meegedaan aan de Veiligheidsmonitor. Dit rapport doet verslag van dit grootschalige onderzoek. Achtereenvolgens bespreken we in dit inleidende hoofdstuk de achtergrond van de Veiligheidsmonitor (paragraaf 1.1), de steekproef en respons (par. 1.2), de vragenlijst (par. 1.3), de weging en analyse (par. 1.4), presentatie van de cijfers (par. 1.5) en de leeswijzer (par. 1.6).

1.1 Over de Veiligheidsmonitor

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid laat tweejaarlijks 65.000 enquêtes onder de Nederlandse bevolking afnemen door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en I&O Research. Individuele gemeenten kunnen zich aansluiten bij de Veiligheidsmonitor (deelnemers). Deelnemers aan de Veiligheidsmonitor kopen enquêtes in bij I&O Research, boven op de enquêtes die vanuit het landelijke deel voor hun eigen gemeente beschikbaar zijn. Daarbij kunnen deelnemers zelf kiezen met welke frequentie ze aan de Veiligheidsmonitor willen deelnemen (tweejaarlijks of anders).

Meer informatie over de Veiligheidsmonitor is na te lezen op de website van de Veiligheidsmonitor (www.veiligheidsmonitor.nl).

In 2021 is de opzet en inhoud van de Veiligheidsmonitor tegen het licht gehouden¹. Het onderzoeksterrein is immers continu in beweging: nieuwe vormen van criminaliteit ontstaan en ontwikkelen zich steeds sneller (denk aan online criminaliteit) en in het verlengde daarvan verandert ook de behoefte aan informatie vanuit bestuur en beleid. Concreet is de vragenlijst van de Veiligheidsmonitor grondig herzien, daarnaast is het onderzoek alleen als internetenquête uitgevoerd en zijn er geen papieren vragenlijsten meer gebruikt en is er niet meer nagebeeld op de non-respons.

Als gevolg van dit herontwerp zijn de uitkomsten van de Veiligheidsmonitor 2021 niet meer 1-op-1 vergelijkbaar met eerdere edities. Om toch trends en ontwikkelingen in beeld te kunnen brengen is een voorziening getroffen waarmee – door middel van omrekenfactoren – voor een aantal belangrijke indicatoren toch vergelijkingen met eerdere jaren kunnen worden gemaakt. Op het moment van opstellen van deze rapportage zijn de omrekenfactoren op gemeenteniveau echter nog niet beschikbaar. CBS verwacht deze omrekenfactoren in de zomer van 2022 te publiceren.

De rapportage van de Veiligheidsmonitor Maashorst 2021 bevat om deze redenen geen trends en ontwikkelingen op gemeenteniveau, maar alleen de uitkomsten van 2021. In de bijlage van deze rapportage is wel een samenvatting van belangrijke landelijke trends en ontwikkelingen opgenomen uit de landelijke rapportage van de Veiligheidsmonitor 2021 van het CBS.

¹ CBS – Veiligheidsmonitor 2021

1.2 Steekproef en respons

Voor dit onderzoek is door het CBS een aselechte steekproef getrokken van 2.835 inwoners² uit de Basisregistratie Personen (BRP) van de gemeente Maashorst. Bij het trekken van de steekproef is rekening gehouden met het schaalniveau waarop de gemeente Maashorst informatie wenst te ontvangen. De gemeente wil graag inzicht in de ervaren veiligheid op gemeente- en wijkniveau.

De geselecteerde inwoners kregen in augustus 2021 een brief thuis met een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan het onderzoek en konden vervolgens tot november online de vragenlijst invullen. Aan non-responders is tweemaal een herinnering per post gestuurd.

In totaal hebben 997 van de 2.835 geselecteerde inwoners een volledige vragenlijst ingevuld. Dit komt neer op een respons van 35 procent. Het landelijke responspercentage van de Veiligheidsmonitor 2021 bedraagt 31,7 procent. Er hebben 132 inwoners van Maashorst deelgenomen aan de landelijke Veiligheidsmonitor. Deze zijn toegevoegd aan het respondentenbestand. De totale respons in Maashorst komt daarmee uit op 1.129. In de separate bijlage tabellenboek is de responsverdeling opgenomen, uitgesplitst naar persoonlijke kenmerken.

Tabel 1.1 - Respons per wijk

Wijknaam	Respons	Responspercentage (I&O)
Landerd	426	36%
Uden	703	34%
Maashorst	1.129	35%

1.3 Vragenlijst

De vragenlijst van de Veiligheidsmonitor bestaat uit 11 standaard vragenblokken waarin verschillende onderwerpen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid aan bod komen. Daarnaast heeft Maashorst gebruik gemaakt van de vrije ruimte van de vragenlijst om vragen over lokale onderwerpen toe te voegen. Het kader hieronder geeft een overzicht van de verschillende onderwerpen in de vragenlijst van Maashorst.

Overzicht van vraagblokken in vragenlijst van de Veiligheidsmonitor

Standaard

- Leefbaarheid woonbuurt
- Beleving overlast in de buurt
- Veiligheidsbeleving
- Slachtofferschap
- Tevredenheid laatste politiecontact
- Oordeel functioneren politie in de buurt
- Oordeel functioneren politie algemeen
- Oordeel functioneren gemeente

• Preventie

- Respectloos gedrag
- Achtergrondkenmerken

Vrije ruimte

- Veiligheidsbeleving bij uitgaan
- Overlast van jongeren
- Meld Misdaad Anoniem

² Het betreft inwoners van 15 jaar en ouder in particuliere huishoudens. Dit is exclusief inwoners die verblijven in instellingen, inrichtingen en tehuizen.

1.4 Analyse

Voor steekproefonderzoek is het van groot belang dat de steekproef op grond waarvan uitspraken worden gedaan zo veel mogelijk representatief is voor de populatie waarnaar wordt generaliseerd. Om de representativiteit van de steekproef te vergroten is een weging toegepast. Weging is een rekenkundige bewerking, die ervoor zorgt dat een eventuele scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie wordt gecorrigeerd. Dit gebeurt door bevolkingsgroepen die in de respons onder- dan wel oververtegenwoordigd zijn zwaarder of juist minder zwaar in de resultaten mee te laten tellen. Aan het databestand van de Veiligheidsmonitor is door het CBS een weging toegevoegd. In deze weging zijn onder andere de volgende kenmerken meegenomen: leeftijd, geslacht, huishoudgrootte, stedelijkheidsgraad en herkomst. De steekproef van de Veiligheidsmonitor is dankzij de weging op deze kenmerken representatief voor de bevolking van gemeente Maashorst.

1.5 Presentatie van cijfers

In dit rapport worden de resultaten voornamelijk op twee wijzen gepresenteerd:

- Een deel van de resultaten wordt gepresenteerd in de vorm van percentages, bijvoorbeeld het percentage personen dat ergens tevreden over is. Bij de berekening van de percentages in deze rapportage is de werkwijze van het CBS gevolgd: de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden zijn *niet* buiten beschouwing gelaten.
- In dit rapport wordt veel gebruik gemaakt van zogenoemde schaalscores. Dit zijn cijfermatige samenvattingen van meerdere met elkaar samenhangende vragen. Bij de berekening van deze scores is de werkwijze van het CBS gevolgd: de waarde van iedere schaalscore varieert op een schaal tussen 0 en 10. Bij de berekening van de schaalscores zijn de 'weigert' - en 'weet niet' - antwoorden, eveneens conform CBS-werkwijze, *wel* buiten beschouwing gelaten.

Let op! Een schaalscore staat niet gelijk aan een rapportcijfer, omdat de indicatoren zijn samengesteld op basis van percentages en niet op basis van rapportcijfers.

De uitkomsten van Maashorst zijn in dit rapport afgezet tegen de resultaten in het basisteam Maas en Leijgraaf, de veiligheidsregio Brabant-Noord en de landelijke cijfers over 2021 (Nederland). De uitkomsten volgens de geografische indeling van de politie (basisteam, district en politie-eenheid) zijn opgenomen in de bijlage tabellenboek.

Tabel 1.2 - Geografische indeling gemeente Maashorst

Basisteam(s)	District	Veiligheidsregio	Eenheid
Maas en Leijgraaf	's Hertogenbosch	Brabant-Noord	Oost-Brabant

Verschillen tussen de resultaten van de gemeente Maashorst en Nederland worden beschreven als deze 3 procent of groter zijn (bij percentages) en 0,3 punt (bij rapportcijfers en indicatoren). Er is voor deze gradaties gekozen omdat deze het dichtst in de buurt komen van de standaard betrouwbaarheidsmarge van de resultaten.

Verschillen tussen de resultaten van de gebieden Uden en Landerd en het gemiddelde van de gemeente Maashorst, en verschillen tussen de resultaten van de gemeente Maashorst en basisteam/veiligheidsregio worden beschreven als deze *significant* zijn. Het is dan minimaal 95

procent zeker dat de resultaten ook daadwerkelijk van elkaar verschillen en het gevonden verschil niet te wijten is aan toeval.

1.6 Leeswijzer

In de hoofdstukken 2 tot en met 4 worden de resultaten gepresenteerd over achtereenvolgens de leefbaarheid van de woonbuurt, beleving van buurtoverlast en veiligheidsbeleving. De hoofdstukken 5 en 6 gaan in op slachtofferschap van traditionele criminaliteit en online criminaliteit. Hoofdstuk 7 geeft een beeld van genomen preventiemaatregelen en buurtpreventie en hoofdstuk 8 behandelt de tevredenheid over de politie. In bijlage 1 geven we een korte samenvatting van landelijke trends en samenhangen in de Veiligheidsmonitor.

Bij dit rapport horen verder een Excel-bestand ('tabellenboek') met alle uitkomsten van de Veiligheidsmonitor en een overzicht van de Indicatoren Kernbeleid Veiligheid voor Maashorst, en de vragenlijst. Deze zijn als separate bijlagen meegeleverd.

2 Leefbaarheid woonbuurt

Dit hoofdstuk gaat over de leefbaarheid van de woonomgeving in Maashorst. In paragraaf 2.1 wordt de door inwoners ervaren kwaliteit van fysieke voorzieningen in de woonbuurt beschreven. In paragraaf 2.2 staat de betrokkenheid van inwoners bij de woonbuurt, oftewel de sociale cohesie in Maashorst centraal. Paragraaf 2.3 beschrijft hoe de bewoners de leefbaarheid beoordelen en hoe zij de ontwikkeling van de buurt ervaren. Paragraaf 2.4 sluit af met de tevredenheid over het functioneren van de gemeente als het gaat om leefbaarheid en veiligheid, en over zichtbaarheid van de gemeentelijke handhavers.

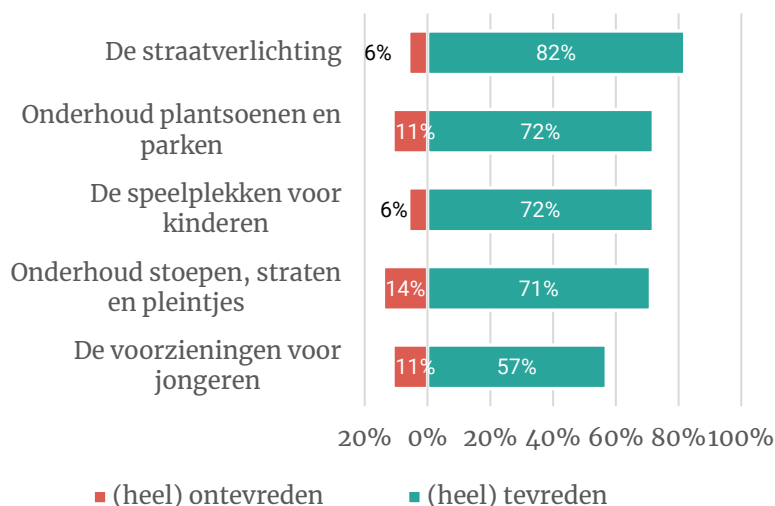
2.1 Fysieke voorzieningen

De aanwezigheid van fysieke voorzieningen en het onderhoud hiervan kunnen van invloed zijn op de leefbaarheid van de eigen woonbuurt. Bewoners is gevraagd hoe tevreden zij zijn over vijf voorzieningen in hun eigen leefomgeving (Figuur 2.1). Daarnaast is op basis van de scores op deze vijf stellingen een schaalscore 'fysieke kwaliteit' berekend (Figuur 2.2).

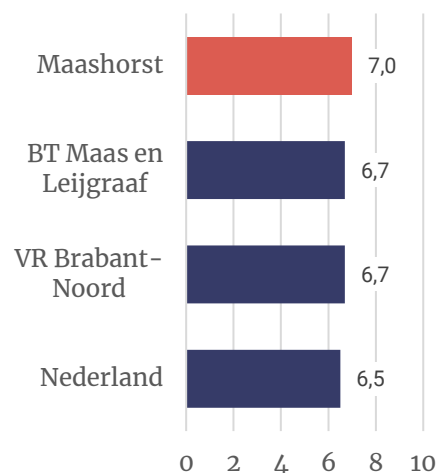

De schaalscores voor fysieke kwaliteit zijn berekend op basis van de vijf stellingen over fysieke voorzieningen. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te meer inwoners de kwaliteit van de aanwezige fysieke voorzieningen waarderen.

Figuur 2.1 – Tevredenheid fysieke voorzieningen

Figuur 2.2- Fysieke kwaliteit (schaalscore)

Van de verschillende fysieke voorzieningen zijn inwoners van Maashorst het meest positief over de straatverlichting en het minst over de voorzieningen voor jongeren. De schaalscore voor de waardering van fysieke voorzieningen is in de gemeente Maashorst hoger dan in het basisteam Maas en Leijgraaf, de veiligheidsregio en het Nederlands gemiddelde. De inwoners van Maashorst zijn over alle fysieke voorzieningen, behalve de straatverlichting, meer tevreden dan in de referentiegebieden.

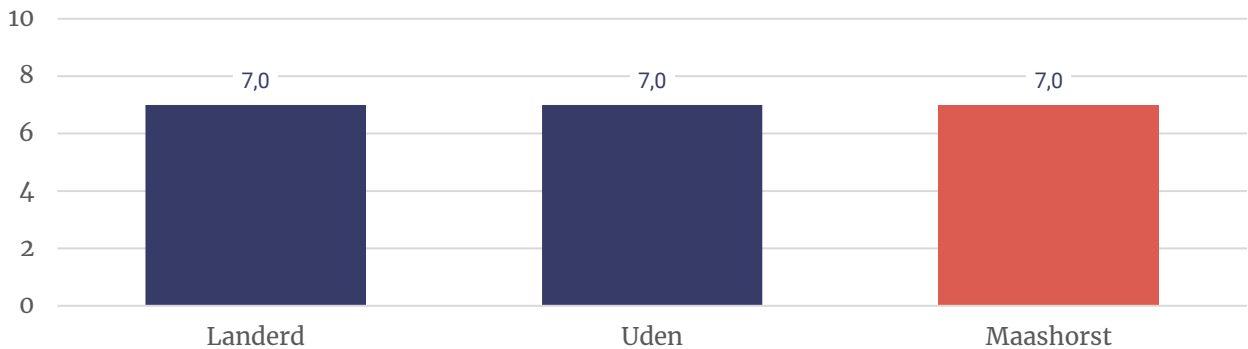

57%

van de inwoners van gemeente Maashorst is tevreden over de voorzieningen voor jongeren. Dat ligt ruim tien procent boven het landelijk gemiddelde.

Figuur 2.3 - Schaalscores fysieke kwaliteit per wijk

Binnen de gemeente Maashorst zijn er geen significante verschillen in de algemene waardering voor de fysieke kwaliteit van voorzieningen. Wel zijn inwoners van Uden boven gemiddeld tevreden over de speelplekken van kinderen, terwijl inwoners van Landerd daar juist relatief minder tevreden over zijn (Tabel 2.1).

Tabel 2.1 - Stellingen fysieke kwaliteit per wijk (percentage (heel) tevreden)

	Onderhoud stoepen, straten en pleintjes	Onderhoud plantsoenen en parken	De straatverlichting	De speelplekken voor kinderen	De voorzieningen voor jongeren
Landerd	68%	69%	81%	64%	54%
Uden	72%	74%	83%	75%	58%
Maashorst	71%	72%	82%	72%	57%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke voorziening in de wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

2.2 Sociale cohesie

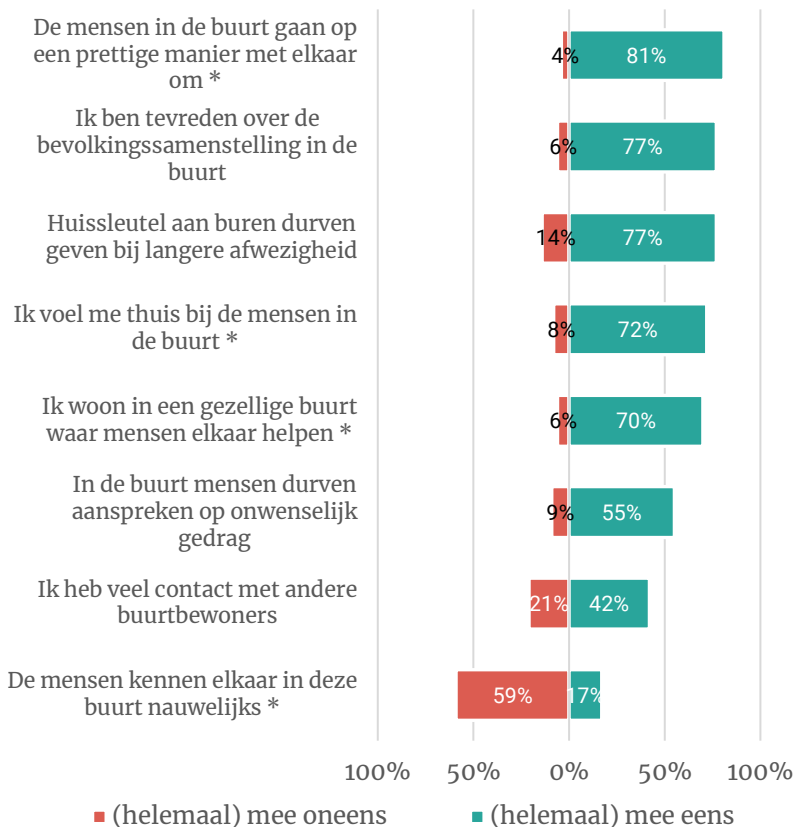
De leefbaarheid van een woonbuurt wordt niet alleen bepaald door de aanwezigheid en kwaliteit van fysieke voorzieningen. Ook de sociale cohesie in de woonbuurt speelt hierbij een rol. Bij sociale cohesie gaat het om de mate waarin burgers vinden dat zij zelf en anderen betrokken zijn bij hun woonbuurt. Aan de inwoners zijn acht stellingen voorgelegd over sociale cohesie (Figuur 2.4). Daarnaast is op basis van de scores op vier van de acht voorgelegde stellingen een schaalscore berekend (Figuur 2.5).

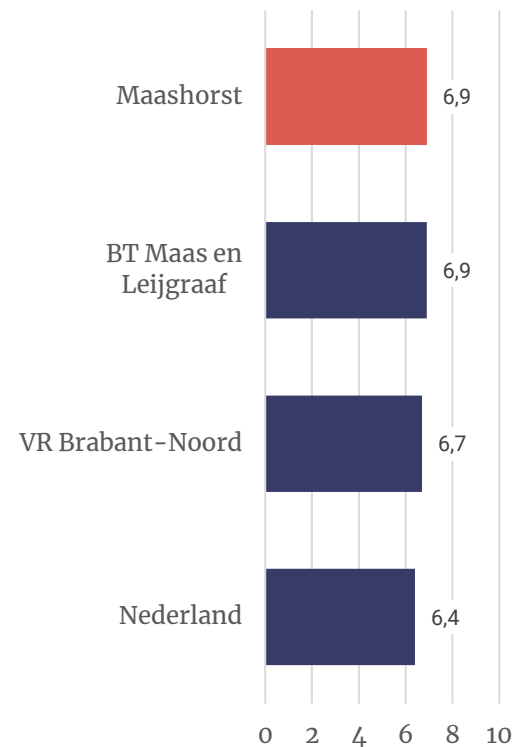

De schaalscores voor sociale cohesie zijn berekend op basis van de stellingen ‘de mensen gaan in deze buurt op een prettige manier met elkaar om’, ‘ik voel me thuis bij de mensen in de buurt’, ‘ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen’ en ‘de mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks’. De schaalscore kan variëren tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, des te positiever men is over de sociale cohesie in de eigen woonbuurt.

Figuur 2.4 - Stellingen over sociale cohesie
* in schaalscore sociale cohesie

Figuur 2.5 - Sociale cohesie (schaalscore)

De sociale cohesie in Maashorst is sterker dan het gemiddelde in de veiligheidsregio en Nederland in het algemeen. Deze is wel vergelijkbaar met het basisteam. Van de inwoners van Maashorst is een ruime meerderheid tevreden over de volgende aspecten in hun buurt: de wijze waarop mensen met elkaar in de buurt omgaan en de bevolkingssamenstelling. Ook durft een ruime meerderheid hun huissleutel aan de burens te geven. Daarnaast voelen zeven op de tien inwoners zich thuis bij mensen in hun woonbuurt en vinden zij dat ze in een gezellige buurt wonen waar mensen elkaar helpen. Zes op de tien inwoners stellen dat mensen in de buurt elkaar tot op zekere hoogte kennen. Voor al deze aspecten geldt dat inwoners van de gemeente Maashorst het hier meer mee eens zijn dan gemiddeld in Nederland.

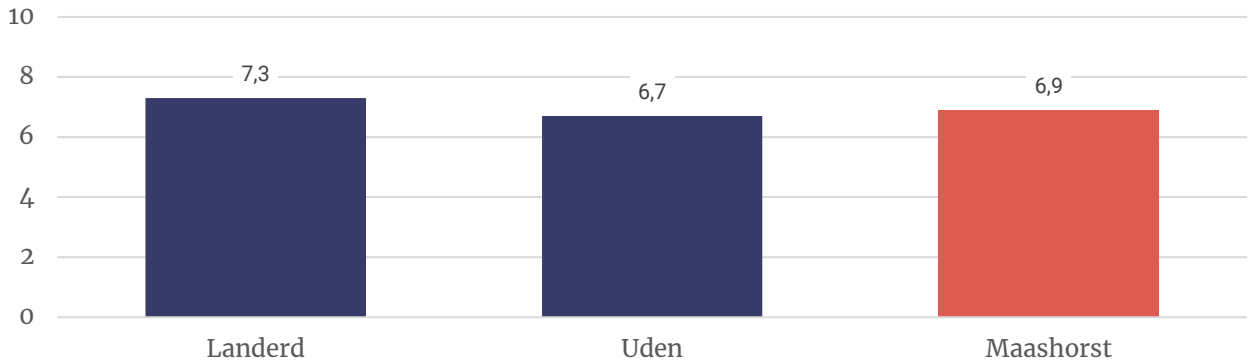

81%

Van de inwoners van Maashorst vindt dat mensen op een prettige manier met elkaar omgaan in hun buurt.

Figuur 2.6 – Schaalscores sociale cohesie per wijk

De sociale cohesie is in Landerd groter dan in Uden. In tabellen 2.1 en 2.2 is te zien dat inwoners van Landerd over alle aspecten van sociale cohesie relatief vaak positief zijn. Voor de inwoners van Uden geldt het tegenovergestelde.

Tabel 2.2 - Stellingen schaalscore sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	De mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks	De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om	Ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen	Ik voel me thuis bij de mensen in de buurt
Landerd	7%	87%	78%	78%
Uden	20%	79%	67%	69%
Maashorst	17%	81%	70%	72%

Tabel 2.3– Overige stellingen sociale cohesie per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

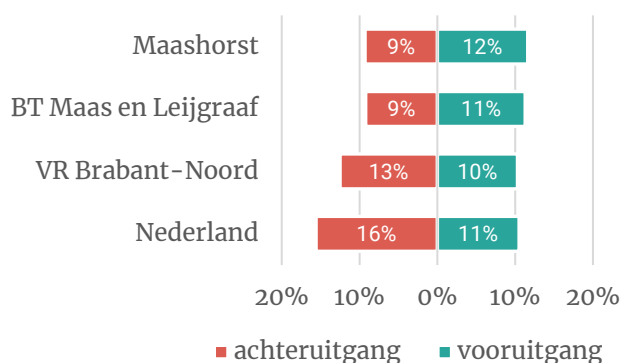
	Ik heb veel contact met andere buurtbewoners	Ik ben tevreden over de bevolkings-samenstelling in de buurt	Huissleutel durven geven aan burens bij langere afwezigheid	In de buurt mensen durven aanspreken op onwenselijk gedrag
Landerd	47%	79%	80%	63%
Uden	41%	76%	76%	52%
Maashorst	42%	77%	77%	55%

2.3 Oordeel over de woonbuurt

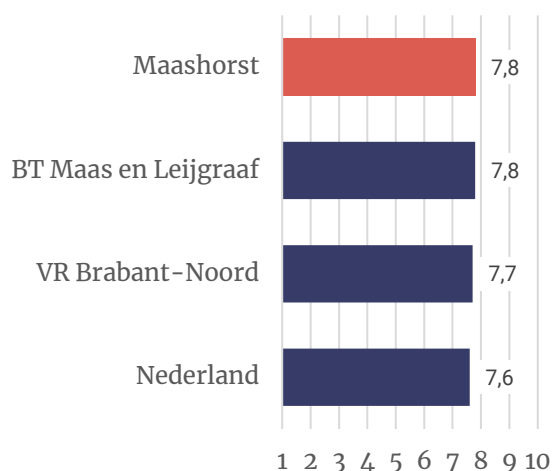
De inwoners van Maashorst is ook een aantal algemene vragen voorgelegd over de ontwikkeling van hun eigen woonbuurt. Vindt men dat de eigen buurt in het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan? Het oordeel over de ontwikkeling van de woonbuurt wordt uitgedrukt in het aandeel inwoners dat zegt dat de buurt vooruit is gegaan en het aandeel dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan (Figuur 2.7). Ook is gevraagd naar een oordeel over hoe prettig men het vindt om in de buurt te wonen (Figuur 2.8).

Figuur 2.7 – Ontwikkeling woonbuurt (percentage)

Figuur 2.8 – Oordeel leefbaarheid woonbuurt (rapportcijfer)

Inwoners van Maashorst zijn tevreden over de buurtontwikkeling. In Maashorst is het aandeel inwoners dat in het afgelopen jaar een vooruitgang zag in de buurt (12%) iets groter dan het aandeel dat achteruitgang heeft ervaren (9%). Een ruime meerderheid van de inwoners (77%) is van mening dat de buurt niet is veranderd. Het deel van de inwoners dat vooruitgang zag in de buurt is in Maashorst vergelijkbaar met het basisteam, de veiligheidsregio en het landelijk gemiddelde. Het aandeel inwoners dat vindt dat er sprake is van achteruitgang is in Maashorst lager dan gemiddeld in Nederland en de veiligheidsregio.

De leefbaarheid van de woonbuurt beoordelen inwoners van Maashorst gemiddeld genomen met het rapportcijfer 7,8. Dit is vergelijkbaar met het gemiddelde rapportcijfer in de referentiegebieden.

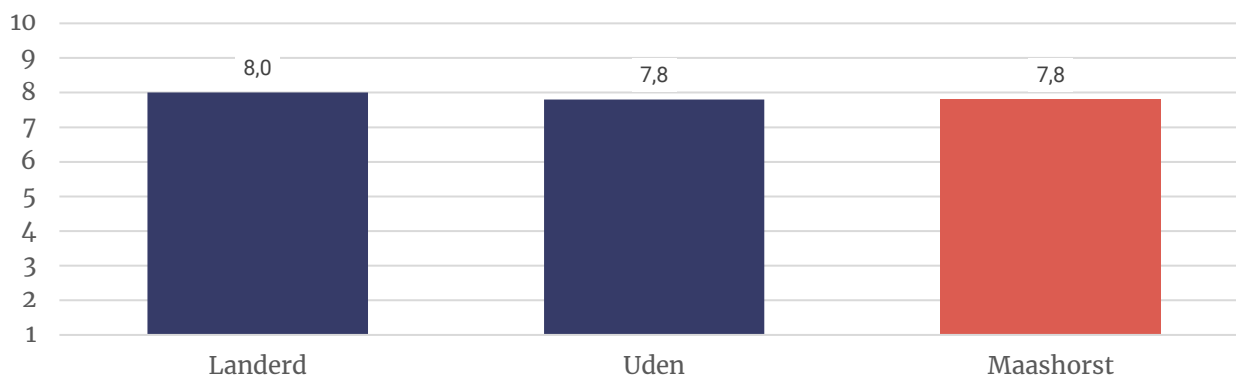
7,8

is het gemiddelde rapportcijfer dat inwoners van Maashorst geven voor de leefbaarheid in hun woonbuurt.

Inwoners van Landerd beoordelen de totale leefbaarheid in hun woonbuurt hoger dan het gemiddelde in de gemeente (Figuur 2.9). De mate waarin inwoners vooruitgang of achteruitgang hebben ervaren in hun buurt, verschilt in Landerd en Uden niet van het gemeentelijk gemiddelde.

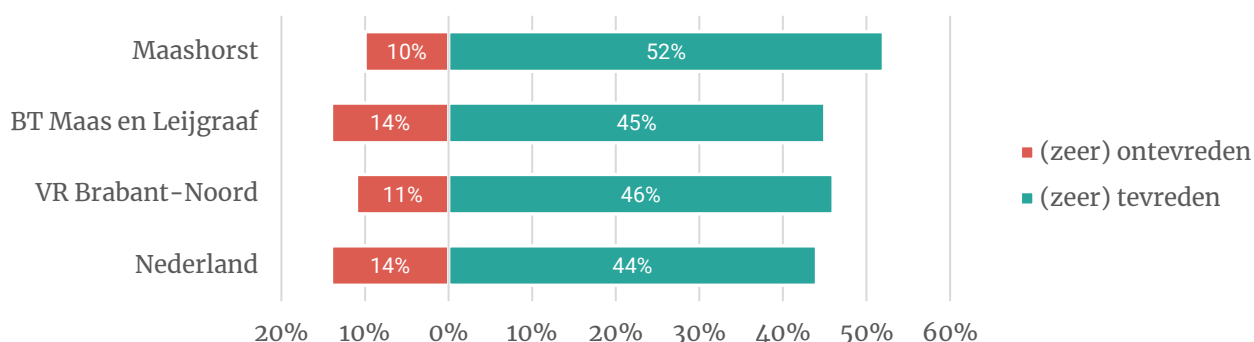
Figuur 2.9 - Oordeel leefbaarheid woonbuurt per wijk (rapportcijfer)

2.4 Functioneren gemeente

De inwoners is gevraagd om een oordeel te geven over het totale functioneren van de gemeente Maashorst op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (Figuur 2.10).

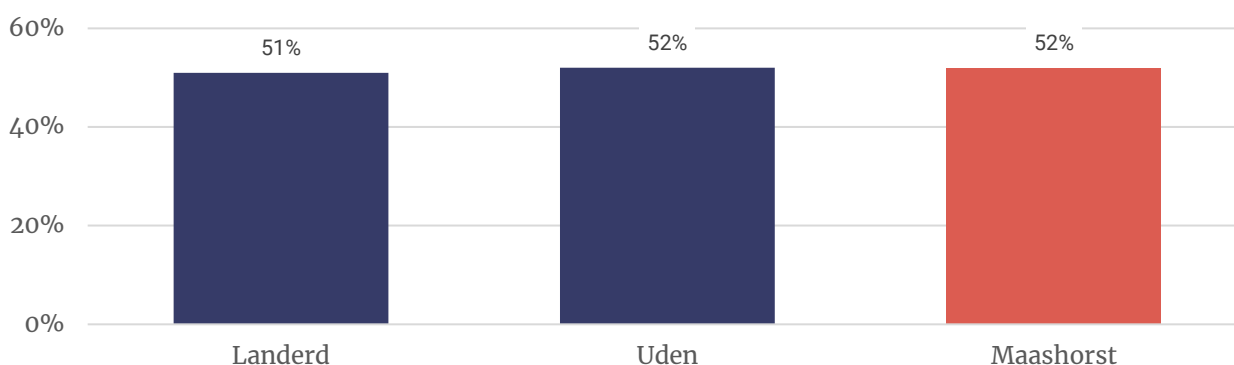
Figuur 2.10 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid (percentage)

De helft van de inwoners van Maashorst is tevreden met het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Een tiende van de inwoners is daar ontevreden over. De tevredenheid ligt daarmee in Maashorst boven het gemiddelde van het basisteam Maas en Leijgraaf, veiligheidsregio Brabant-Noord en het Nederlands gemiddelde. Ook zijn inwoners van Maashorst minder ontevreden met het functioneren van de gemeente dan in de het basisteam en het Nederlands gemiddelde.

Figuur 2.11 – Oordeel totale functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid per wijk (percentage (zeer) tevreden)

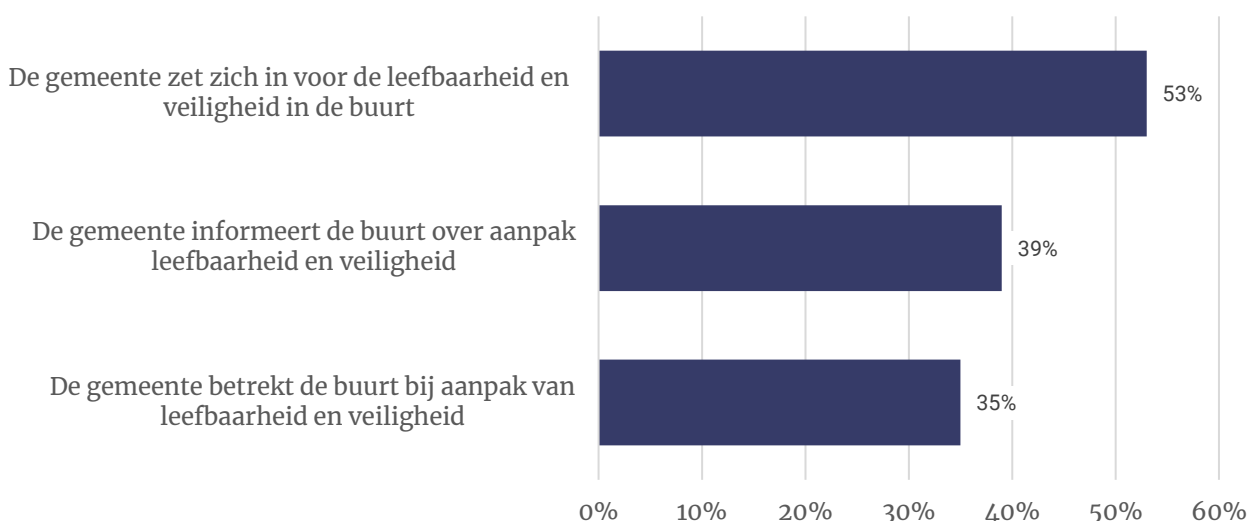

Er zijn geen significante verschillen in de tevredenheid met het functioneren van de gemeente tussen inwoners van Landerd en Uden, en het gemiddelde in de gemeente Maashorst (Figuur 2.11).

Door middel van drie specifieke stellingen is bepaald hoe inwoners denken over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid door de gemeente. De stellingen zijn alleen voorgelegd aan inwoners die een oordeel konden geven over het functioneren van de gemeente op het gebied van leefbaarheid en veiligheid (92% van de inwoners).

Ruim de helft van deze inwoners is van mening dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. Vier op de tien vinden dat de gemeente de buurt informeert over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Ruim een derde vindt de gemeente de buurt ook betrekt bij deze aanpak. Inwoners van Maashorst hebben vaker dan gemiddeld in de referentiegebieden het gevoel dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid en veiligheid.

Figuur 2.12 -Oordeel functioneren gemeente (percentage (helemaal) eens, basis: inwoners die een totaaloordeel hebben gegeven over functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid)

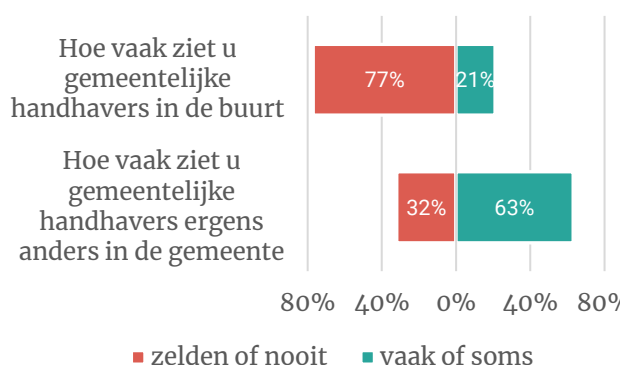
Gemeentelijke handhavers

Aan inwoners van Maashorst is ook gevraagd wat volgens hen de zichtbaarheid is van gemeentelijke handhavers in de eigen buurt en op andere plekken in de gemeente (Figuur 2.13). Inwoners die gemeentelijke handhavers hebben gezien, konden vervolgens ook een oordeel geven over het functioneren van deze handhavers (Figuur 2.14). Gemeentelijke handhavers houden zich bezig met het vergroten van de leefbaarheid en veiligheid.

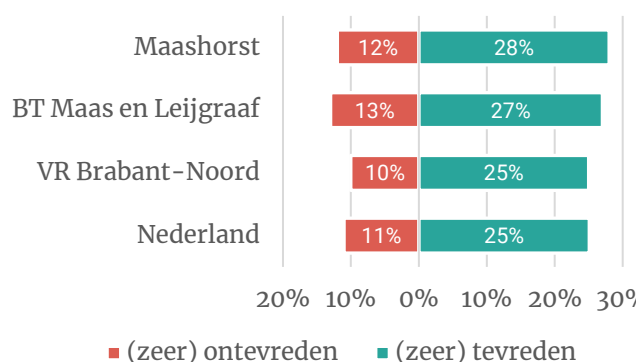
Ongeveer een vijfde van de inwoners van Maashorst ziet wel eens gemeentelijke handhavers in hun eigen woonbuurt. Op andere plekken in de gemeente zien zes op de tien wel eens handhavers. De zichtbaarheid van gemeentelijke handhavers buiten de eigen woonbuurt is daarmee in Maashorst groter dan gemiddeld in het basisteam (54%), de veiligheidsregio (50%) en Nederland (57%). Binnen de gemeente is de zichtbaarheid van de handhaver zowel in de buurt als elders in de gemeente groter in Uden dan in Landerd.

Van de inwoners die de handhavers soms of vaak zien, is in Maashorst ruim een kwart tevreden over het functioneren van de handhavers (28%). De tevredenheid met de gemeentelijke handhavers is in Maashorst vergelijkbaar met het basisteam en hoger dan de veiligheidsregio en het Nederlands gemiddelde. De ontevredenheid met de handhavers is in Maashorst vergelijkbaar met het gemiddelde in het basisteam en Nederland als geheel, en groter dan gemiddeld in de veiligheidsregio.

Figuur 2.13 – Zichtbaarheid gemeentelijke handhavers (percentage)

Figuur 2.14 – Tevredenheid functioneren gemeentelijke handhavers (basis: inwoners die vaak of soms gemeentelijke handhavers zien)

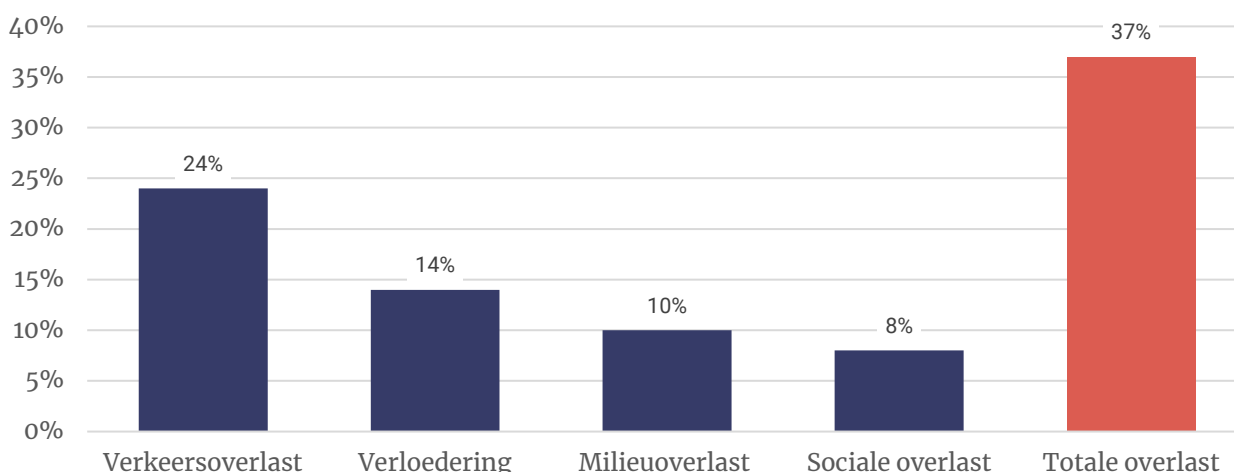
3 Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk staat de door de inwoners van Maashorst ervaren overlast in hun buurt centraal. Eerst volgt een totaalbeeld van de verschillende vormen van overlast (paragraaf 3.1), daarna worden de uitkomsten per type overlast nader toegelicht: fysieke verloedering (par. 3.2), sociale overlast (par. 3.3), verkeersoverlast (par. 3.4) en milieuoverlast (par. 3.5). Inwoners konden aangeven welk buurtprobleem met prioriteit moet worden aangepakt (par. 3.6).

3.1 Totale overlast

De diverse vormen van overlast zijn geclusterd tot vier scores: fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en milieuoverlast (Figuur 3.1). Elk van deze scores is berekend op basis van het percentage inwoners dat veel overlast ervaart van één of meerdere verschijningsvormen van overlast. Welke vormen van overlast horen bij welk type wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 3.1 - Totale overlast per cluster (percentage ervaart zelf veel overlast)

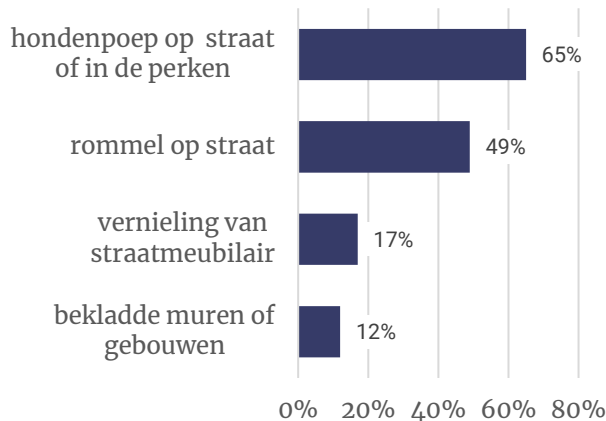
Bijna vier op de tien inwoners van Maashorst (37%) ervaren zelf veel overlast op één of meerdere terreinen. Dit is vergelijkbaar met het basisteam Maas en Leijgraaf en minder dan in de veiligheidsregio Brabant-Noord (42%) en het Nederlands gemiddelde (46%). Overlast van verkeer en fysieke verloedering komen in Maashorst minder voor dan gemiddeld in de veiligheidsregio en alle vier de verschillende vormen van overlast komen gemiddeld in Maashorst minder voor dan gemiddeld in Nederland. De meest voorkomende vorm van overlast in Maashorst is verkeersoverlast. Verloedering, milieuoverlast en sociale overlast worden door een kleiner deel van de inwoners ervaren.

3.2 Fysieke verloedering

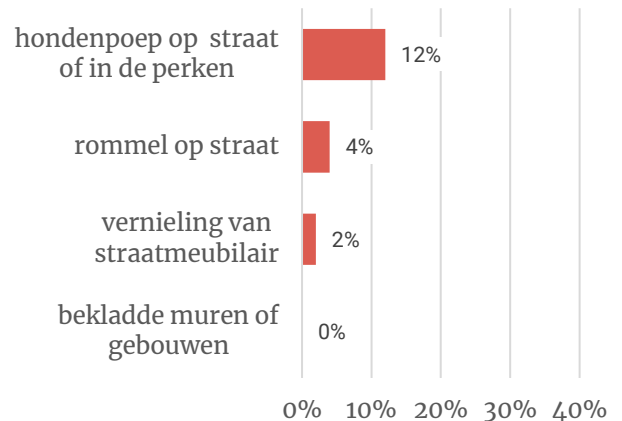
Een van de problemen waar een woonbuurt mee te maken kan hebben, is fysieke verloedering in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover vier mogelijke buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners. Figuur 3.2 geeft weer hoe vaak deze buurtproblemen voorkomen volgens inwoners. Figuur 3.3 toont het percentage inwoners dat zelf veel overlast ervaart van de vier vormen van fysieke verloedering.

**Figuur 3.2 - Fysieke verloedering
(percentage komt wel eens voor in de buurt)**

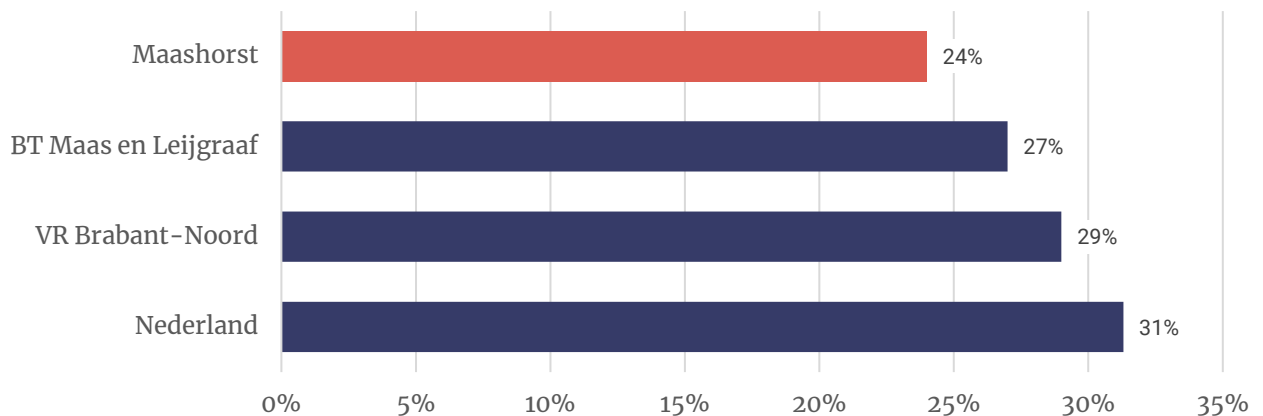

**Figuur 3.3- Fysieke verloedering
(percentage ervaart zelf veel overlast)**

De meest voorkomende vorm van fysieke verloedering is hondenpoep op straat of in perken. Twee derde van de inwoners van Maashorst geeft aan dat dit wel eens voorkomt in hun woonbuurt. Een kleiner deel van de inwoners (12%) ervaart zelf veel overlast van hondenpoep. Rommel op straat komt volgens de helft wel eens voor, slechts vier procent van de inwoners ervaart daar zelf veel overlast van. Vernieling van straatmeubilair en bekladde muren of gebouwen komen volgens respectievelijk een zesde en een achtste deel van de inwoners van Maashorst wel eens voor in hun woonbuurt. Slechts een heel klein deel ervaart hier zelf overlast van.

Figuur 3.4 – Totale fysieke verloedering per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

In Maashorst is de ervaren overlast van fysieke verloedering vergelijkbaar met het basisteam, en minder dan gemiddeld in de veiligheidsregio en Nederland in het algemeen. Met name van rommel en hondenpoep op straat ervaren inwoners van Maashorst relatief minder vaak overlast.

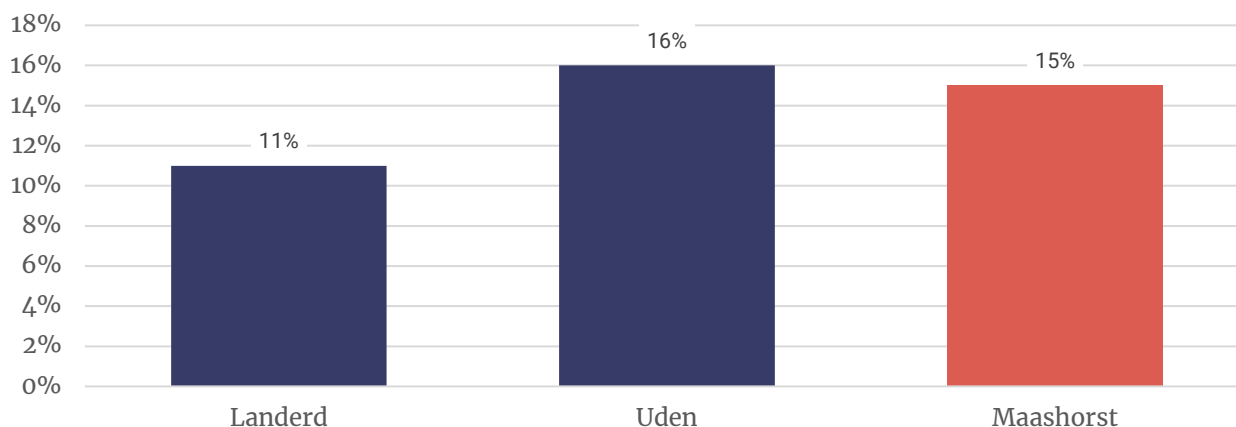

4%

Van de inwoners van Maashorst geeft aan veel overlast te ervaren van rommel op straat, dit is onder het Nederlands gemiddelde (8%).

Figuur 3.5 – Totale fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Inwoners van Uden ervaren meer overlast van fysieke verloedering dan het gemeentelijk gemiddelde. Dit komt omdat zij vaker overlast hebben van hondenpoep. Inwoners van Landerd. ervaren minder overlast dan gemiddeld in de gemeente.

Tabel 3.1 – Vormen van fysieke verloedering per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Hondenpoep op de stoep of op grasveldjes	Rommel op straat	Bekladde muren of gebouwen	Vernieling van straatmeubilair
Landerd	8%	4%	0%	1%
Uden	14%	3%	0,4%	2%
Maashorst	12%	4%	0,3%	2%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke verloedering in de wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

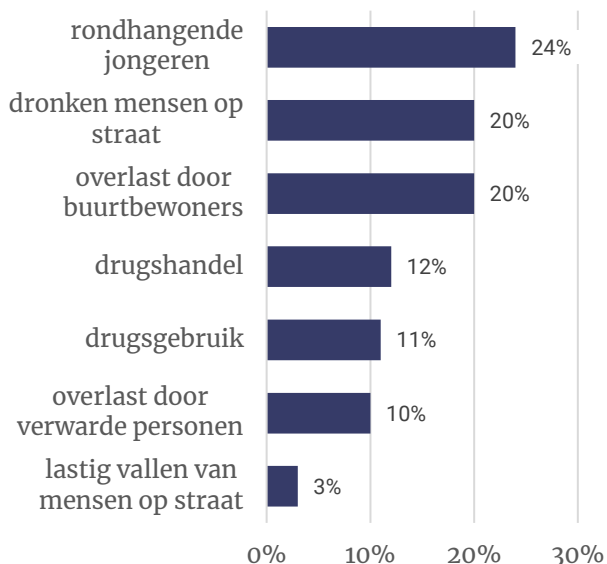
- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

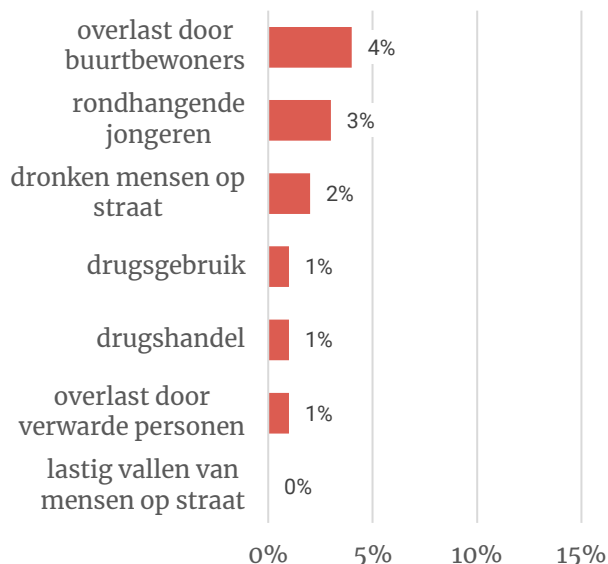
3.3 Sociale overlast

In de Veiligheidsmonitor is gevraagd naar zeven vormen van sociale overlast die in de buurt voor zouden kunnen komen. Figuur 3.6 geeft weer hoe vaak deze vormen van sociale overlast voorkomen. Figuur 3.7 toont het percentage inwoners dat overlast ervaart van vormen van sociale overlast.

Figuur 3.6 - Sociale overlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

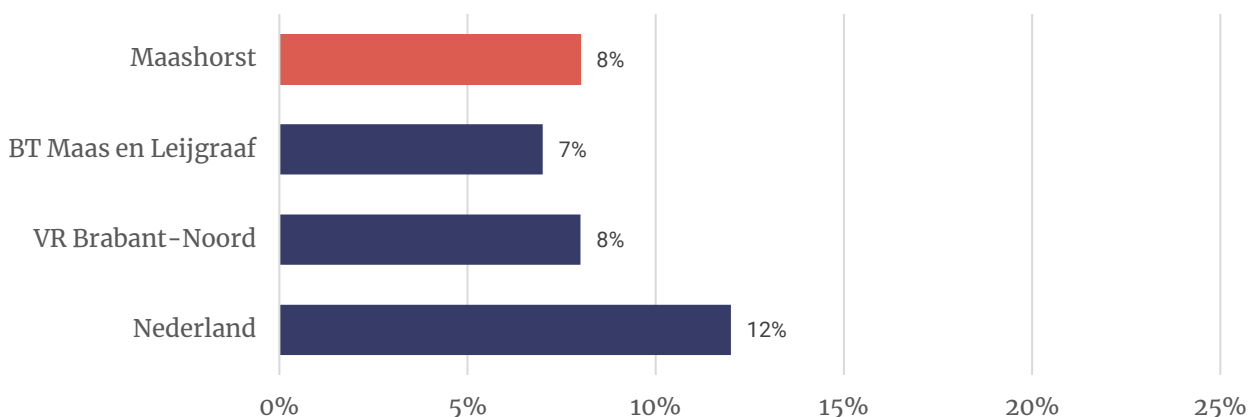

Figuur 3.7- Sociale overlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

Volgens een kwart van de inwoners van Maashorst is er in hun buurt wel eens overlast van rondhangende jongeren. Een vijfde van de inwoners heeft wel eens last van dronken mensen op straat en andere buurtbewoners. Van overlast door verwarde personen, drugshandel en drugsgebruik is volgens ongeveer een op de tien wel eens sprake. Slechts een kleine groep geeft aan dat er wel eens mensen lastig worden gevallen op straat. In de meeste gevallen signaleren inwoners slechts sociale overlast, maar ervaren zij hier zelf niet veel overlast van (zie Figuur 3.7).

Figuur 3.8- Totale sociale overlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

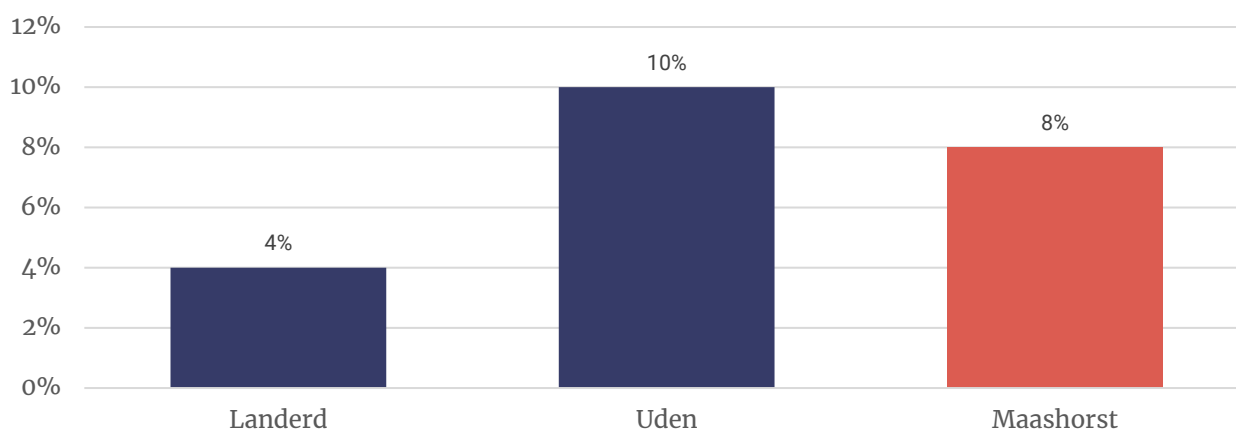

Acht procent van de inwoners van Maashorst ervaart een of meerdere vormen van sociale overlast. Dit is vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio, en minder dan gemiddeld

in Nederland. Met name de ervaren overlast van rondhangende jongeren is in Maashorst minder dan gemiddeld in Nederland.

Figuur 3.9 – Totale sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Inwoners van Uden ervaren meer sociale overlast dan de inwoners van Landerd. Het gaat hierbij om meer ervaren overlast van rondhangende jongeren en overlast van drugshandel.

Tabel 3.2 - Vormen van sociale overlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

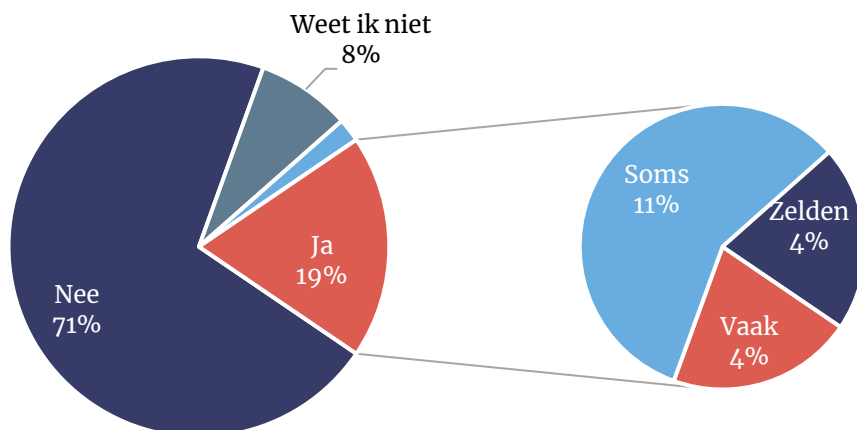
	Rondhangende jongeren	Overlast door buurtbewoners	Overlast door verwarde personen	Drugsgebruik	Drugshandel	Dronken mensen op straat	Lastigvallen van mensen op straat
Landerd	1,0%	2,7%	0,7%	0,2%	0,3%	1,3%	0,4%
Uden	3,3%	4,4%	0,7%	1,1%	1,7%	1,9%	0,3%
Maashorst	2,7%	3,9%	0,7%	0,9%	1,3%	1,7%	0,3%

Overlast van jongeren

Als toevoeging aan de Veiligheidsmonitor is inwoners van Maashorst gevraagd of zij in de eigen woonbuurt of elders in de gemeente overlast hebben ervaren van jongeren, en wat de frequentie hiervan is. Een vijfde van de inwoners heeft in het afgelopen jaar overlast ervaren van jongeren. Bij tien procent was deze overlast er soms, vier procent ervoer zelden overlast van jongeren en een even groot deel vaak. Inwoners van Uden (20%) hebben vaker overlast ervaren van jongeren dan inwoners van Landerd (14%). Vervolgens is in open vragen doorgevraagd naar de plekken waarop de overlast van jongeren wordt ervaren, wat hier door de gemeente aan kan worden gedaan. De antwoorden zijn in een separaat document beschikbaar.

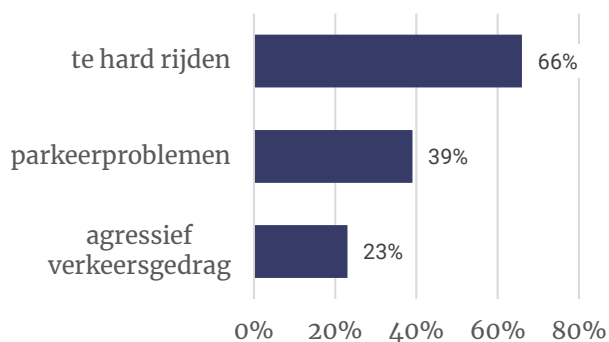
Figuur 3.10 - Overlast van jongeren en frequentie van overlast

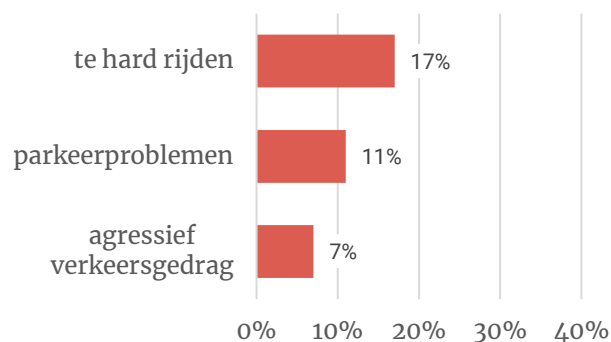
3.4 Verkeersoverlast

Een ander probleem van een woonbuurt betreft de mate van verkeersoverlast in de buurt. In de Veiligheidsmonitor zijn daarover drie buurtproblemen voorgelegd aan de inwoners.

Figuur 3.11 – Verkeersoverlast (percentage komt wel eens voor in de buurt)

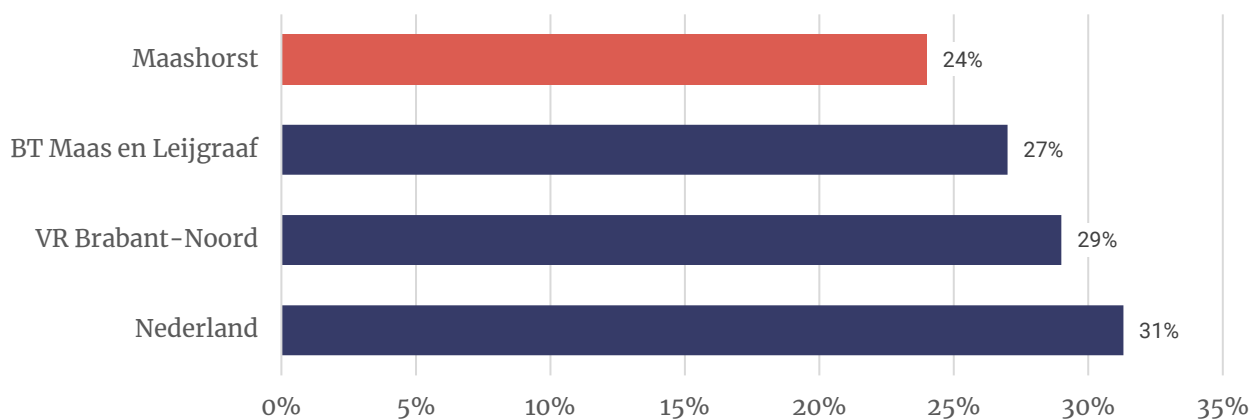

Figuur 3.12 – Verkeersoverlast (percentage ervaart zelf veel overlast)

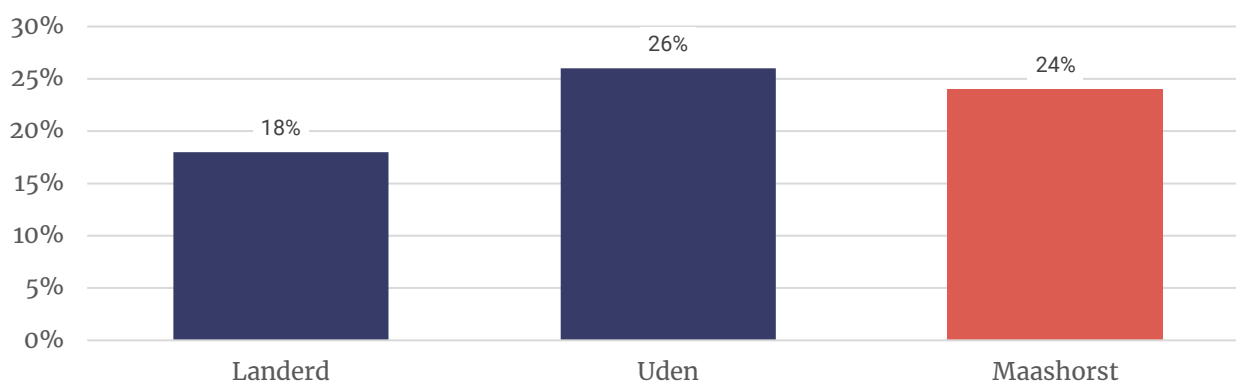
Twee derde van de inwoners van Maashorst geeft aan dat er in hun woonbuurt wel eens te hard wordt gereden, een zesde (17%) ervaart daar zelf veel overlast van. Volgens vier op de tien inwoners zijn er parkeerproblemen in de buurt, een op de tien heeft daar zelf veel last van. Agressief verkeersgedrag komt volgens ongeveer een kwart wel eens voor, zeven procent ondervindt daar zelf veel last van.

Figuur 3.13- Totale verkeersoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Een kwart van de inwoners van Maashorst ervaart zelf veel verkeersoverlast. Dit is minder dan in de veiligheidsregio en gemiddeld in Nederland. Met name de ervaren overlast van te hard rijdend verkeer en parkeerproblemen is in Maashorst minder dan gemiddeld in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 3.14 – Totale verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Inwoners van Uden ervaren meer verkeersoverlast dan inwoners van Landerd. In Uden is meer dan in Landerd sprake van overlast door parkeerproblemen.

Tabel 3.3 – Vormen van verkeersoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

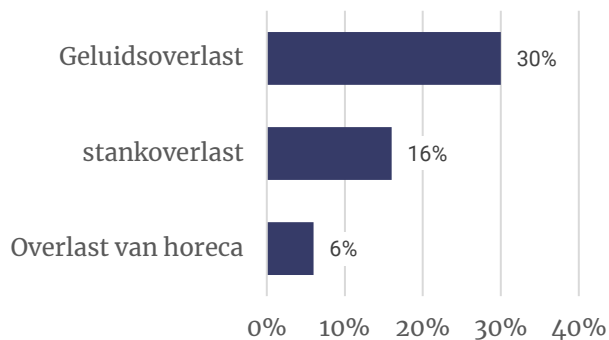
	Te hard rijden	Parkeerproblemen	Agressief verkeersgedrag
Landerd	14%	6%	6%
Uden	17%	13%	7%
Maashorst	17%	11%	7%

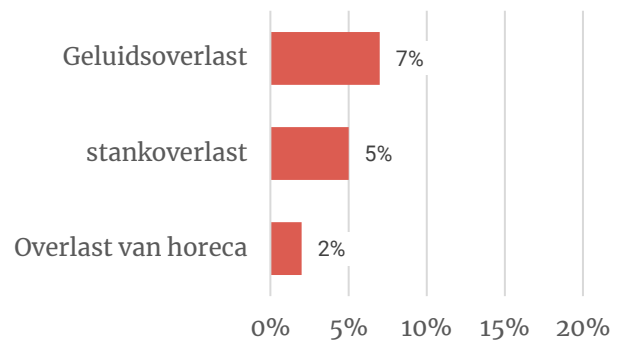
3.5 Milieuoverlast

De laatste vorm van overlast in de buurt die aan inwoners is voorgelegd betreft milieuoverlast. Deze vorm van overlast bestaat uit drie buurtproblemen: overlast van horecagelegenheden, geluidsoverlast en stankoverlast (Figuur 3.15).

Figuur 3.15 – Milieuoverlast
(percentage komt wel eens voor in de buurt)

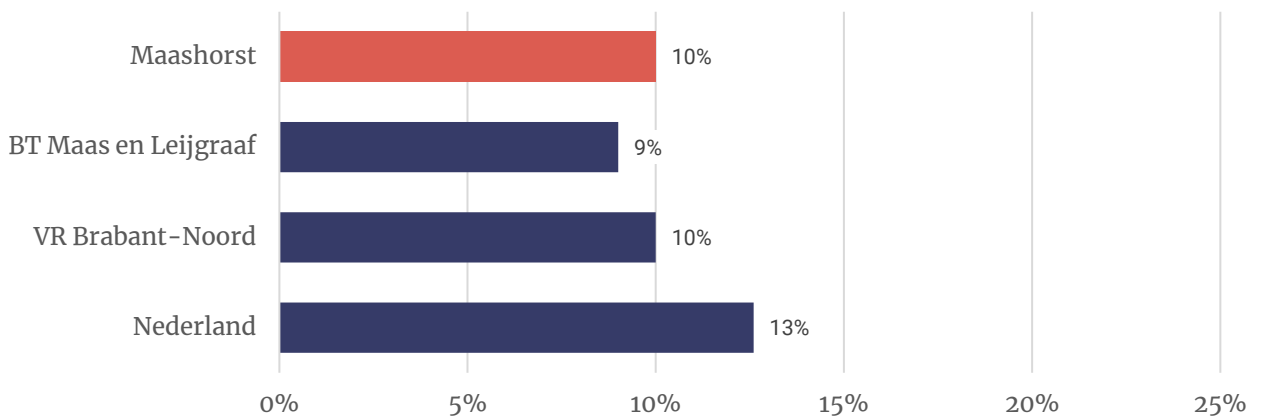

Figuur 3.16 – Milieuoverlast
(percentage ervaart zelf veel overlast)

De voornaamste vorm van milieuoverlast die volgens inwoners voorkomt is geluidsoverlast, drie op de tien inwoners geven aan dat dit wel eens voorkomt. Zeven procent van de inwoners ervaart zelf veel geluidsoverlast. Volgens zestien procent is er wel eens stankoverlast en vijf procent ervaart daar zelf veel overlast. Overlast van horeca komt relatief weinig voor en maar twee procent van de inwoners van Maashorst ervaart hier zelf veel overlast van.

Figuur 3.17 – Totale milieuoverlast per gebied (percentage ervaart zelf veel overlast)

Van de inwoners van Maashorst ervaart ongeveer een op de tien een of meerdere vormen van milieuoverlast. Dit is vergelijkbaar met de ervaren milieuoverlast in het basisteam Maas en Leijgraaf en veiligheidsregio Brabant-Noord, en minder dan het Nederlands gemiddelde. Met name geluidsoverlast komt in Maashorst minder voor dan gemiddeld in Nederland.

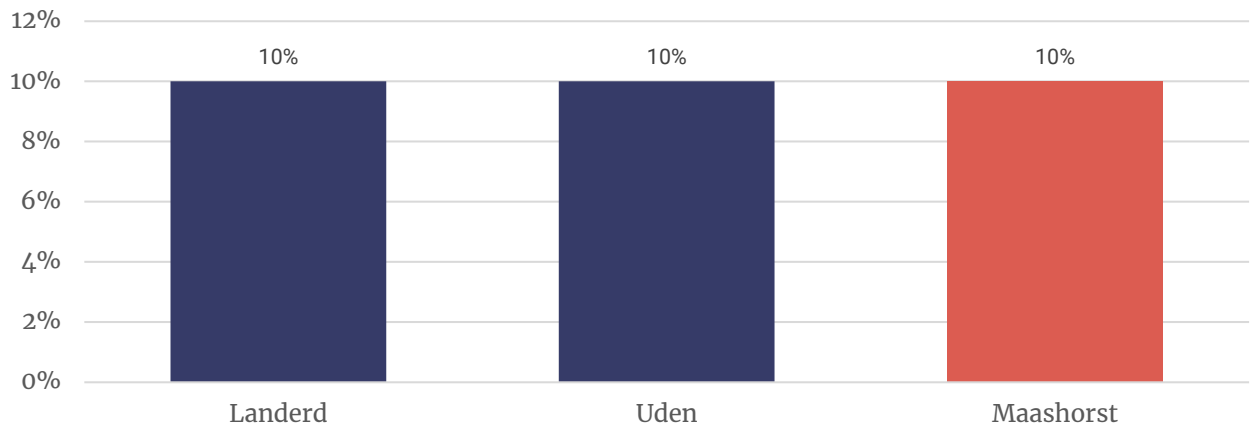

30%

van de inwoners geeft aan dat er wel eens sprake is van geluidsoverlast in hun buurt.

Figuur 3.18 - Totale milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

Er zijn geen significante verschillen tussen Landerd en Uden in de ervaren milieuoverlast.

Tabel 3. 4- Vormen van milieuoverlast per wijk (percentage ervaart zelf veel overlast)

	Overlast van horeca	Geluidsoverlast	Stankoverlast
Landerd	1%	6%	5%
Uden	2%	8%	4%
Maashorst	2%	7%	5%

3.6 Aanpak van buurtproblemen

Er is in de Veiligheidsmonitor ook aandacht voor de aanpak van buurtproblemen. De inwoners van Maashorst is gevraagd welk buurtprobleem zij als eerste aangepakt zouden willen zien. Hieruit komt een top 3 van buurtproblemen. Het voornaamste probleem dat inwoners uit Maashorst aangepakt willen zien is te hard rijdend verkeer, gevolgd door parkeerproblemen en hondenpoep.

Tabel 3.5 - Belangrijkste buurtproblemen per wijk.

	EERSTE	TWEEDE	DERDE
Landerd	Te hard rijden (29%)	Hondenpoep (17%)	Parkeerproblemen (13%)
Uden	Te hard rijden (30%)	Parkeerproblemen (17%)	Hondenpoep (15%)
Maashorst	Te hard rijden (29%)	Parkeerproblemen (16%)	Hondenpoep (15%)

4 Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk wordt de veiligheidsbeleving van inwoners van Maashorst beschreven. Paragraaf 4.1 zoomt in op de veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt en paragraaf 4.2 behandelt de veiligheidsbeleving in het algemeen. In paragraaf 4.3 komt de verwachte kans op slachtofferschap aan de orde. Afgesloten wordt door respectloos gedrag (par. 4.4), discriminatie (par. 4.5) en weerbaarheid (par. 4.6).

4.1 Veiligheidsbeleving in de buurt

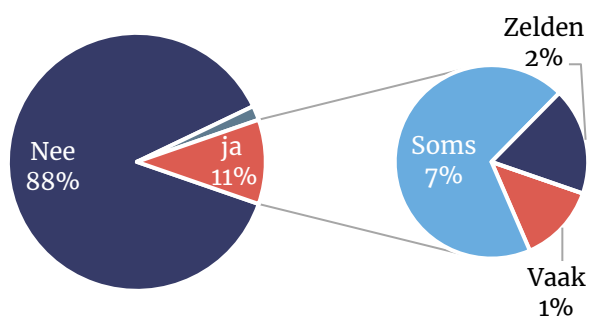
Gevoelens van onveiligheid

In Figuur 4.1 worden de onveiligheidsgevoelens in de eigen woonbuurt weergegeven, alsmede de frequentie ervan. In Figuur 4.2 worden de cijfers van Maashorst in perspectief gezet van de referentiegebieden.

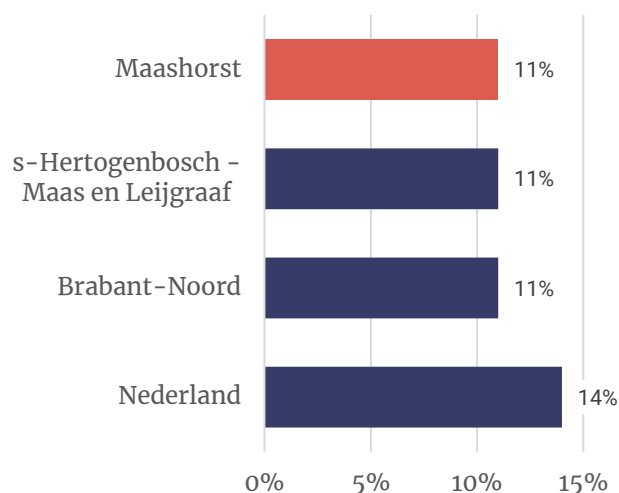
Een ruime meerderheid van bijna negen op de tien inwoners van Maashorst voelt zich nooit onveilig in de eigen woonbuurt. Een op de tien voelt zich wel eens onveilig, waarbij twee procent zich zelden onveilig voelt, zeven procent soms en een procent vaak. Inwoners van Maashorst voelen zich minder vaak onveilig in de eigen woonbuurt dan het landelijk gemiddelde, het onveiligheidsgevoel in Maashorst is gelijk aan het basisteam en de veiligheidsregio.

Vervolgens is in open vragen doorgevraagd naar de plekken in de buurt waar men zich weleens onveilig voelt, en wat daarvan de oorzaak is. De antwoorden zijn in een separaat document beschikbaar.

Figuur 4.1 - Onveiligheidsgevoel in de buurt

Figuur 4.2 - Onveiligheidsgevoel in de buurt (percentage 'wel eens' onveilig)

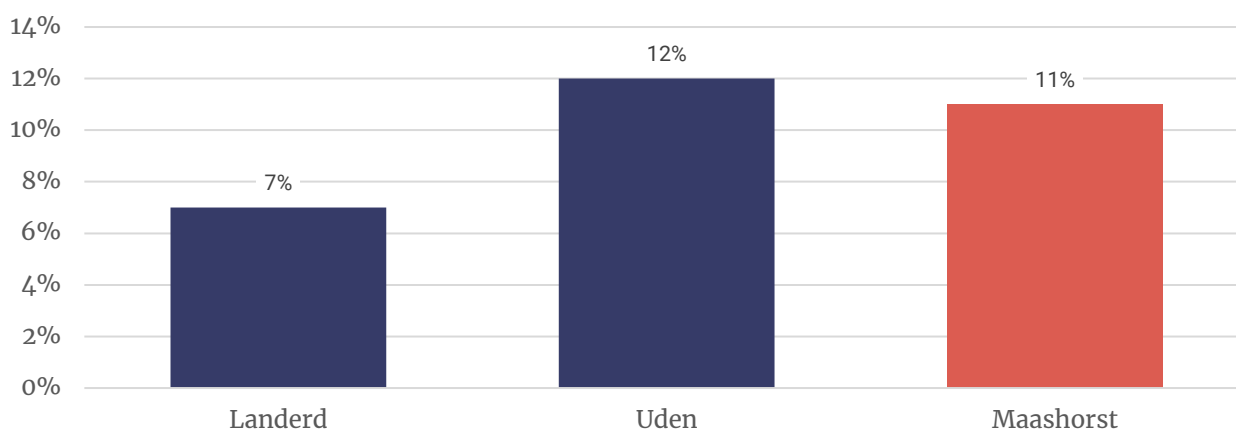
88%

van de inwoners van Maashorst voelt zich nooit onveilig in de eigen woonbuurt.

Binnen de gemeente Maashorst is het aandeel inwoners dat zich wel eens onveilig voelt het grootst in Uden. Inwoners van Landerd voelen zich minder vaak onveilig.

Figuur 4.3 - Onveiligheidsgevoel in de buurt per wijk (percentage 'wel eens' onveilig)

Vermijdingsgedrag

Inwoners die zich in een bepaalde situatie onveilig of onprettig voelen kunnen vermijdingsgedrag vertonen, ze passen hun gedrag aan uit gevoelens van onveiligheid. Figuur 4.4 geeft weer hoeveel procent van de inwoners van Maashorst zegt dat een bepaalde vorm van vermijdingsgedrag bij hen persoonlijk vaak voor komt.

Hierin is te zien dat maar een beperkt deel van de inwoners vermijdingsgedrag vertoont. Zeven procent doet vaak in de avond de deur niet open en een kleine minderheid van de inwoners van Maashorst vermijdt onveilige plekken in de buurt, voelt zich vaak 's avonds onveilig thuis of op straat of is vaak bang slachtoffer te worden van criminaliteit.

Figuur 4.4 - Vermijdingsgedrag (percentage 'komt vaak voor')

Criminaliteit in de buurt

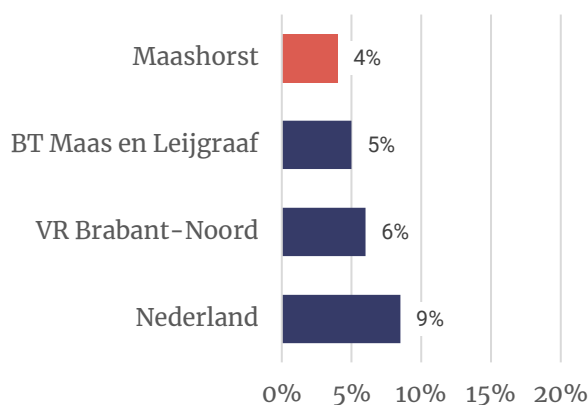
Figuur 4.5 toont het percentage inwoners dat het idee heeft dat er veel criminaliteit plaatsvindt in de buurt. Figuur 4.6 laat zien in welke mate inwoners denken dat de criminaliteit in hun buurt de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk is gebleven.

Slechts vier procent van de inwoners van Maashorst heeft het gevoel dat er veel criminaliteit is in hun buurt. Dit is vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio en minder dan het

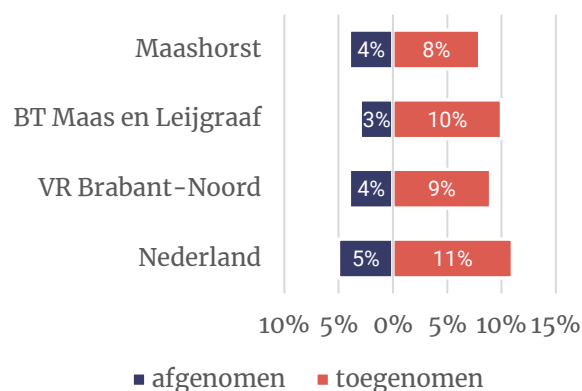

Nederlands gemiddelde. Vier procent van de inwoners van Maashorst heeft het gevoel dat de criminaliteit in hun woonbuurt is afgenomen in het afgelopen jaar. Een groter deel (8%) denkt juist dat de criminaliteit is toegenomen. Volgens zes op de tien de inwoners is de criminaliteit gelijk gebleven. Dit is vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio. Ten opzichte van het Nederlands gemiddelde zijn inwoners van Maashorst minder vaak van mening dat de criminaliteit is toegenomen.

Figuur 4.5 – Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')

Figuur 4.6- Ontwikkeling criminaliteit in de afgelopen 12 maanden

Er zijn geen verschillen tussen Landerd en Uden en de inschatting van de hoeveelheid en ontwikkeling van criminaliteit in de woonbuurt.

Tabel 4.1 - Criminaliteit in de buurt en ontwikkeling per wijk

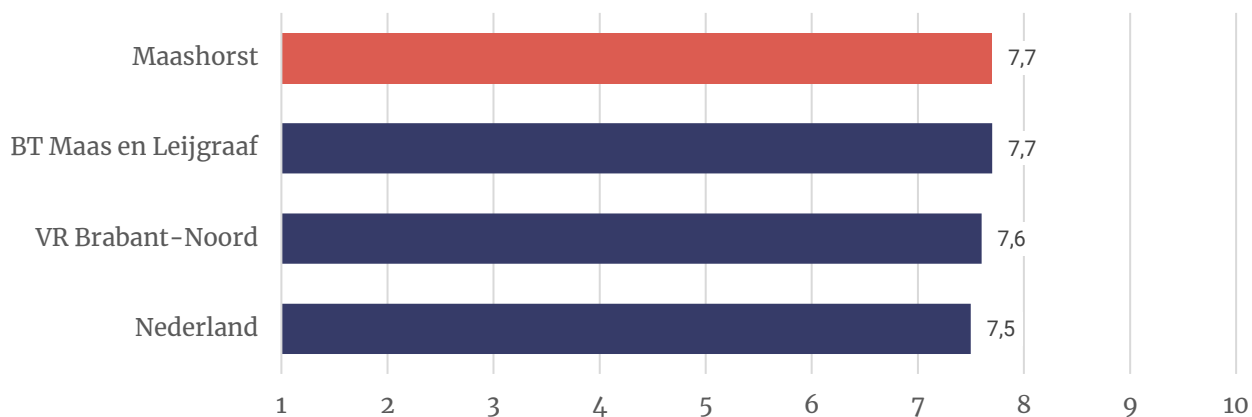
	Criminaliteit in de buurt (percentage 'veel')	Ontwikkeling criminaliteit (percentage afgenomen)	Ontwikkeling criminaliteit (percentage toegenomen)
Landerd	2%	4%	9%
Uden	5%	4%	8%
Maashorst	4%	4%	8%

Rapportcijfer veiligheid in de woonbuurt

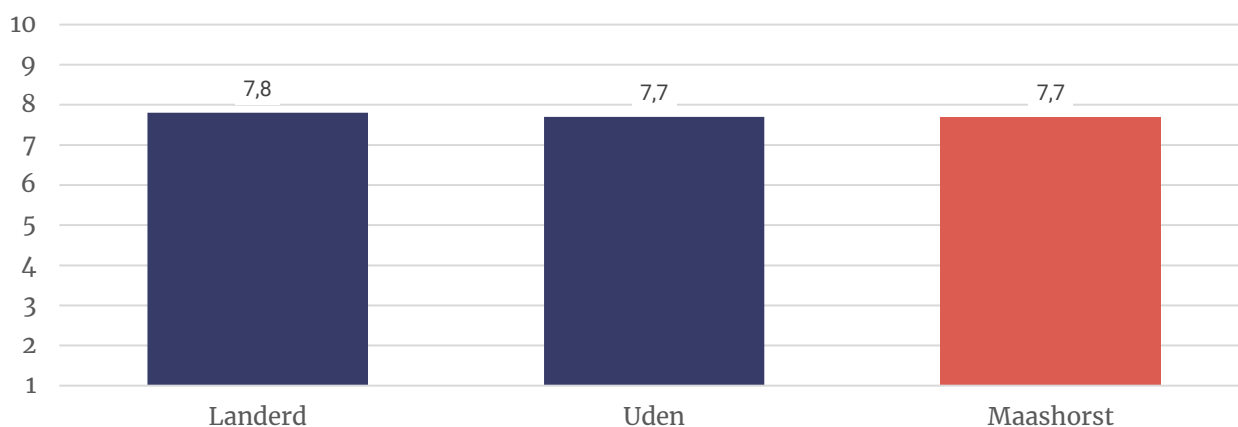
De inwoners is gevraagd om een algemeen rapportcijfer te geven voor de veiligheid in de eigen buurt (Figuur 4.7).

Figuur 4.7 - Oordeel veiligheid woonomgeving per gebied (rapportcijfer)

In Maashorst beoordelen inwoners de veiligheid gemiddeld met een 7,7. Dit cijfer is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Binnen de gemeente Maashorst geven inwoners van Landerd gemiddeld een iets hoger cijfer voor veiligheid dan inwoners van Uden.

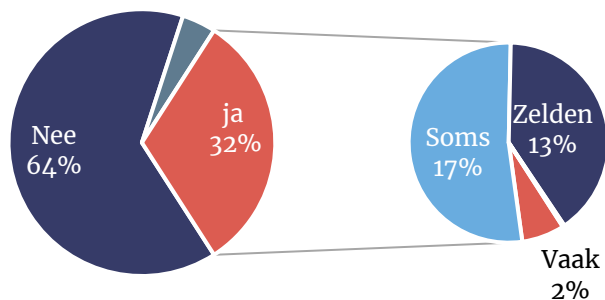
Figuur 4.8 - Oordeel veiligheid woonomgeving per wijk (rapportcijfer)

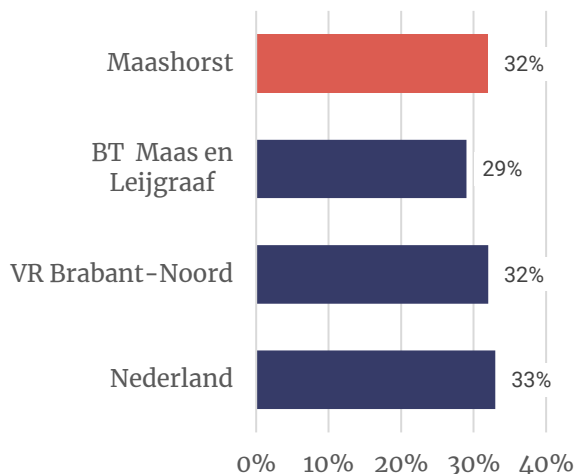
4.2 Veiligheidsbeleving algemeen

Naast de veiligheidsbeleving in de eigen buurt is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in het algemeen. In Figuur 4.9 en Figuur 4.10 worden deze onveiligheidsgevoelens weergegeven.

Figuur 4.9 - Gevoel van onveiligheid in het algemeen

Figuur 4.10- Onveiligheidsgevoel per gebied (percentage 'wel eens' onveilig)

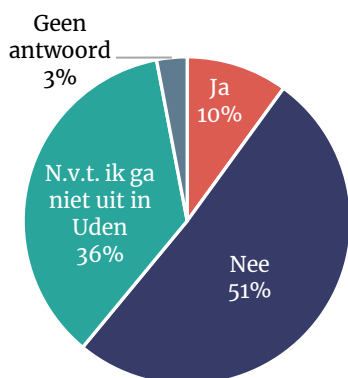
Een derde van de inwoners van Maashorst voelt zich in het algemeen wel eens onveilig. Van hen voelen de meesten zich zelden (13%) of soms (17%) onveilig. Twee procent van de inwoners voelt zich in het algemeen vaak onveilig. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

Binnen de gemeente Maashorst zijn er geen verschillen tussen inwoners van Landerd en Uden en de mate waarin zij zich in het algemeen wel eens onveilig voelen.

Veiligheidsbeleving tijdens uitgaan

Inwoners van Maashorst is ook gevraagd of zij zich wel eens onveilig voelen in het uitgaansleven in Uden (Figuur 4.11). Een op de tien inwoners voelt zich wel eens onveilig tijdens het uitgaan in Uden. De helft van de inwoners voelt zich nooit onveilig en een aanzienlijke groep gaat niet uit in Uden. Inwoners van Uden gaan vaker uit in Uden en voelen zich ook vaker dan inwoners van Landerd onveilig tijdens het uitgaan (respectievelijk 11% tegenover 6% van de inwoners voelen zich wel eens onveilig).

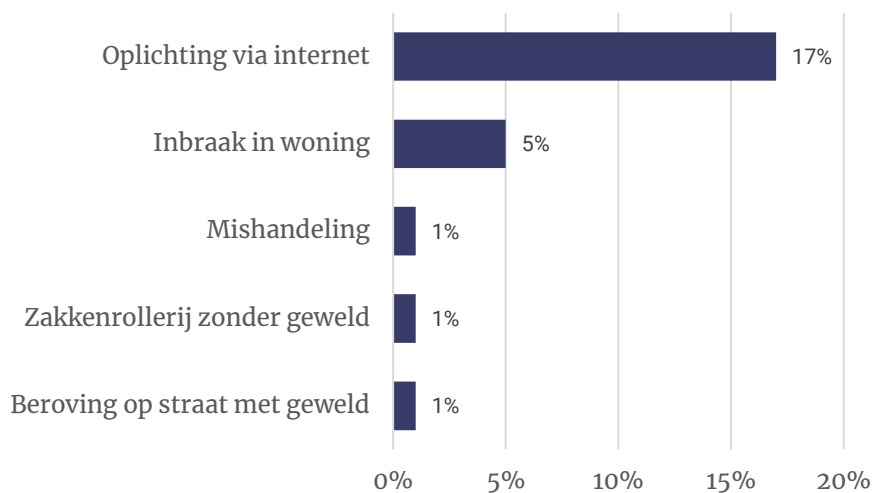
Figuur 4.11 – Gevoel van veiligheid tijdens het uitgaan in Uden

4.3 Verwachte kans op slachtofferschap

In deze paragraaf gaan we in op de vraag hoe groot inwoners denken dat de kans is om in de komende twaalf maanden slachtoffer te worden van een delict of voorval (Figuur 4.12).

Figuur 4.12 - Kans slachtofferschap ... is (heel) groot

Het voornaamste misdrijf waarvan inwoners van Maashorst in de komende twaalf maanden verwachten slachtoffer te worden is oplichting via internet. Een klein deel van de inwoners verwacht slachtoffer te worden van een misdrijf op het gebied van traditionele criminaliteit. De inschatting om slachtoffer te worden van de verschillende misdrijven is in Maashorst vergelijkbaar met de referentiegebieden. Ook binnen de gemeente Maashorst zijn geen significante verschillen in het verwachte slachtofferschap.

Tabel 4.2 - Verwachte kans op slachtofferschap ... is (heel) groot per wijk

	Inbraak in woning	Mishandeling	Zakkenrollerij	Beroving	Oplichting via internet
Landerd	6,0%	1,9%	0,8%	0,6%	16%
Uden	4,0%	0,8%	0,8%	0,9%	17%
Maashorst	4,6%	1,1%	0,8%	0,8%	17%

4.4 Respectloos gedrag

Met respectloos gedrag wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van fatsoen worden overschreden. Figuur 4.13 geeft weer hoe vaak burgers in de gemeente Maashorst persoonlijk door personen of instanties respectloos worden behandeld.

Figuur 4.13 - Percentage inwoners dat wel eens respectloos wordt behandeld door...

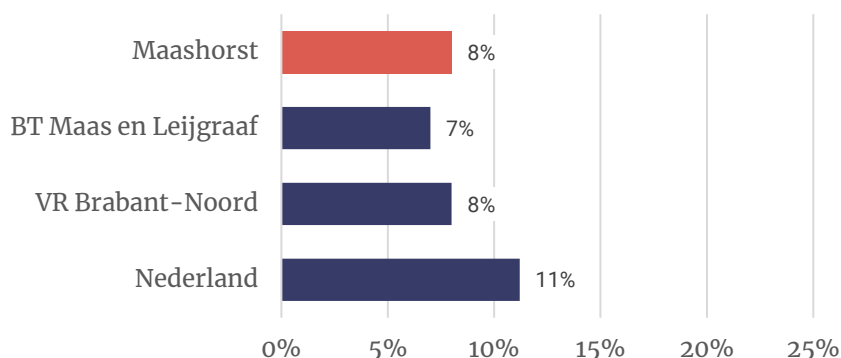
De voornaamste groep waardoor inwoners van Maashorst wel eens respectloos worden behandeld, zijn onbekenden op straat. Daarnaast wordt acht procent soms respectloos behandeld door personeel in winkels en bedrijven. Een ongeveer even grote groep heeft het gevoel wel eens respectloos bejegend te worden door overheidsinstanties.

Inwoners van Maashorst worden in het openbaar vervoer minder vaak respectloos behandeld dan gemiddeld in de veiligheidsregio en Nederland. Binnen de gemeente Maashorst hebben inwoners van Uden vaker dan inwoners van Landerd het gevoel respectloos te zijn behandeld door onbekenden op straat.

4.5 Discriminatie

Burgers konden aangeven of zij zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld. Discriminatie kan op verschillende gronden plaatsvinden, zoals ras of huidskleur, godsdienst of leeftijd. Figuur 4.14 geeft weer hoe vaak de inwoners van Maashorst zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd hebben gevoeld.

Figuur 4.14 - Percentage inwoners dat zich in afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per gebied

Van de inwoners van Maashorst heeft acht procent zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd gevoeld. Dit aandeel is vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio, en minder dan het Nederlands gemiddelde. Van de inwoners die zich gediscrimineerd hebben gevoeld, heeft twaalf procent hiervan melding gedaan bij een instantie.

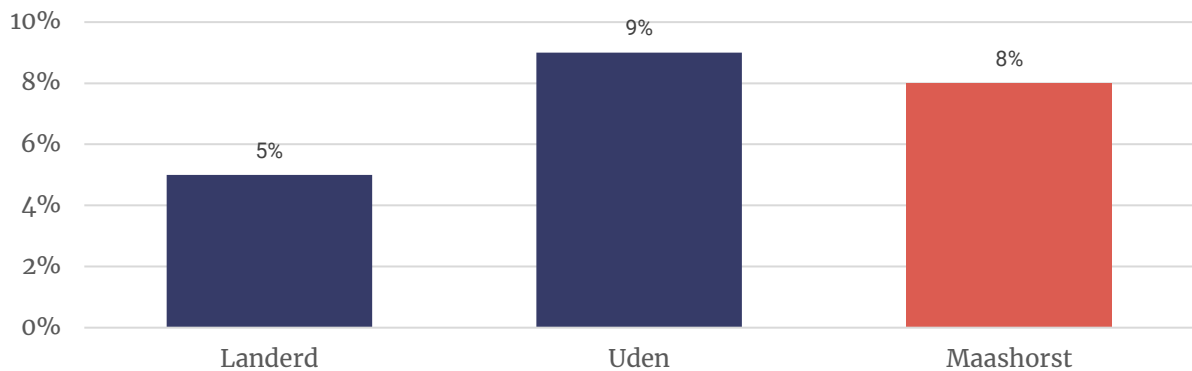

Inwoners die zich in de afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelden konden aangeven op welke grond deze discriminatie was en waardoor men zich gediscrimineerd heeft gevoeld. De drie meest genoemde gronden in Maashorst zijn: ras en huidskleur, leeftijd en nationaliteit. De meest genoemde redenen waarom men zich gediscrimineerd heeft gevoeld zijn ongelijke behandeling, stigmatisering (bijvoorbeeld in de media) en uitsluiting.

#1	#2	#3
Ras/ huidskleur	Nationaliteit	Leeftijd
27%	22%	21%

Binnen de gemeente Maashorst is het aandeel inwoners dat zich in het afgelopen jaar gediscrimineerd voelde in Uden groter dan in Landerd.

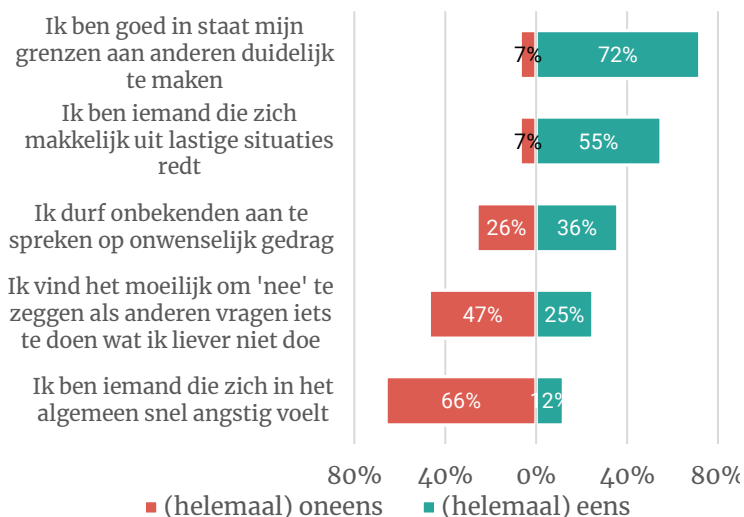
Figuur 4.15 - Percentage inwoners dat zich in afgelopen 12 maanden gediscrimineerd voelt per wijk

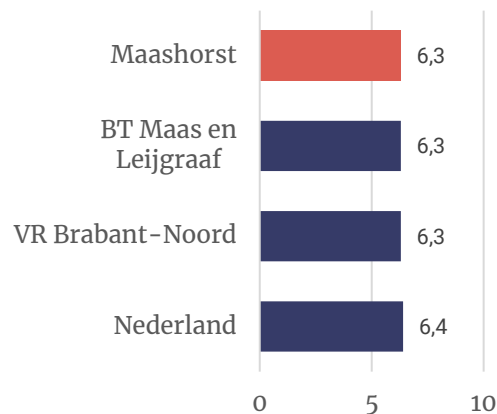
4.6 Weerbaarheid

Om iets te kunnen zeggen over de persoonlijke weerbaarheid van de inwoners van de gemeente Maashorst, is op basis van vijf stellingen een schaalscore berekend. Figuur 4.16 geeft weer hoe inwoners het eens zijn met de verschillende stellingen, Figuur 4.17 laat de schaalscore voor persoonlijke weerbaarheid zien voor Maashorst en de referentiegebieden.

Figuur 4.16 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid

Figuur 4.17 - Persoonlijke weerbaarheid (schaalscore)

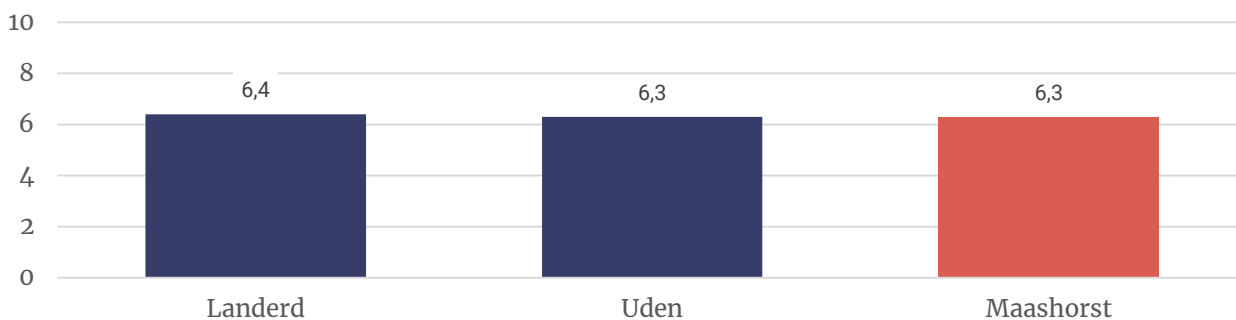
Over het algemeen vinden inwoners van Maashorst dat zij goed zijn in het aangeven van hun grenzen. Meer dan de helft geeft aan zich goed uit lastige situaties te redden. Ook voelt twee derde zich niet snel angstig en durft ruim een derde onbekenden aan te spreken op ongewenst gedrag. Een kwart durft dit niet. De weerbaarheid van inwoners van Maashorst is vergelijkbaar met de referentiegebieden.

72%

Van de inwoners van gemeente Maashorst is goed in staat zijn of haar grenzen aan anderen duidelijk te maken.

Figuur 4.18 - Persoonlijke weerbaarheid per wijk (schaalscore)

Binnen de gemeente Maashorst zijn er geen significante verschillen in de weerbaarheid van de inwoners van Landerd en Uden. Wel durven inwoners van Uden vaker mensen niet aan te spreken op ongewenst gedrag.

Tabel 4.3 - Stellingen persoonlijke weerbaarheid per wijk (percentage (helemaal) mee eens)

	Ik ben iemand die zich makkelijk uit lastige situaties redt	Ik ben goed in staat om mijn grenzen aan anderen duidelijk te maken	Ik vind het moeilijk om 'nee' te zeggen als anderen vragen iets te doen wat ik liever niet doe	Ik ben iemand die zich in het algemeen snel angstig voelt	Ik durf onbekenden aan te spreken op onwenselijk gedrag
Landerd	58%	71%	22%	11%	38%
Uden	54%	72%	27%	13%	36%
Maashorst	55%	72%	25%	12%	36%

Uitleg tabel

De zogenaamde stoplichttabel laat zien hoe bewoners uit de verschillende wijken oordelen over de fysieke voorziening in de wijk ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

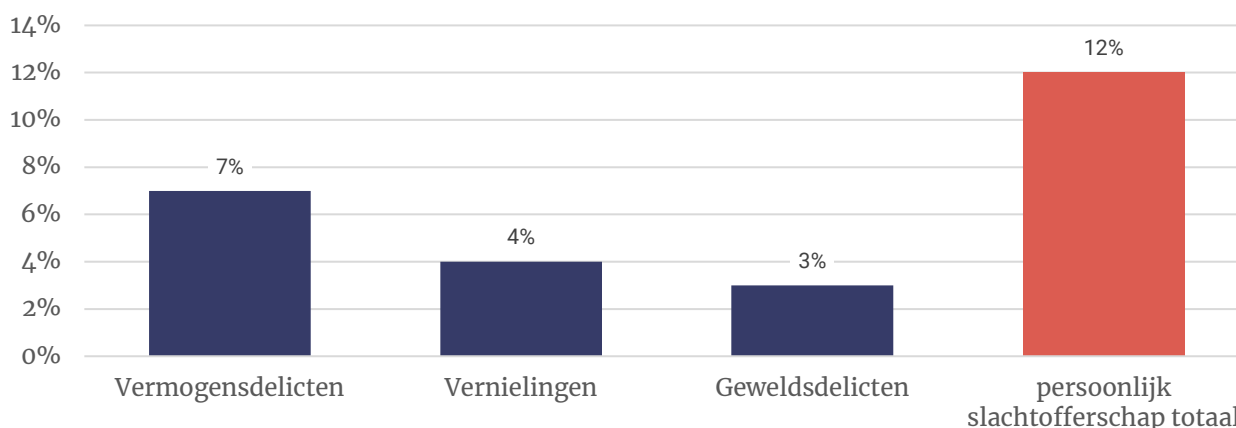
5 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van veel voorkomende delicten en voorvallen van traditionele criminaliteit. Dat is afgemeten aan het percentage inwoners van Maashorst dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van geweldsdelicten (paragraaf 5.2), vermogensdelicten (par. 5.3) en vernielingen (par. 5.4). Tot slot gaat dit hoofdstuk in op de bekendheid van het meldpunt Meld Misdaad Anoniem (par. 5.5).

5.1 Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Traditionele criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: geweldsdelicten, vermogensdelicten en vandalismedelicten (vernieling). Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 5.1 - Slachtofferschap delicten in de afgelopen twaalf maanden

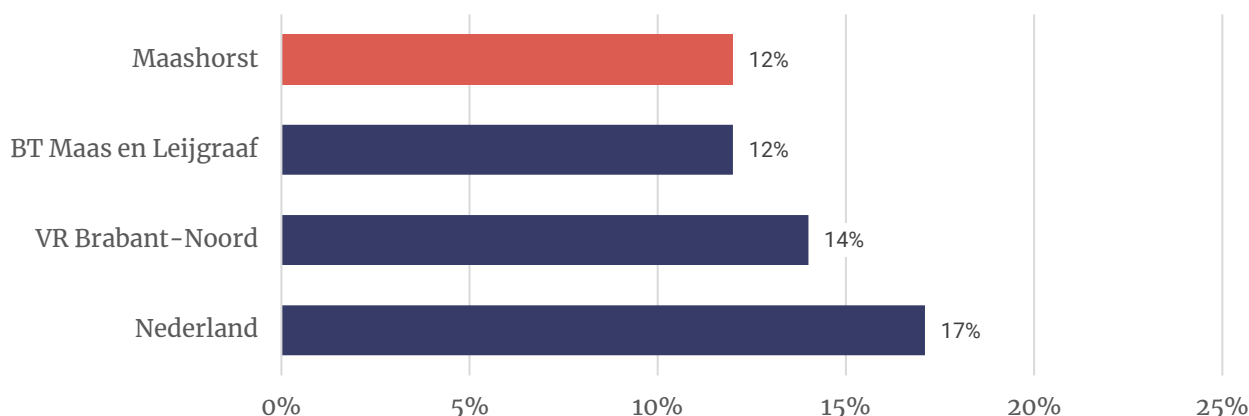

Ongeveer een op de acht inwoners (12%) van de gemeente Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van een of meerdere vormen van traditionele criminaliteit. Van de verschillende vormen van traditionele criminaliteit komen vermogensdelicten het meest voor.

In Figuur 5.2 wordt het totale slachtofferschap van traditionele criminaliteit in Maashorst vergeleken met de referentiegebieden. Het slachtofferschap is in Maashorst vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio. Inwoners van Maashorst werden minder vaak slachtoffer van traditionele criminaliteit dan gemiddeld in Nederland.

Figuur 5.2 - Slachtofferschap traditionele criminaliteit

Er waren in Maashorst in totaal 22 delicten traditionele criminaliteit per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 39 procent gemeld bij de politie. Hiermee is de meldingsbereidheid in de gemeente Maashorst groter dan in het basisteam en gemiddeld in Nederland, en vergelijkbaar met de meldingsbereidheid in de veiligheidsregio Brabant-Noord.

In de Veiligheidsmonitor wordt aan slachtoffers van een delict ook gevraagd, in het geval ze geen melding of aangifte hebben gedaan bij de politie, wat hiervoor hun reden was. Hier kwam een top 3 van redenen om geen melding of aangifte te doen uit voor de gemeente Maashorst.

#1	#2	#3
Helpt toch niets	Was niet zo belangrijk	Geen zaak voor de politie
27%	18%	16%

Nieuw in de Veiligheidsmonitor is een vraag naar de gevolgen van delicten voor slachtoffers, ondervindt men emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van een delict?

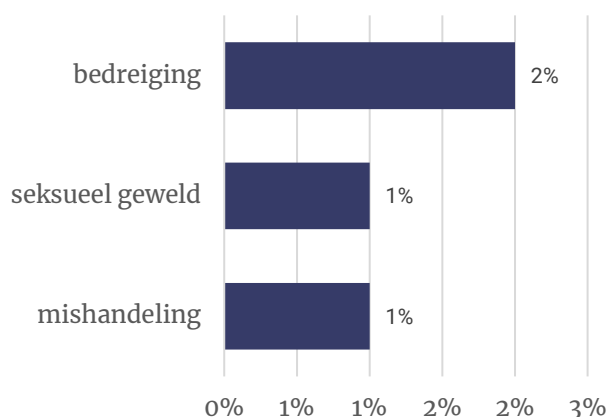
Van de slachtoffers van traditionele criminaliteit in de gemeente Maashorst ondervond 27 procent ten gevolge hiervan problemen. Bij de grootste groep (23%) ging het om emotionele of psychische problemen. Een op de tien slachtoffers ondervond financiële problemen en drie procent had lichamelijke verwondingen of letsels. Deze aantallen zijn vergelijkbaar met de referentiegebieden.

5.2 Slachtofferschap geweldsdelicten

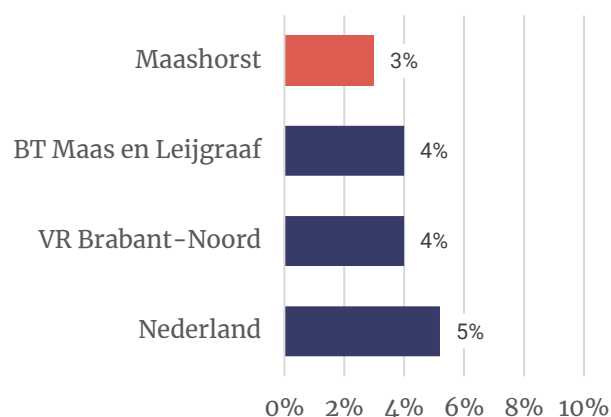
Voor het slachtofferschap van geweldsdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van mishandeling, bedreiging of seksueel geweld. Dit is weergegeven in Figuur 5.3. In Figuur 5.4 is het totale percentage inwoners van Maashorst zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een geweldsdelict.

Figuur 5.3- Slachtofferschap geweldsdelicten

Figuur 5.4 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten

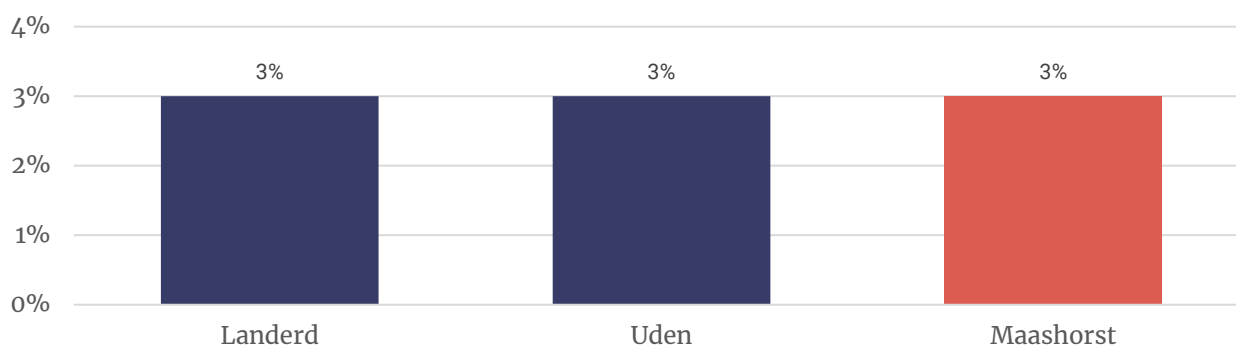
Drie procent van de inwoners van Maashorst is in het afgelopen jaar slachtoffer geworden van een geweldsdelict. Dit aandeel is vergelijkbaar met de referentiegebieden. De meest voorkomende vorm van geweldsdelicten is dreiging met geweld, zonder dat daadwerkelijk geweld is gebruikt. Daarnaast heeft één procent van de inwoners van Maashorst te maken gehad met seksueel geweld of mishandeling.

In totaal waren er in Maashorst zes geweldsdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 33 procent gemeld bij de politie. Daarmee is de meldingsbereidheid van geweldsdelicten in de gemeente Maashorst groter dan het gemiddelde in het basisteam en de veiligheidsregio en vergelijkbaar met het Nederlands gemiddelde. De resultaten voor Maashorst zijn wel indicatief, aangezien de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef van slachtoffers.

Onder slachtoffers van geweldsdelicten in Maashorst ondervond 41 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Ook deze resultaten zijn indicatief.

 37% van de slachtoffers van geweldsdelicten ondervond hiervan emotionele of psychische problemen.

Figuur 5.5 - Totaal slachtofferschap geweldsdelicten per wijk

Er zijn geen significante verschillen in het slachtofferschap van geweldsdelicten tussen Landerd en Uden.

Tabel 5.1 – Slachtofferschap geweldsdelicten in de afgelopen twaalf maanden

	Bedreiging	Mishandeling	Seksueel geweld
Landerd	2,0%	0,0%	0,5%
Uden	2,3%	0,7%	0,6%
Maashorst	2,2%	0,5%	0,6%

Uitleg tabel

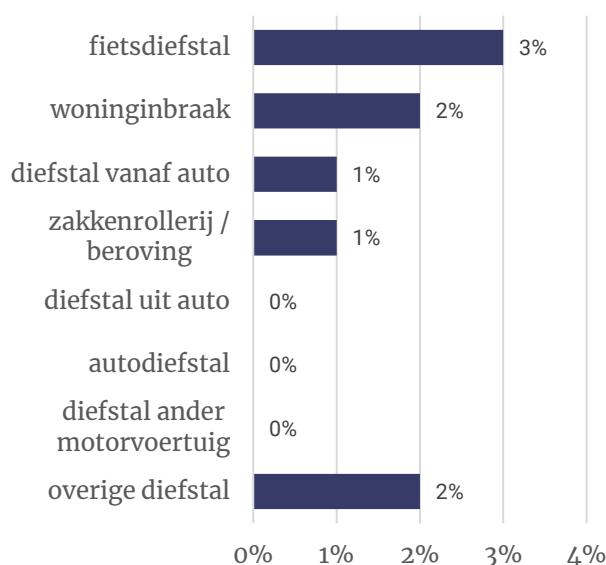
Deze tabel laat zien hoe vaak bewoners uit de verschillende wijken aangeven dat zij de afgelopen twaalf maanden slachtoffer zijn geweest van een bepaald delict ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

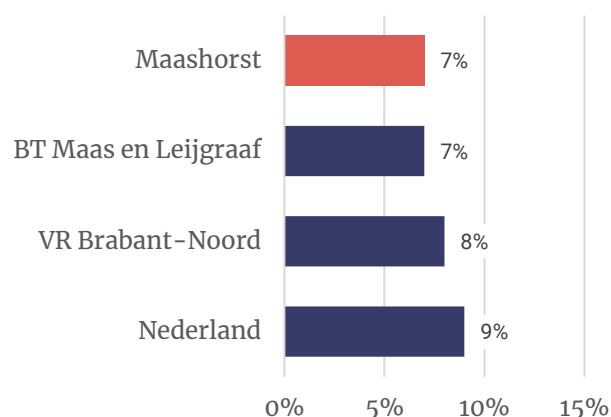
5.3 Slachtofferschap vermogensdelicten

Voor het slachtofferschap van vermogensdelicten is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van poging tot woninginbraak, fietsendiefstal, diefstal uit/vanaf auto's, autodiefstal, diefstal ander motorvoertuig, (poging tot) zakkenrollerij/beroving of overige diefstal (Figuur 5.6). Ook is het totale percentage inwoners van Maashorst dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een vermogensdelict berekend (Figuur 5.7).

Figuur 5.6 - Slachtofferschap vermogensdelicten

Figuur 5.7 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten

Zeven procent van de inwoners van de gemeente Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van een vermogensdelict. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. In de gemeente Maashorst waren de vermogensdelicten met name fietsendiefstal, woninginbraak en diefstal van overige eigendommen zoals spullen uit de tuin of caravan.

In totaal waren er in Maashorst negen vermogensdelicten per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 51 procent gemeld bij de politie. De meldingsbereidheid van vermogensdelicten is daarmee in Maashorst vergelijkbaar met het gemiddelde van het basisteam (48%), lager dan gemiddeld in de veiligheidsregio (55%) en hoger dan het Nederlands gemiddelde (45%).

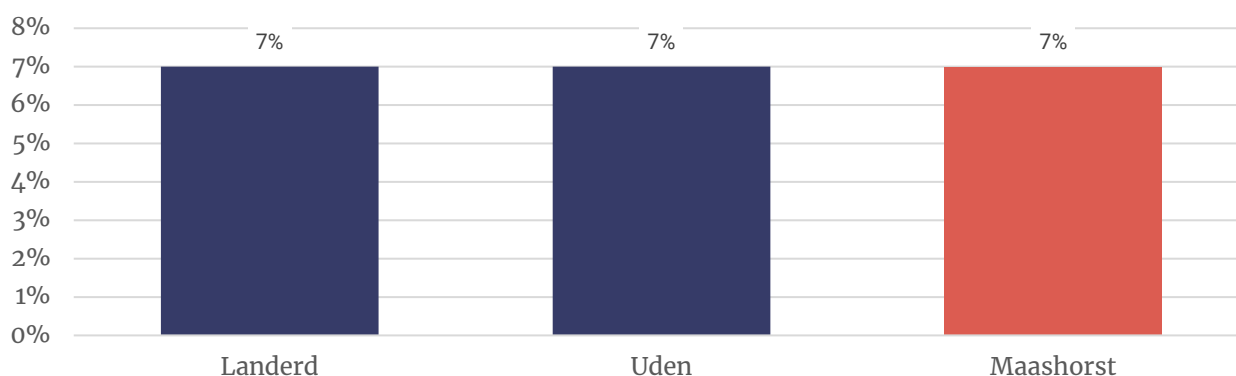
Onder slachtoffers van vermogensdelicten in Maashorst ondervond 29 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict.

13%

van de slachtoffers van een vermogensdelict ondervonden hierdoor financiële problemen

Figuur 5.8 - Totaal slachtofferschap vermogensdelicten per wijk

In het totale slachtofferschap van vermogensdelicten zijn er geen verschillen tussen Landerd en Uden. Ook de meeste specifieke vermogensdelicten komen in Landerd en Uden niet boven- of beneden gemiddeld vaak voor. Alleen van diefstal van auto-onderdelen werd in Landerd niemand slachtoffer en in Uden overkwam dit een enkeling.

Tabel 5.2 – Slachtofferschap vermogensdelicten in de afgelopen twaalf maanden

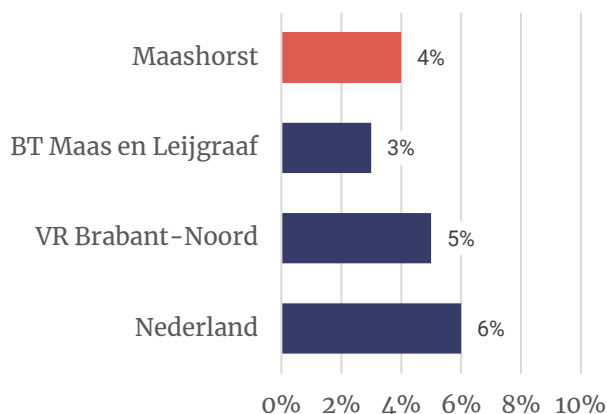
	Woning- inbraak	Fiets- diefstal	Zakkenrollerij/ beroving	Diefstal vanaf auto	Diefstal uit auto	Diefstal ander motorvoertuig	Autodiefstal	Overige diefstal
Landerd	1,1%	2,6%	0,9%	0%	0%	0%	0%	2,4%
Uden	2,3%	2,5%	0,9%	1,0%	0,2%	0%	0%	2,0%
Maashorst	2,0%	2,5%	0,9%	0,7%	0,2%	0%	0%	2,1%

5.4 Slachtofferschap vandalismedelicten

Voor het slachtofferschap van vernielingen is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van vernieling of beschadiging. Figuur 5.9 toont het totale percentage inwoners van Maashorst dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van vandalismedelicten.

Figuur 5.9 - Totaal slachtofferschap vandalismedelicten

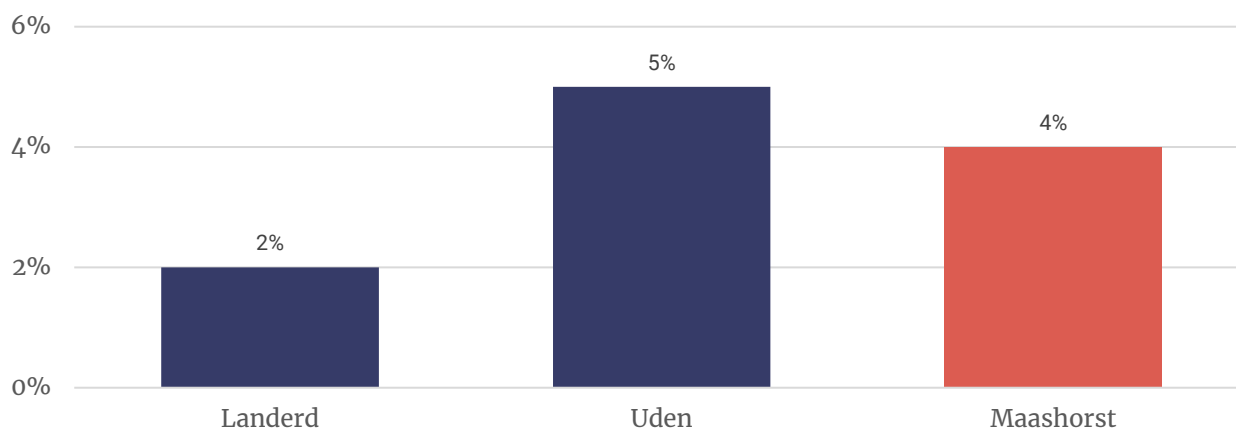

Vier procent van de inwoners van de gemeente Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van een vandalismedelict. Dit is vergelijkbaar met het slachtofferschap van vandalismedelicten in de referentiegebieden.

In totaal waren er in Maashorst zes vernielingen per 100 inwoners in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek. Hiervan werd 27 procent gemeld bij de politie. Daarmee is de meldingsbereidheid van vandalismedelicten in Maashorst lager dan gemiddeld in het basisteam (29%) en de veiligheidsregio (31%), en hoger dan het Nederlands gemiddelde (24%). De resultaten voor Maashorst zijn wel indicatief, aangezien de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef van slachtoffers.

Onder slachtoffers van vernielingen in Maashorst ondervond 25 procent emotionele, psychische, lichamelijke of financiële problemen als gevolg van het delict. Ook deze resultaten zijn indicatief.

Figuur 5.10 - Totaal slachtofferschap vernielingen per wijk

Inwoners van Uden werden relatief vaker slachtoffer van vandalismedelicten en inwoners van Landerd relatief minder vaak dan gemiddeld (Figuur 5.10).

5.5 Meld misdaad anoniem

Meld Misdaad Anoniem is een Nederlands onafhankelijk meldpunt waar burgers anoniem informatie kunnen geven over criminaliteit. Inwoners van de gemeente Maashorst is gevraagd in hoeverre zij bekend zijn met het meldpunt en of zij daar wel eens gebruik van hebben gemaakt.

Driekwart van de inwoners van Maashorst is bekend met het meldpunt Meld Misdaad Anoniem. Slechts een klein deel van de inwoners (1,4%) die bekend zijn met het meldpunt, heeft in het afgelopen jaar een melding gedaan bij het meldpunt.

77%

van de inwoners van Maashorst is bekend met het meldpunt Meld Misdaad Anoniem.

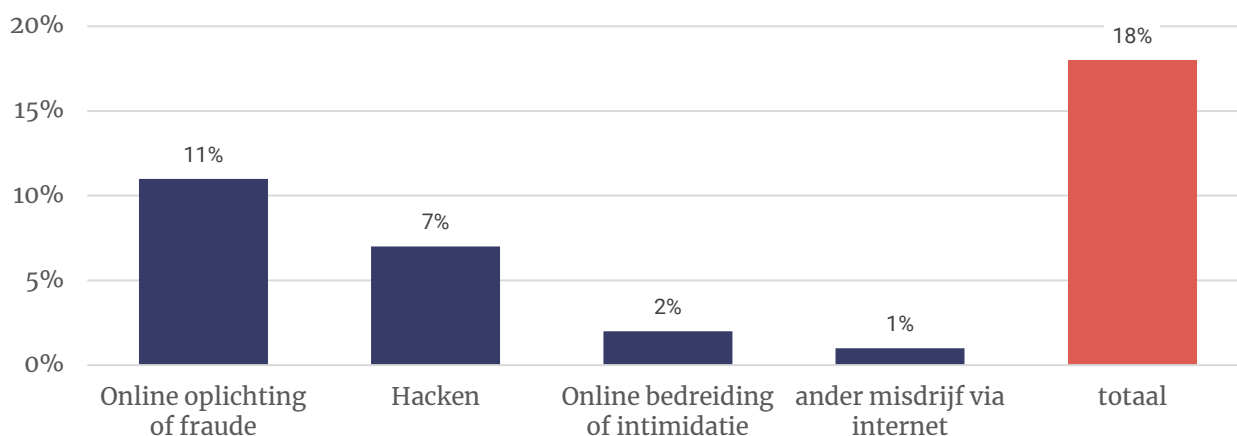
6 Slachtofferschap online criminaliteit

Dit hoofdstuk gaat over slachtofferschap van online criminaliteit (cybercrime). Dit is afgemeten aan het percentage inwoners van Maashorst dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van een delict of incident via internet, e-mail of app. Het hoofdstuk begint met een totaaloverzicht en daarna komen achtereenvolgens aan de orde slachtofferschap van online oplichting of fraude (par. 6.2), hacken (par. 6.3) en online bedreiging of intimidatie (par. 6.4).

6.1 Slachtofferschap online criminaliteit

Online criminaliteit bestaat uit drie categorieën van slachtofferschap: online oplichting of fraude, hacken en online bedreiging of intimidatie. Daarnaast is ook de restcategorie andere misdrijven via internet opgenomen in het totaal van online criminaliteit. Elk van deze cijfers is berekend op basis van het percentage inwoners dat in de afgelopen 12 maanden persoonlijk slachtoffer is geworden van één of meerdere vormen van criminaliteit. Welke vormen van online criminaliteit horen bij welke categorie wordt nader beschreven in de verschillende paragrafen.

Figuur 6.1 - Slachtofferschap online criminaliteit

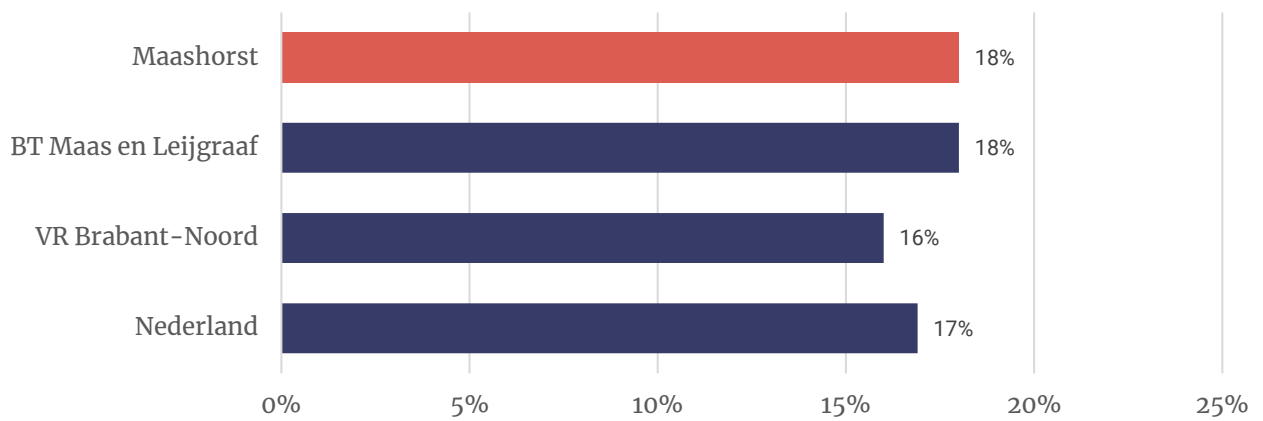

Ongeveer een op de zes inwoners van Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van online criminaliteit. In de meeste gevallen was er sprake van online oplichting/fraude of hacken. In de referentiegebieden (Figuur 6.2) is het aandeel dat slachtoffer werd van online criminaliteit vergelijkbaar.

Onder slachtoffers van online criminaliteit in Maashorst ondervond 15 procent emotionele, psychische of financiële problemen als gevolg van het delict. Dit is minder dan gemiddeld in Nederland (18%).

Figuur 6.2 - Slachtofferschap online criminaliteit per gebied

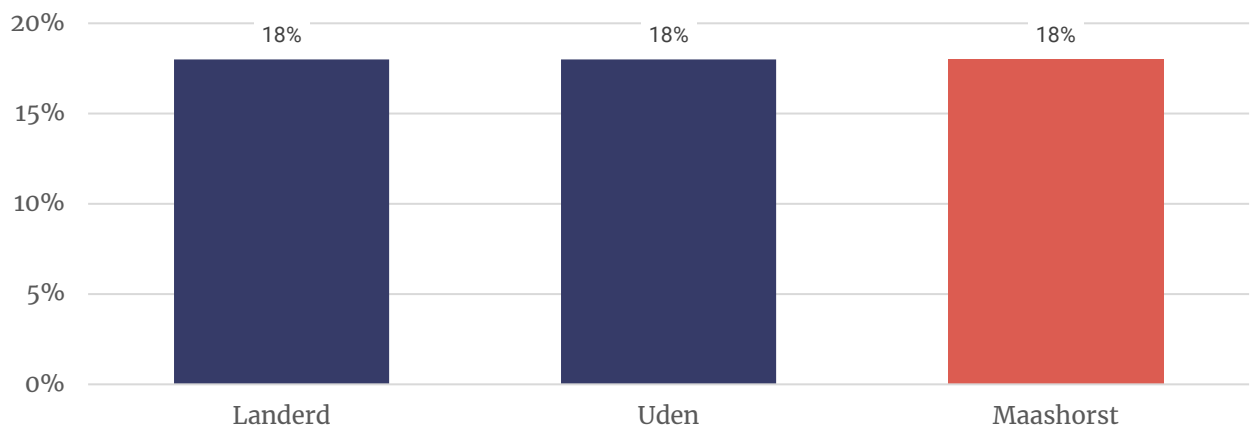

13%

van de inwoners van Maashorst ervoer emotionele of psychische problemen als gevolg van online criminaliteit.

Er zijn geen verschillen tussen Landerd en Uden in de mate waarin inwoners slachtoffer werden van online criminaliteit.

Figuur 6.3 - Slachtofferschap online criminaliteit per wijk

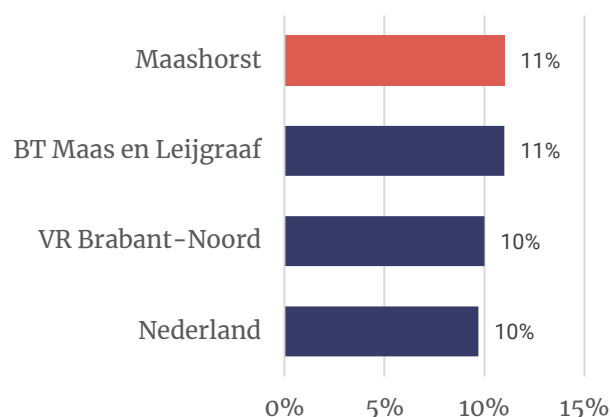
6.2 Slachtofferschap online oplichting of fraude

Voor het slachtofferschap van online oplichting of fraude is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van aankoopfraude, verkoopfraude, fraude betalingsverkeer, illegaal gebruik van persoonsgegevens of phishing. Dit is weergegeven in Figuur 6.4. In Figuur 6.5 is het totale percentage inwoners van Maashorst zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online oplichting of fraude.

Figuur 6.4 - Slachtofferschap online oplichting of fraude

Figuur 6.5 - Totaal slachtofferschap online oplichting of fraude per gebied

Ongeveer een op de tien inwoners van Maashorst was in het afgelopen jaar slachtoffer van online oplichting of fraude. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. De voornaamste vorm van fraude waarvan inwoners slachtoffer werden is aankoopfraude, waarbij een inwoner betaalde voor een product of dienst en deze vervolgens niet is geleverd. Van de andere vormen van online oplichting en fraude werd maar een klein deel van de inwoners van Maashorst slachtoffer.

8%

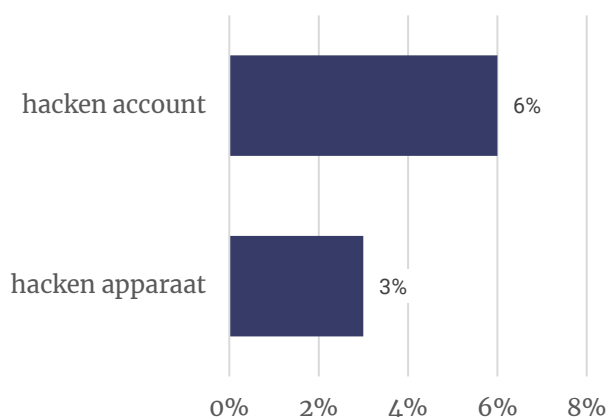
van de inwoners van Maashorst werd in het afgelopen jaar slachtoffer van aankoopfraude.

6.3 Hacken

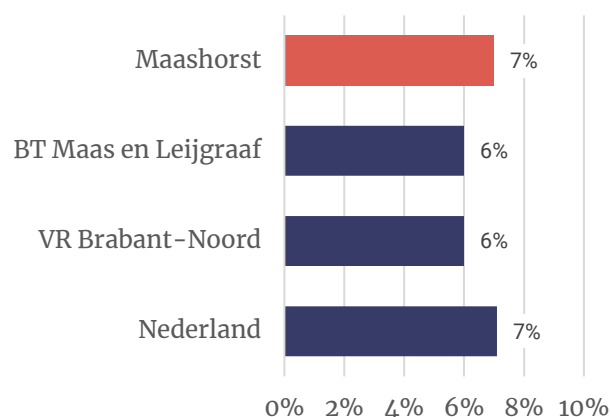
Voor het slachtofferschap van hacken is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker te maken hebben gehad met hacking van een apparaat of een account. Dit is weergegeven in Figuur 6.6. In Figuur 6.7 is het totale percentage inwoners van Maashorst zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van hacking.

Figuur 6.6 - Slachtofferschap hacken

Figuur 6.7 - Totaal slachtofferschap hacken per gebied

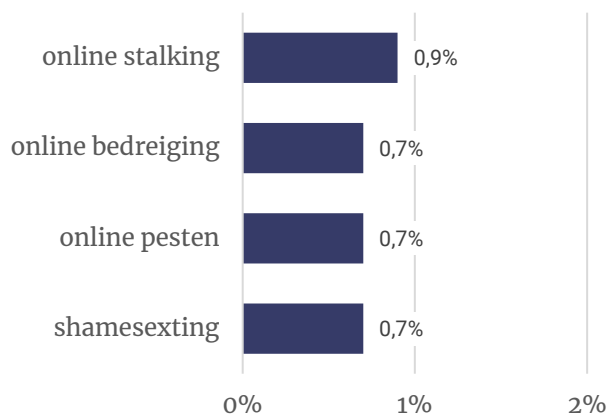

Zeven procent van de inwoners van Maashorst werd in de afgelopen twaalf maanden gehackt. In de referentiegebieden overkwam dit een ongeveer even groot deel van de inwoners. Bij zes procent van de inwoners van Maashorst werd een account gehackt, bij drie procent werd (ook) een apparaat gehackt.

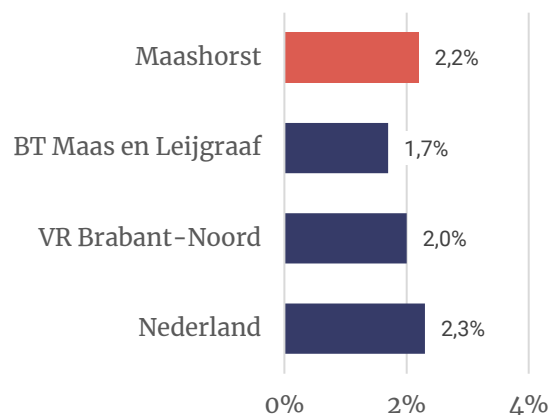
6.4 Online bedreiging of intimidatie

Voor het slachtofferschap van online bedreiging of intimidatie is berekend hoeveel inwoners één keer of vaker slachtoffer zijn geweest van online bedreiging, online pesten, online stalking of shamesexting. Dit is weergegeven in Figuur 6.8. In Figuur 6.9 is het totale percentage inwoners van Maashorst zichtbaar dat in de twaalf maanden voorafgaand aan dit onderzoek slachtoffer is geworden van online bedreiging of intimidatie.

Figuur 6.8 - Slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Figuur 6.9 - Totaal slachtofferschap online bedreiging of intimidatie

Een klein deel van de inwoners van Maashorst (2%) werd in het afgelopen slachtoffer van online bedreiging of intimidatie. Dit aandeel is vergelijkbaar met de referentiegebieden. De verschillende vormen van online bedreiging of intimidatie kwamen ongeveer even vaak voor.

7 Preventie

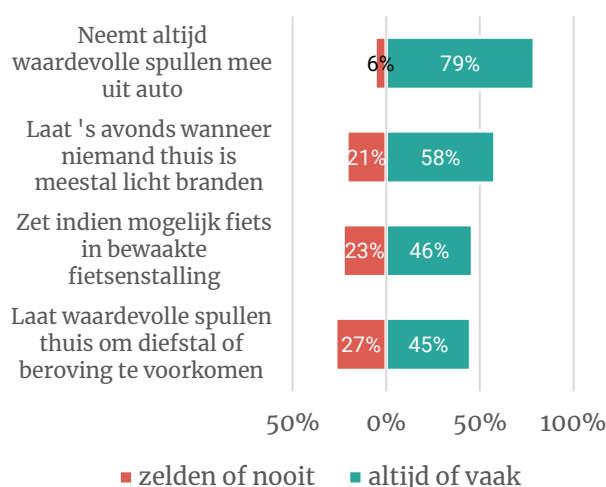
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de maatregelen die burgers treffen ter preventie van criminaliteit, voornamelijk in de woonomgeving. Burgers hebben immers ook een eigen verantwoordelijkheid om te voorkomen dat zij slachtoffer worden van criminaliteit. Als het gaat om persoonlijke maatregelen is criminaliteitspreventie onder te verdelen in preventief gedrag (par. 7.1), preventieve maatregelen (par. 7.2) en online preventie (par. 7.3). Het hoofdstuk sluit af met paragraaf 7.4 over buurtpreventie.

7.1 Preventief gedrag

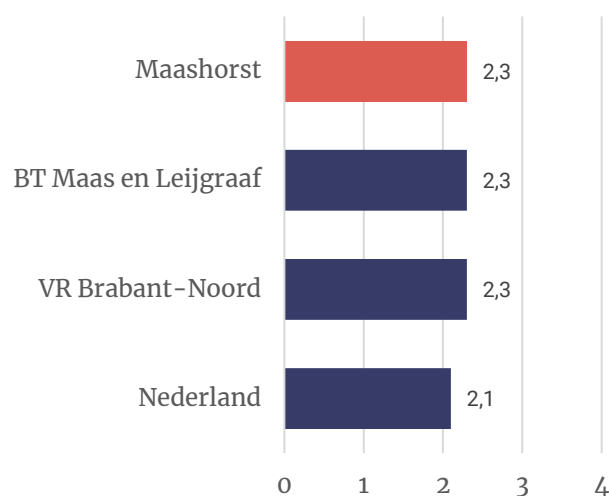
Aan de inwoners is een viertal voorzorgsmaatregelen voorgelegd die betrekking hebben op preventie. Hierbij is gevraagd of zij wilden aangeven welke maatregelen zij hebben genomen (Figuur 7.1). Daarnaast is op basis van het gebruik van deze vier maatregelen een somscore voor preventief gedrag berekend (Figuur 7.2).

De somscore geeft een totaalbeeld van het gebruik van de vier beschreven maatregelen. Daarmee verschilt de score van de eerder toegepaste schaalscores. Voor de somscore geldt: hoe hoger de somscore, des te hoger de mate van preventief gedrag. De minimale waarde van de somscore is 0. De maximale waarde is 4.

Figuur 7.1 - Preventief gedrag (percentage)

Figuur 7.2 - Preventief gedrag (somscore 0-4)

Gemiddeld hebben inwoners van Maashorst 2,3 (van maximaal vier) preventieve maatregelen genomen. Daarmee is het gemiddelde aantal genomen voorzorgsmaatregelen in Maashorst ongeveer gelijk aan het basisteam, de veiligheidsregio en het gemiddelde in Nederland.

Van de inwoners van Maashorst neemt ruim driekwart altijd of vaak waardevolle spullen mee uit de auto. Dit is iets minder dan gemiddeld in de veiligheidsregio Brabant-Noord (81%), maar meer dan in Nederland als geheel (76%). Bijna zes op de tien inwoners van Maashorst laten 's avonds het licht branden als er niemand thuis is. Dit doen inwoners van Maashorst vaker dan gemiddeld in de veiligheidsregio (52%) en Nederland (49%). Ongeveer vier op de tien inwoners zetten hun

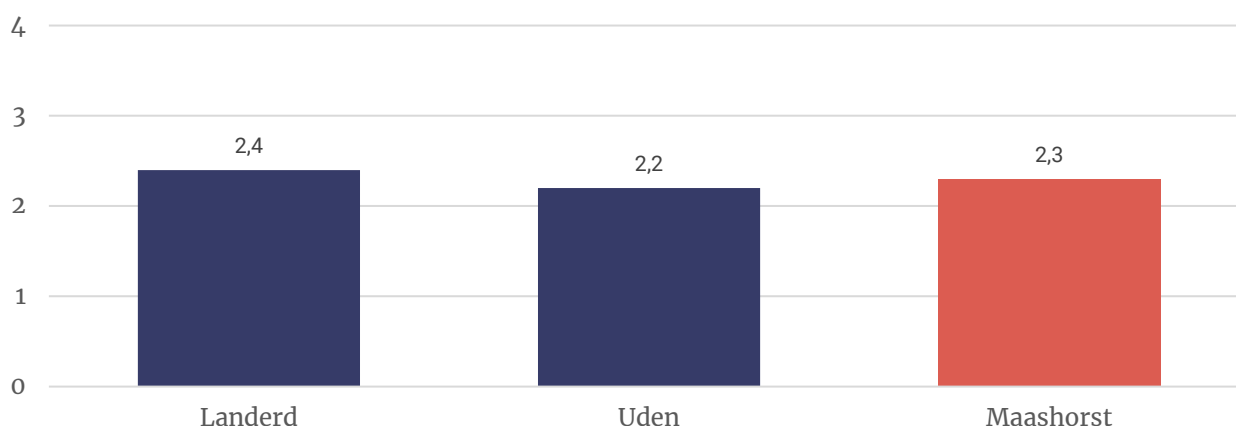
fiets in een bewaakte fietsenstalling indien mogelijk of laten waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen.

58%

van de inwoners van Maashorst laat het licht branden als er niemand thuis is in de avond.

Figuur 7.3 - Preventief gedrag per wijk (somscore 0-4)

In Landerd nemen inwoners gemiddeld meer voorzorgsmaatregelen dan in Uden. In Tabel 7.1 is te zien dat inwoners van Uden minder vaak het licht laten branden wanneer er niemand thuis is 's avonds en ook minder vaak hun fiets in een bewaakte fietsenstalling zetten.

Tabel 7.1 - Sociaal preventieve maatregelen per wijk (percentage altijd/vaak)

	Neem waardevolle spullen mee uit auto	Laat 's avonds wanneer niemand thuis is licht branden	Zet indien mogelijk fiets in bewaakte fietsenstalling	Laat waardevolle spullen thuis om diefstal of beroving te voorkomen
Landerd	79%	64%	52%	46%
Uden	79%	56%	44%	44%
Maashorst	79%	58%	46%	45%

Uitleg tabel

Deze tabel laat zien hoe vaak bewoners uit de verschillende wijken aangeven dat zij bepaalde maatregelen hebben genomen ten opzichte van het gemeentelijk gemiddelde. Dit is per wijk en per stelling met verschillende kleuren aangegeven:

- Rood: negatiever dan het gemeentelijk gemiddelde
- Grijs: vergelijkbaar met het gemeentelijk gemiddelde
- Blauw: positiever dan het gemeentelijk gemiddelde

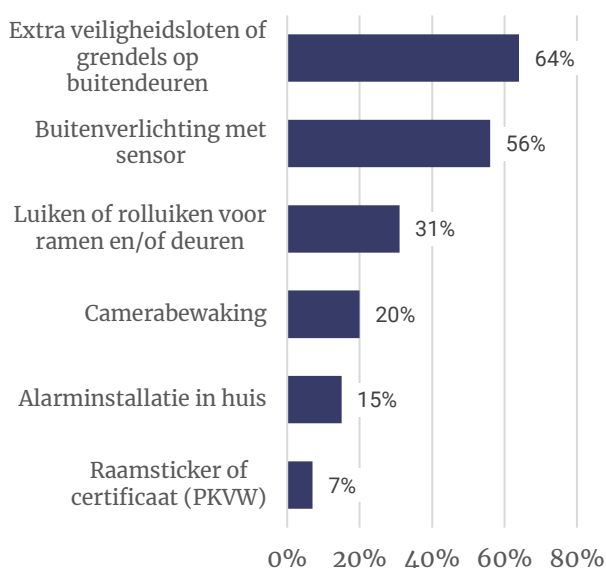

7.2 Preventieve maatregelen in en om woning

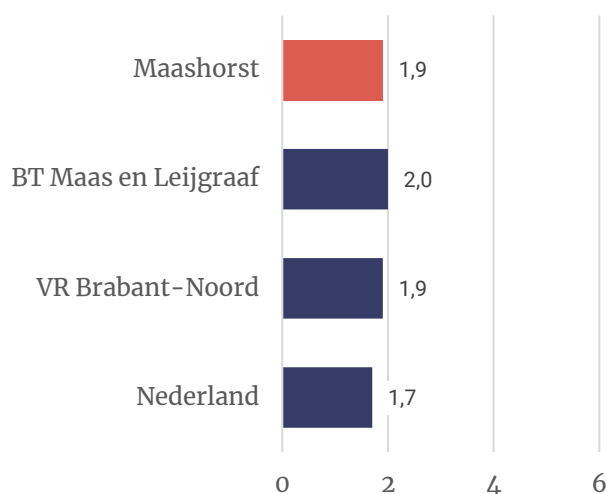
Vervolgens is aan de inwoners een lijst met zes voorzieningen voorgelegd die betrekking hebben op het nemen van preventieve maatregelen. Hierbij gaat het vooral om de aanwezigheid van voorzieningen om woning en bezittingen te beschermen (Figuur 7.4). Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore voor het aantal beveiligingsmaatregelen in en rondom de woning berekend (Figuur 7.5).

De somscore 'preventieve maatregelen' geeft het gemiddelde aantal aanwezige beveiligingsmaatregelen in en rondom woningen per huishouden in de vergelijkingsgebieden weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.4 - Preventieve maatregelen thuis (percentage aanwezig)

Figuur 7.5 - Preventieve maatregelen thuis (somscore 0-6)

Gemiddeld hebben inwoners van Maashorst 1,9 (van maximaal zes) preventieve maatregelen thuis genomen. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Ruim zes op de tien inwoners van Maashorst hebben extra veiligheidssloten of grendels op buitendeuren. Een iets kleiner deel van 56% heeft buitenverlichting met een sensor, dit is meer dan gemiddeld in Nederland (47%). Ongeveer drie op de tien inwoners van Maashorst hebben luiken voor ramen en/of deuren. Dit is meer dan gemiddeld in Nederland (21%) en minder dan in het basisteam (36%). De andere beveiligingsmaatregelen zijn door een minderheid genomen.

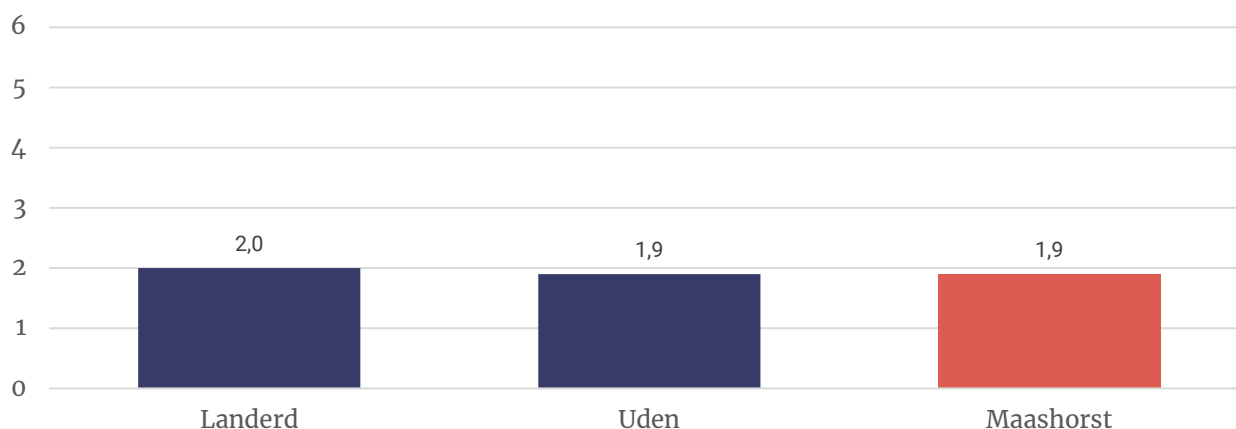

15%

van de inwoners van Maashorst heeft een alarminstallatie in huis.

Figuur 7.6 - Preventieve maatregelen thuis, per wijk (somscore 0-6)

Inwoners van Landerd en Uden hebben gemiddeld ongeveer even veel preventieve maatregelen genomen. Alleen hebben inwoners van Uden vaker luiken of rolluiken voor ramen en/of deuren en inwoners van Landerd vaker buitenverlichting met een sensor.

Tabel 7.2 – Preventieve maatregelen thuis, per wijk (percentage aanwezig)

	Extra sloten of grendels	Luiken of rolluiken	Buitenverlichting met sensor	Alarminstallatie	Camera-bewaking	Politiekeurmerk Veilig Wonen
Landerd	66%	27%	61%	17%	21%	8%
Uden	63%	33%	54%	14%	19%	7%
Maashorst	64%	31%	56%	15%	20%	7%

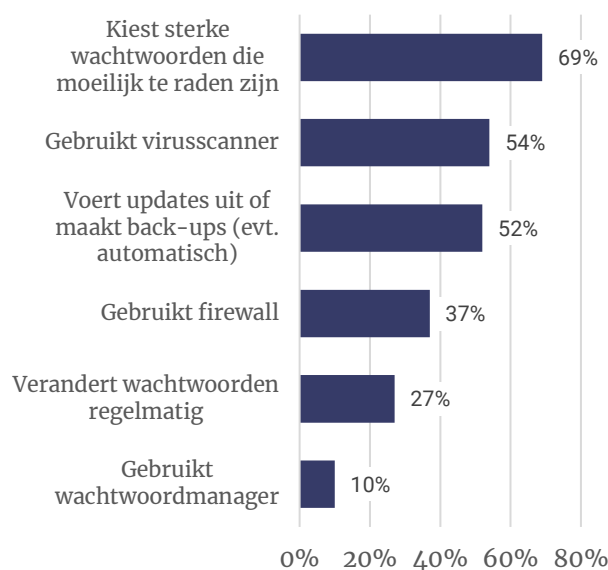

7.3 Online preventie

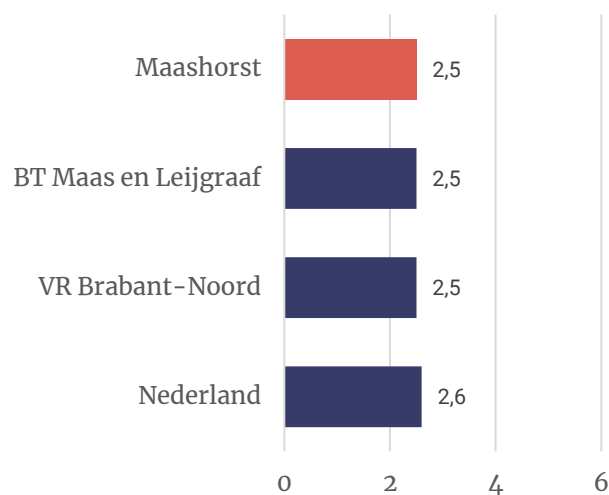
Inwoners konden ook aangeven welke maatregelen zij nemen om hun digitale gegevens te beschermen. Hiervoor zijn zes verschillende soorten maatregelen voorgelegd (Figuur 7.7) Op basis van deze zes voorzieningen is een somscore berekend voor 'online preventie' (Figuur 7.8).

De somscore 'online preventie' geeft het gemiddelde aantal aanwezige maatregelen voor de bescherming van digitale gegevens weer. De waarde van de somscore is minimaal 0 en maximaal 6.

Figuur 7.7 - Online preventie (percentage gebruikt)

Figuur 7.8 - Online preventie (somscore 0-6)

Gemiddeld hebben inwoners van Maashorst 2,5 (van maximaal zes) maatregelen genomen om hun online gegevens te beschermen. Dit is even veel als in de referentiegebieden. Zeven op de tien inwoners van Maashorst kiezen sterke wachtwoorden die moeilijk te raden zijn. Ruim de helft gebruikt een virusscanner en voert updates uit of maakt back-ups. Vier op de tien gebruiken een firewall. Een wachtwoordmanager wordt het minst gebruikt van alle preventieve maatregelen, namelijk door een op de tien inwoners van Maashorst.

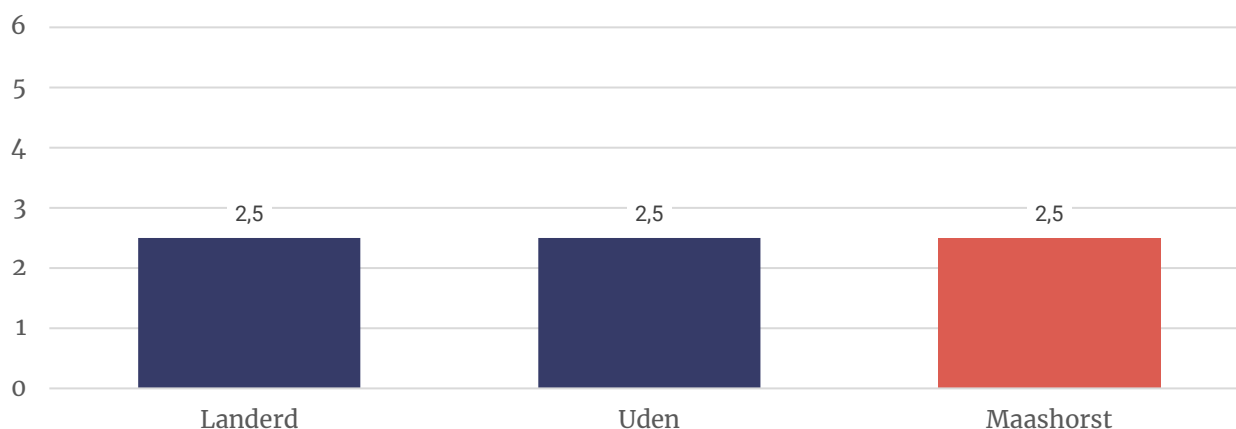

27%

van de inwoners van Maashorst verandert regelmatig wachtwoorden.

Figuur 7.9 - Online preventie per wijk (somscore 0-6)

Er zijn geen verschillen tussen Landerd en Uden in het aantal online preventie maatregelen dat inwoners gemiddeld nemen.

Tabel 7.3 – Online preventie per wijk (percentage gebruikt)

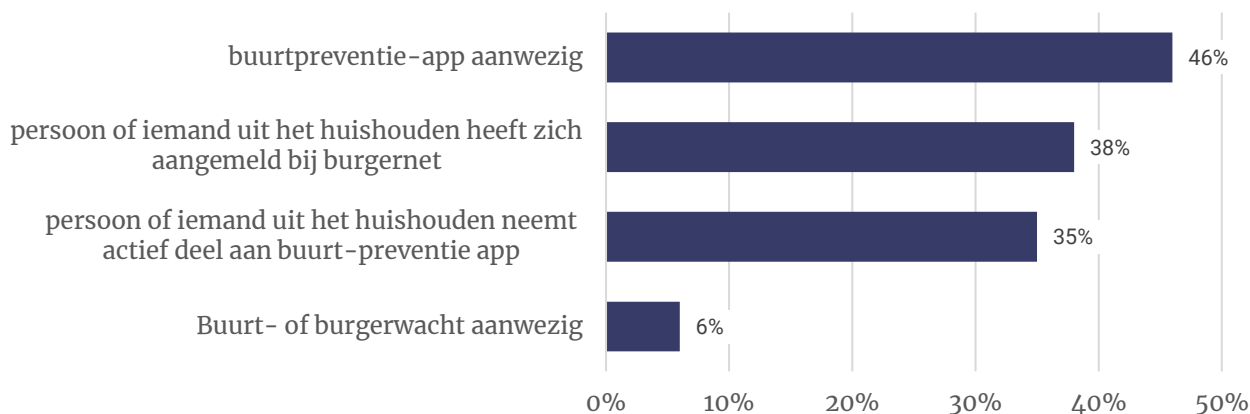
	Sterk, moeilijk te raden wachtwoord	Wachtwoord regelmatig veranderen	Gebruik wachtwoord manager	Gebruik virus-scanner	Gebruik firewall	Updates uitvoeren of back-ups maken
Landerd	66%	29%	8%	58%	37%	48%
Uden	70%	27%	11%	53%	37%	54%
Maashorst	69%	27%	10%	54%	37%	52%

7.4 Buurtpreventie

Sinds 2019 zit er in de Veiligheidsmonitor ook een vragenblok over verschillende vormen van buurtpreventie. Inwoners van de gemeente Maashorst kunnen aangeven of er buurt- of burgerwacht en/of whatsapp buurtpreventie aanwezig is, en of er iemand uit het huishouden actief deelneemt aan een buurtpreventie-app of zich heeft aangemeld bij burgernet (Figuur 7.10).

Figuur 7.10 - Buurtpreventie (percentage)

Bijna de helft van de inwoners van Maashorst (46%) geeft aan dat er in hun buurt een buurtpreventie-app is. Dit is meer dan gemiddeld in de veiligheidsregio (36%) en Nederland (34%), maar minder dan in het basisteam (52%). Ruim een derde van de inwoners van Maashorst heeft iemand in het huishouden die actief deelneemt aan de buurtpreventie-app. Dit is hoger dan gemiddeld in de veiligheidsregio (29%) en Nederland (22%). Bij ongeveer vier op de tien inwoners heeft iemand uit het huishouden zich aangemeld bij burgernet. Ook dit is meer dan gemiddeld in de veiligheidsregio (31%) en Nederland (33%). 'Slechts' zes procent van de inwoners van Maashorst geeft aan dat er een buurt- of burgerwacht aanwezig is in hun buurt.

Binnen de gemeente Maashorst is doen inwoners van Landerd meer aan buurtpreventie dan inwoners van Uden. Inwoners van Landerd wonen vaker in een buurt met een buurtpreventie-app en zijn ook vaker aangemeld bij deze buurtpreventie-app (Tabel 7.4).

Tabel 7.4 - Buurtpreventie per wijk (percentage aanwezig of percentage deelname)

	Heeft buurt of burgerwacht	Heeft WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij WhatsApp buurtpreventie	Aangemeld bij Burgernet
Landerd	7%	65%	53%	36%
Uden	6%	39%	28%	38%
Maashorst	6%	46%	35%	38%

8 Burgers en politie

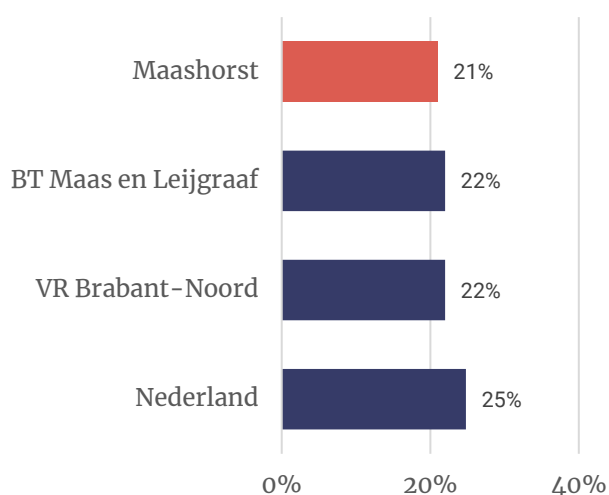
In dit hoofdstuk staat de tevredenheid over het functioneren van de politie centraal. Allereerst wordt de tevredenheid over contacten tussen burgers en de politie beschreven (paragraaf 8.1). Daarna beschrijft dit hoofdstuk het functioneren van de politie in de buurt (par. 8.2) en het functioneren van de politie in het algemeen (par. 8.3).

8.1 Contacten burgers met politie

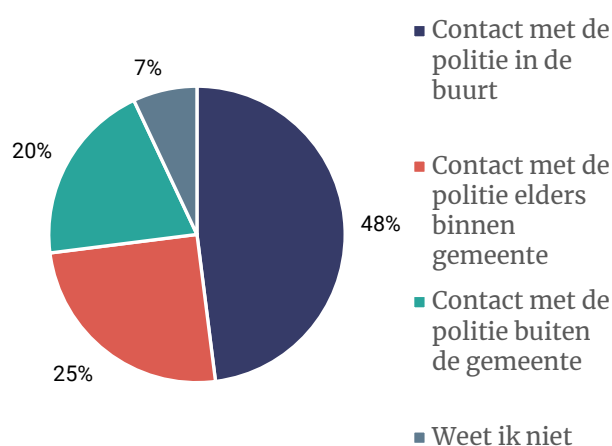
Deze paragraaf beschrijft de contacten van de inwoners van Maashorst met de politie. Achtereenvolgens gaan we in op het percentage dat contact heeft gehad, de reden(en) hiervoor en de tevredenheid over dit contact.

Figuur 8.1 laat het percentage inwoners zien dat contact heeft gehad met de politie in de afgelopen twaalf maanden in vergelijking met de referentiegebieden. In Figuur 8.2 wordt het contact met de politie binnen de buurt, elders in de gemeente en buiten de gemeente getoond.

Figuur 8.1 - Contact met de politie

Figuur 8.2 – Contact met de politie (% van bewoners met contact met de politie)

Ongeveer een op de vijf inwoners van Maashorst had in het afgelopen jaar contact met de politie. Dit aandeel is vergelijkbaar met het basisteam en de veiligheidsregio, en kleiner dan gemiddeld in Nederland. In Maashorst was het contact met de politie in de helft van de gevallen in de eigen buurt. Een kwart had elders in de gemeente contact met de politie en een vijfde buiten de gemeente Maashorst.

Tabel 8.1 gaat verder in op het contact dat inwoners hebben gehad met de politie. Waarom hebben zij contact gehad, op wiens initiatief en op welke manier(en)? In ruim de helft van de gevallen was de reden voor contact het doen van aangifte of een melding en in de meeste gevallen was het contact op initiatief van de burger. Het contact was bij 45 procent telefonisch en bij een ongeveer even groot deel persoonlijk. Overige vormen van contact waren bijvoorbeeld via de website van de politie of sociale media.

Tabel 8.1 - Reden contact, initiatief, wijze van contact (basis: inwoners die contact met politie hebben gehad)

REDEN CONTACT	%	INITIATIEF CONTACT	%	WIJZE CONTACT	%
bekeuring/waarschuwing	17%	politie	19%	persoonlijk	4,3%
aangifte/melding	57%	burger	81%	telefonisch	4,5%
andere contacten	11%			via Burgernet	0,4%
				via sociale media op internet, bijv. twitter	2%
				anders via internet, bijv. via de website van de politie	10%
				anders niet via internet, bijv. schriftelijk	0,3%

Tevredenheid

Aan de inwoners van Maashorst is ook gevraagd of zij tevreden zijn over hun laatste contact met de politie. Van de inwoners die contact hadden met de politie in het afgelopen jaar (21%) is twee derde (zeer) tevreden over dit contact. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Van de inwoners die contact hadden met de politie vanwege handhaving (bekeuring/melding; 17%) is 57 procent tevreden met het contact. Over het contact bij aangifte of meldingen is 63 procent tevreden en over andere contacten met de politie is 79 procent van de inwoners tevreden.

66%

van de bewoners (die contact hadden) is tevreden over het contact met de politie

Inwoners die minder tevreden waren, konden aangeven wat hiervoor de redenen waren. Hieruit komt een top 3 van redenen voor ontevredenheid over contact met de politie. De resultaten voor Maashorst zijn wel indicatief, aangezien de antwoorden zijn gebaseerd op een kleine steekproef van ontevreden inwoners.

#1	#2	#3
Niet serieus genomen	Problemen niet opgelost	Niet op de hoogte gehouden door politie
52%	40%	20%

8.2 Functioneren politie in de buurt

Allereerst is inwoners gevraagd een algemeen oordeel te geven over het functioneren van de politie in de buurt. Vervolgens is aan de inwoners gevraagd naar hun oordeel over de zichtbaarheid van de politie in de buurt. Ten slotte is een aantal stellingen voorgelegd die verder inzoomen op het functioneren van de politie in de woonbuurt.

Tevredenheid

Aan de inwoners van Maashorst is gevraagd een oordeel te geven over het functioneren van de politie in de woonbuurt en over de zichtbaarheid van de politie in de buurt.

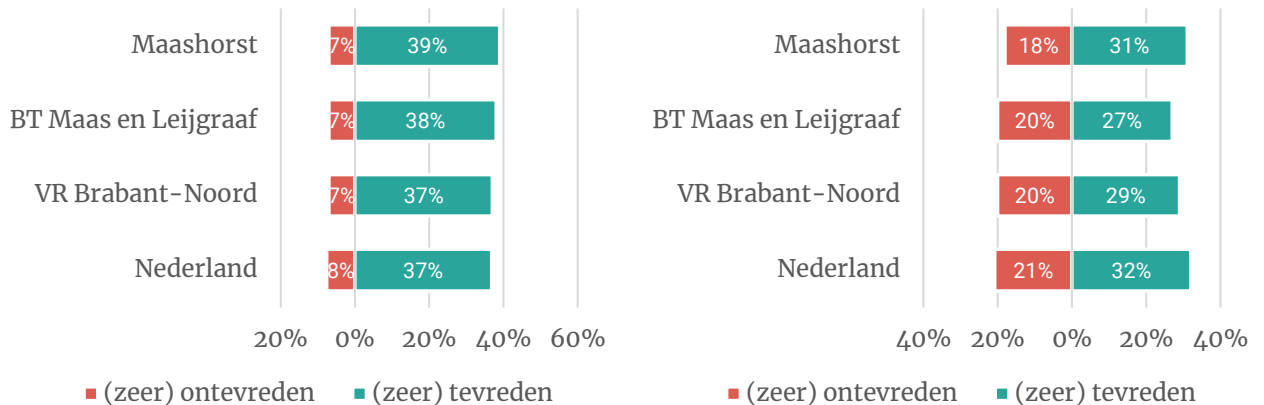

Figuur 8.3 en Figuur 8.4 geven dit weer op gemeenteniveau, in Figuur 8.5 en Figuur 8.6 staat de tevredenheid over het functioneren en de zichtbaarheid van de politie per wijk.

Vier op de tien inwoners van Maashorst zijn tevreden over het functioneren van de politie in hun buurt en zeven procent is hierover ontevreden. Dit is vergelijkbaar met de referentiegebieden. Met de zichtbaarheid van de politie is 31 procent van de inwoners van Maashorst tevreden en 18 procent ontevreden. De tevredenheid met de zichtbaarheid is daarmee in Maashorst groter dan gemiddeld in het basisteam.

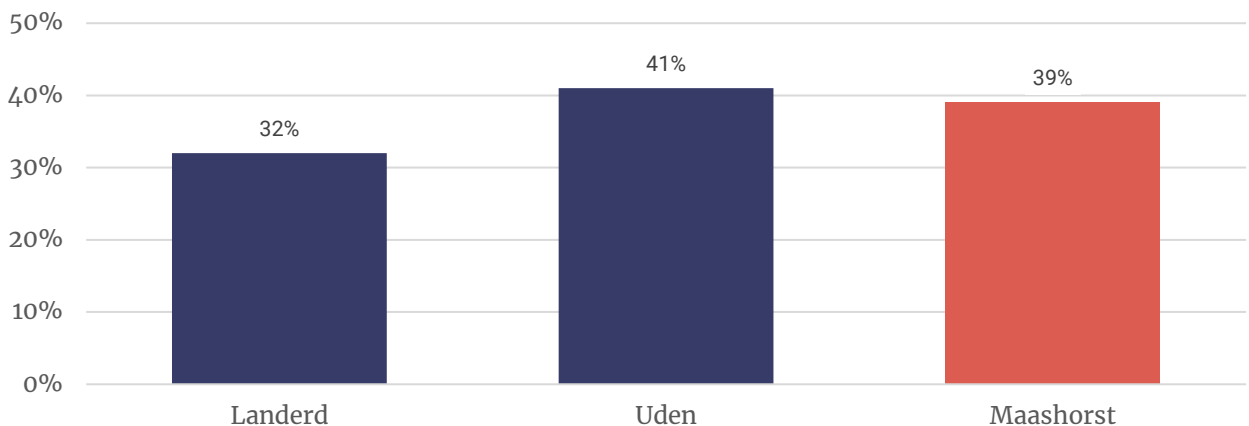
Figuur 8.3 - Oordeel functioneren politie in de buurt

Figuur 8.4 - Oordeel zichtbaarheid politie in de buurt

Zoals te zien is in Figuur 8.5, is de tevredenheid met het functioneren van de politie in Uden groter dan in Landerd.

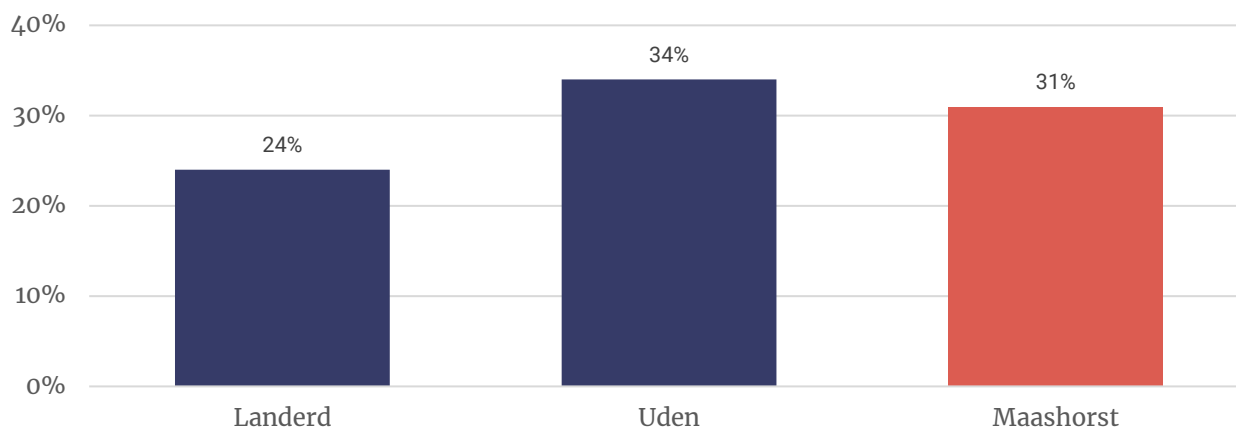
Figuur 8.5 - Tevredenheid over functioneren politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

Ook over de zichtbaarheid van de politie zijn inwoners van Uden meer tevreden dan inwoners van Landerd (Figuur 8.6).

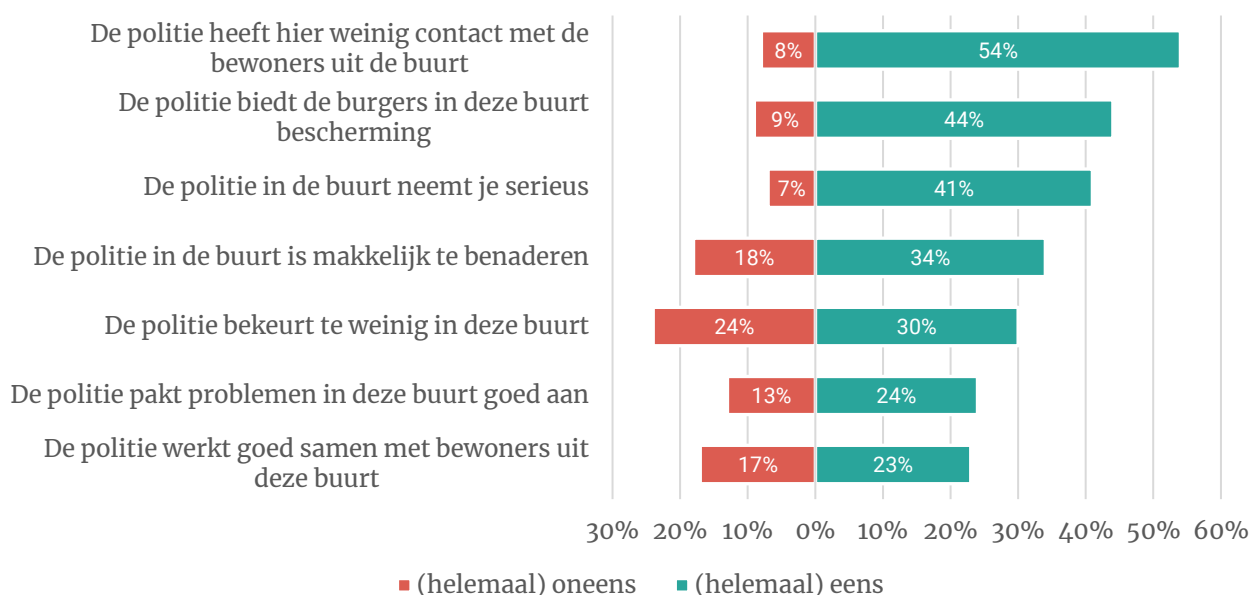
Figuur 8.6 - Tevredenheid over zichtbaarheid politie in de buurt (percentage (zeer) tevreden)

Functioneren van de politie

Daarnaast is aan de inwoners een aantal stellingen voorgelegd over het functioneren van de politie in de buurt. Figuur 8.7 geeft het percentage inwoners weer dat het (helemaal) eens of (helemaal) oneens is met de stellingen.

Figuur 8.7 - Stellingen functioneren politie in de buurt (basis: inwoners met oordeel over functioneren politie)

De helft van de inwoners van Maashorst is van mening dat de politie weinig contact heeft met buurtbewoners. Ongeveer vier op de tien inwoners vinden dat de politie de burgers bescherming biedt en dat de politie hen serieus neemt. Een minderheid is het daar niet mee eens. Een derde is van mening dat de politie makkelijk te benaderen is, 18 procent is het daar niet mee eens. Ook is dertig procent van mening dat de politie te weinig bekeurt in hun woonbuurt. Een kwart vindt dat dit niet het geval is. Ongeveer een kwart van de inwoners van Maashorst vindt dat de politie problemen in hun buurt goed aanpakt en goed samenwerkt met de buurtbewoners.

Inwoners van Landerd (60%) zijn vaker van mening dat de politie weinig contact heeft met bewoners in hun buurt dan inwoners van Uden (51%).

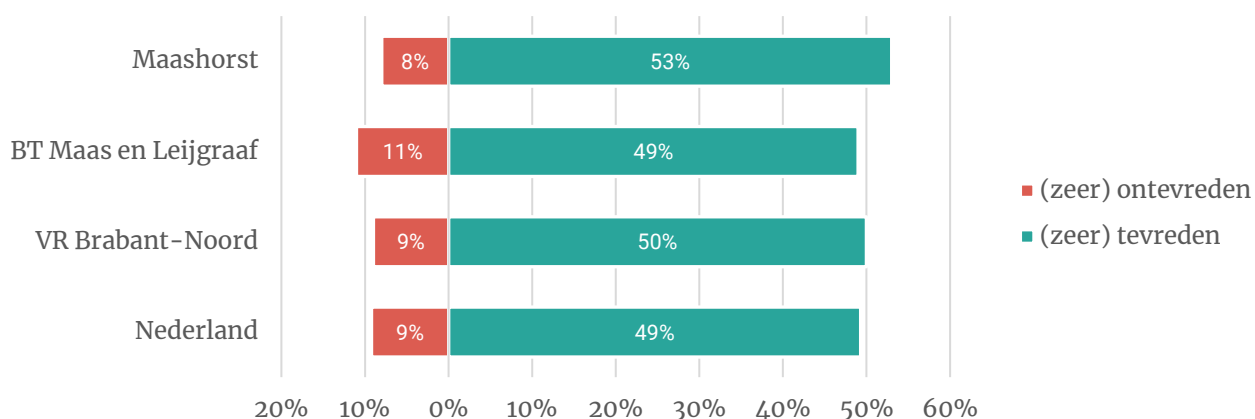

8.3 Functioneren politie in het algemeen

In deze laatste paragraaf van dit hoofdstuk staat het functioneren van de politie in het algemeen centraal. Inwoners van Maashorst is gevraagd om een oordeel te geven over het functioneren van de politie in het algemeen (Figuur 8.88).

Ongeveer de helft van de inwoners van Maashorst is over het algemeen tevreden met het functioneren van de politie. De tevredenheid met het functioneren van de politie is in Maashorst groter dan in het basisteam, en vergelijkbaar met het gemiddelde in de veiligheidsregio en Nederland.

Figuur 8.8 - Tevredenheid over het functioneren van de politie in het algemeen

A Bijlage trends en ontwikkelingen

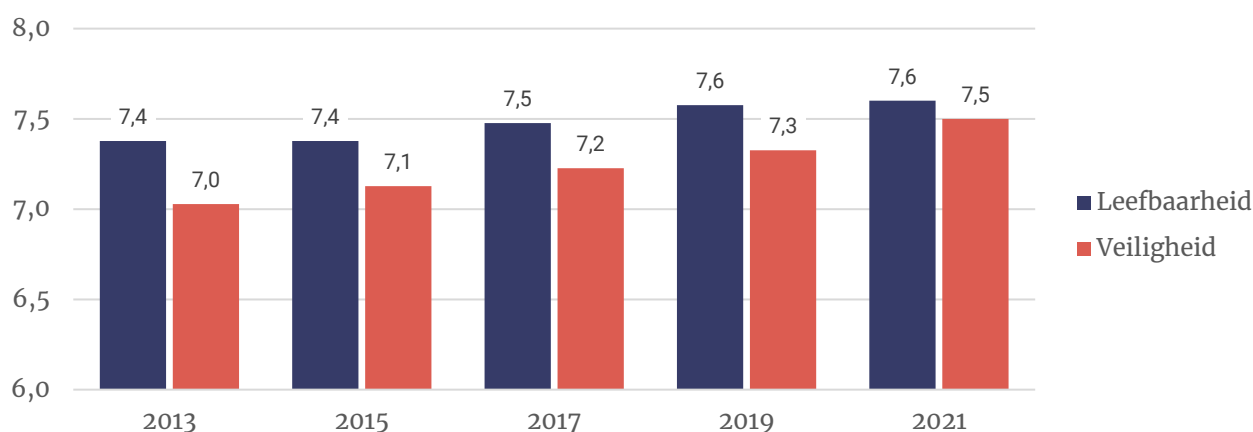
A.1 Landelijke trends in de veiligheidsmonitor

In het eerste hoofdstuk van deze bijlage worden de belangrijkste landelijke trends uit de Veiligheidsmonitor samengevat. Deze trends staan uitgebreid beschreven in de landelijke rapportage van het CBS (2021). De samenvatting in dit rapport is bedoeld voor het gemak van de lezer en om de resultaten uit het rapport in een breder perspectief te plaatsen.

Beoordeling leefbaarheid en veiligheid

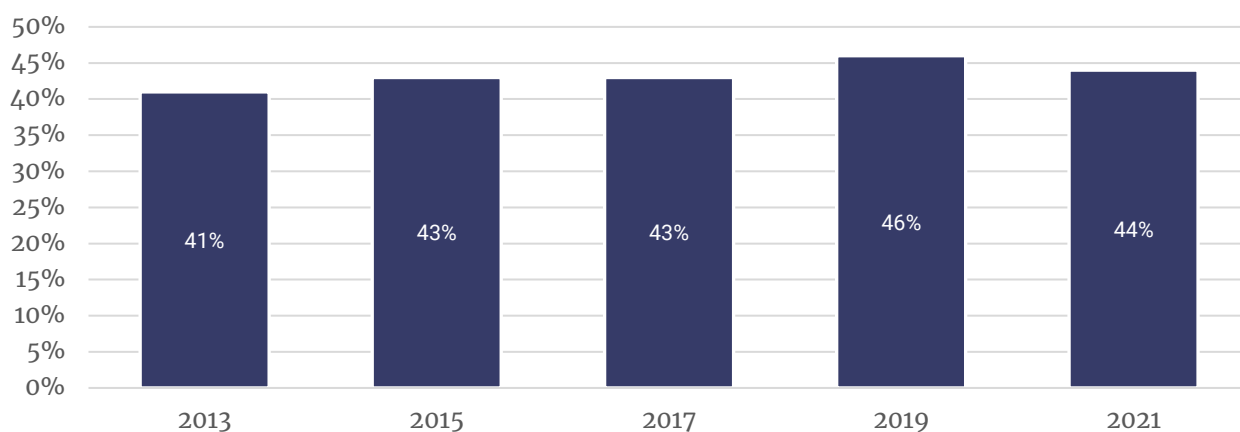
De rapportcijfers over veiligheid in de buurt laten al een aantal jaar een stijgende trend zien, deze trend wordt in 2021 doorgezet. Gemiddeld zijn inwoners van Nederland steeds positiever over hoe veilig wonen het is in de buurt. De rapportcijfers voor leefbaarheid lieten de afgelopen jaren ook een (lichte) stijgende trend zien. In 2021 is hier echter sprake van een stabilisatie.

Figuur 0.1 - Rapportcijfers leefbaarheid en veiligheid woonbuurt, trend 2013-2021

De mate van waardering voor het totale functioneren van de gemeente betreffende de aanpak van leefbaarheid en veiligheid is in 2021 gedaald. Dit volgt op een eerdere stijgende lijn in het aandeel inwoners dat (zeer) tevreden is over hoe de gemeente functioneert op het gebied van veiligheid en leefbaarheid.

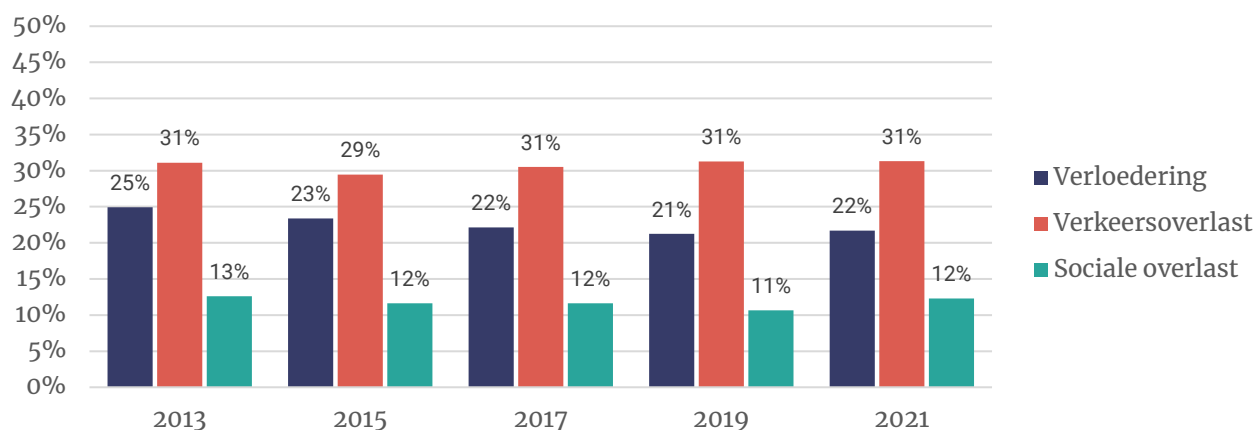
Figuur 0.2 – Oordeel functioneren gemeente op aanpak leefbaarheid en veiligheid

Overlast

Gemiddeld ervaart 43 procent van de burgers zelf veel overlast van één of meer vormen van overlast die in de buurt voor kunnen komen. Dit is vergelijkbaar met 2017, maar minder dan in 2013 toen dit aandeel nog 46 procent was. De afname zit met name in overlast van fysieke verloedering. Sociale overlast³ was tussen 2013 en 2019 ook aan het dalen, maar is tussen 2019 en 2021 weer toegenomen. De ervaren verkeersoverlast is over de hele periode vergelijkbaar gebleven.

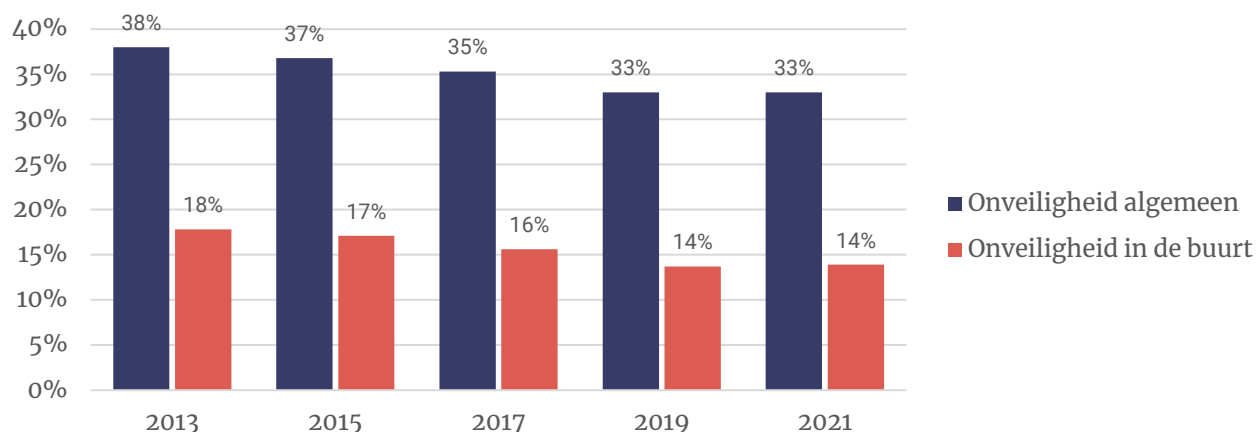
Figuur 0.3 - Ervaren overlast in de buurt

Veiligheidsbeleving

In 2021 voelt 14 procent van de burgers zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dat is gelijk aan 2019, maar lager dan 2017 (16 procent). Naast de veiligheidsbeleving in de buurt is in de Veiligheidsmonitor ook naar de veiligheidsbeleving in algemene zin gevraagd. In 2021 voelt 33 procent van de mensen zich wel eens onveilig. Dit is gelijk aan 2019 (33 procent), maar minder dan in de voorgaande jaren. Het percentage inwoners dat zich vaak onveilig voelt – zowel in algemene zin als in de buurt – bedraagt 2 procent, in 2019 was dit in beide gevallen 1 procent.

Figuur 0.4 - Onveiligheidsgevoel

³ In 2021 worden de cijfers voor sociale overlast in de buurt berekend op basis van zeven vormen van overlast (CBS, 2021, p. 19). De cijfers voor sociale overlast uit de eerdere jaren bestaan uit vijf verschillende stellingen.

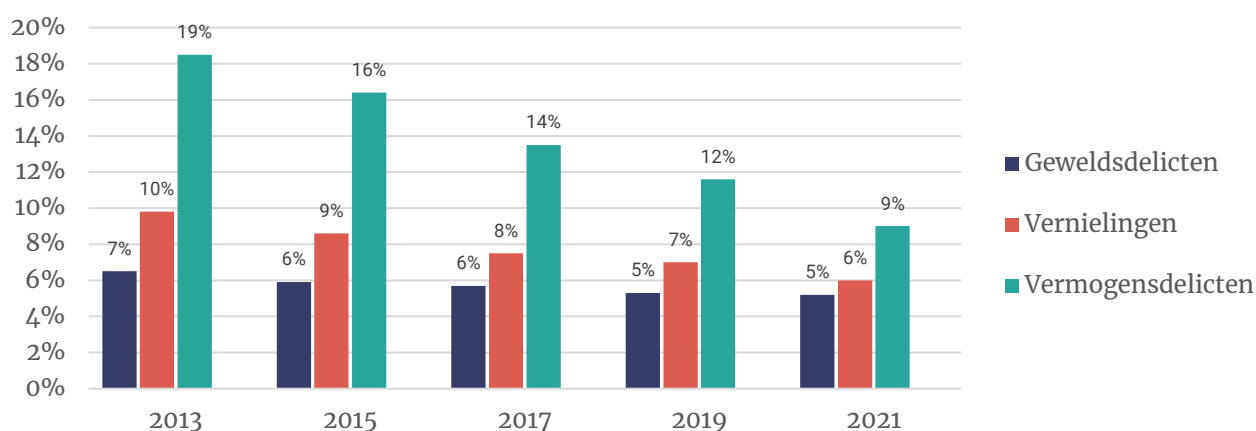

Slachtofferschap criminaliteit

Er is een dalende trend te zien in slachtofferschap van vermogensdelicten en vandalismedelicten, deze dalende trend zet bij beide type delicten door in 2021. Bij vermogensdelicten is er sprake van een iets sterkere daling. In 2013 werd 19 procent slachtoffer van een vermogensdelict, in 2021 ligt dit op 9 procent. Het aantal geweldsdelicten is gelijk gebleven ten opzichte van 2019 (5%), maar ligt lager dan in de jaren daarvoor.

De aangiftebereidheid van traditionele criminaliteit vertoont tussen 2013 en 2019 een dalende trend. Slachtoffers meldde delicten minder vaak bij de politie en deden minder vaak aangifte. In 2013 meldde 36 procent van de slachtoffers zich nog bij de politie, in 2019 is dit gedaald tot 31 procent. In 2021 is er echter weer een stijgende lijn zichtbaar, 33 procent van de slachtoffers deed aangifte bij de politie van wat hen overkomen was.

Figuur 0.5 - Persoonlijk slachtofferschap delicten

Burgers en politie

Tussen 2013 en 2019 steeg de tevredenheid over het totale functioneren van de politie in de eigen buurt. In 2021 is de tevredenheid echter (licht) afgenomen ten opzichte van 2019. De tevredenheid over het contact met de politie in de gemeente laat tevens een stijgende trend zien tussen 2013 en 2019 en neemt vervolgens af na 2019. De belangrijkste redenen voor burgers om soms ontevreden te zijn over contact met de politie is als problemen niet zijn opgelost of als de politie hen niet serieus nam of niet geïnteresseerd was.

A.2 Patronen in de Veiligheidsmonitor

In het tweede hoofdstuk van deze bijlage bespreken we een aantal patronen in de landelijke Veiligheidsmonitor tussen belangrijke onderwerpen en kenmerken als leeftijd en stedelijkheid. Dit is een samenvatting van de patronen die in het landelijke rapport worden beschreven. Meer informatie en cijfermateriaal is beschikbaar via statline van CBS of via I&O Research.

Leefbaarheid

De tevredenheid van Nederlanders over het functioneren van de gemeentelijke aanpak van leefbaarheid en veiligheid verschilt nauwelijks naar de mate van stedelijkheid van het gebied. In meer stedelijke gebieden geven inwoners vaker aan gemeentelijke handhavers te zien dan in minder stedelijke gebieden. Naast de zichtbaarheid neemt ook de tevredenheid toe over deze

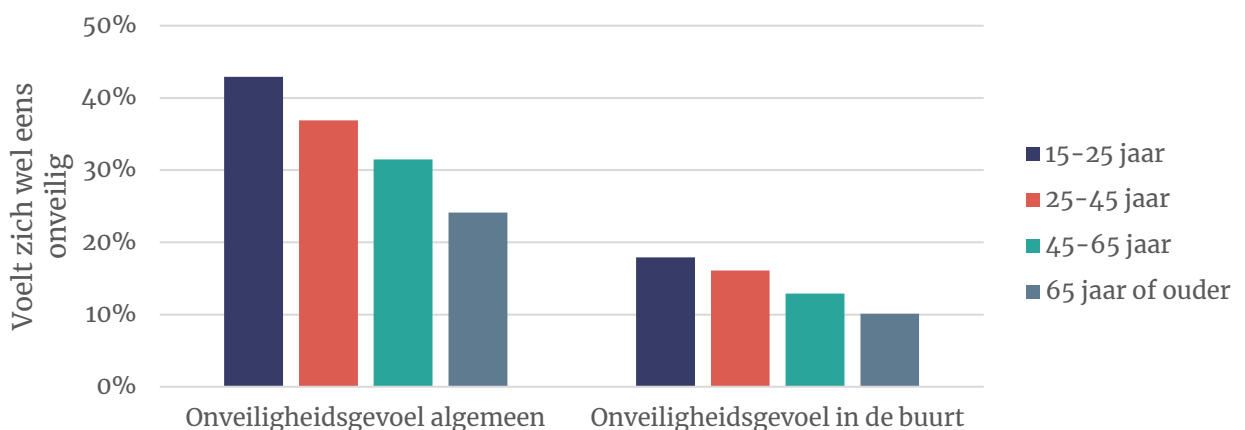
handhavers met een grotere stedelijkheidsgraad. In niet stedelijke gemeenten is 21 procent tevreden over het functioneren van gemeentelijke handhavers, in zeer stedelijke gemeenten is dit 28 procent (CBS, 2021, p. 19).

In gebieden waar de stedelijkheid groter is, ervaren bewoners meer buurtoverlast. Ook in gemeenten met meer inwoners is er meer sprake van buurtoverlast. In 70-duizend-plus-gemeenten ervaart 51 procent veel buurtoverlast, terwijl dit in 2021 gemiddeld 4,6 procent is (CBS, 2021, p. 23).

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving verschilt naar leeftijd: als Nederlanders ouder worden, ervaren zij minder vaak gevoelens van onveiligheid. Mensen in de leeftijdsgroepen 15-24 en 25-44 voelen zich onveiliger dan 45-64-jarigen en vooral 65-plussers. Dit patroon was in 2019 ook al zichtbaar. De verschillen zijn groter bij onveiligheidsgevoelens in het algemeen dan bij onveiligheidsgevoelens in de buurt (p. 26). In het algemeen voelt 43 procent van de 15-24 jarigen zich wel eens onveilig en 24 procent van de 65-plussers. Bij onveiligheidsgevoel in de buurt gaat het om 18 procent van de 15-24 jarigen en 10 procent van de 65-plussers.

Figuur 0.6 - Onveiligheidsgevoel naar leeftijd, 2021

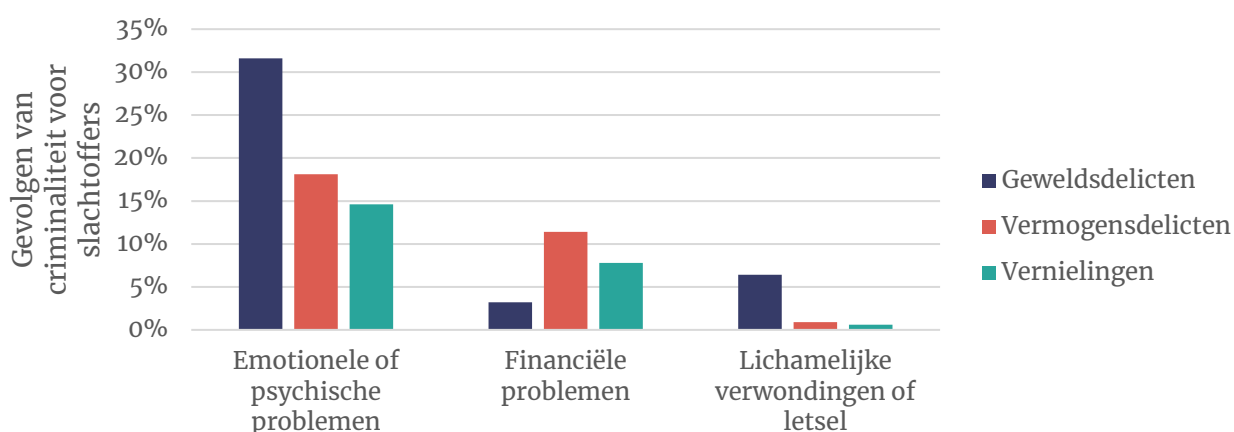
Veiligheidsbeleving verschilt bovendien naar geslacht. In zowel de eigen buurt als in het algemeen voelen vrouwen zich vaker onveilig dan mannen, respectievelijk 17 tegen 11 procent en 42 procent tegen 24 procent (CBS, 2021, p. 26). Jonge vrouwen van 15 tot 25 jaar voelen zich het vaakst onveilig. Zij voelen zich in het algemeen en in de buurt ongeveer twee keer zo onveilig als jonge mannen in dezelfde leeftijdsgroep.

Gevolgen van criminaliteit

In totaal heeft ruim een kwart van de slachtoffers van traditionele criminaliteit emotionele, lichamelijke of financiële gevolgen ervaren als gevolg van hun slachtofferschap (CBS, 2021, p. 44). Emotionele problemen kwamen het vaakst voor bij geweldsdelicten. Bijna 32 procent van de slachtoffers gaf aan emotionele problemen te ervaren, tegenover 18 procent en 15 procent van de slachtoffers van vermogensdelicten en vernielingen. Financiële problemen kwamen het vaakst voor bij vermogensdelicten, slachtoffers kampten het vaakst met lichamelijke verwondingen of letsel in het geval van geweldsdelicten.

Figuur 0.7 – Gevolgen criminaliteit naar type geweldsdelict, 2021

De mate waarin slachtoffers emotionele, lichamelijke of financiële problemen ervaren na hun slachtofferschap verschilt naar geslacht. Dit verschil is voornamelijk zichtbaar als het gaat om emotionele of psychische problemen. Vrouwen hebben in 23 procent van de gevallen last van emotionele problemen na hun slachtofferschap, voor mannen is dit 19 procent.

Burgers en politie

De mate waarin inwoners (zeer) tevreden zijn over het functioneren van de politie verschilt niet tussen meer en minder verstedelijkte gebieden. Dit geldt zowel voor de tevredenheid over het functioneren van de politie in de buurt als het functioneren van de politie in het algemeen. In meer verstedelijkte gebieden is de tevredenheid over het functioneren van de politie wel iets hoger dan in gebieden met minder verstedelijking.

De mate waarin inwoners vinden dat de politie zichtbaar is in de buurt verschilt naar stedelijkheid. In meer verstedelijkte buurten geven relatief meer inwoners aan dat de politie vaak zichtbaar is in hun buurt, dan inwoners in minder stedelijke buurten. In zeer stedelijke buurten ziet 18 procent van de inwoners de politie vaak, in niet stedelijke buurten is dit 3 procent (CBS, 2021, p. 62). De tevredenheid van burgers over de hoe zichtbaar de politie is in hun buurt verschilt ook naar stedelijkheid, al in mindere mate dan bij de zichtbaarheid. In zeer stedelijke buurten is 38 procent van de inwoners (zeer) tevreden over de zichtbaarheid van de politie in hun buurt, in weinig stedelijke buurten bedraagt dit 28 procent (CBS, 2021, p. 63).

Preventie

De mate van Whatsapp-buurtpreventie verschilt naar de mate van stedelijkheid. Als de stedelijkheid afneemt, is Whatsapp-buurtpreventie vaker aanwezig. In niet stedelijke buurten geven ruim twee keer zoveel inwoners aan dat er Whatsapp-preventie aanwezig is dan inwoners van zeer stedelijke buurten (46 procent tegen 20 procent). De aanwezigheid van buurt- of burgerwachten verschilt ook naar stedelijkheidsgraad, maar wel in mindere mate. In minder verstedelijkte buurten is de deelname van inwoners aan Whatsapp buurtpreventie en Burgernet groter dan in buurten met meer stedelijkheid.

Bron:

Centraal Bureau voor de Statistiek (2022), Veiligheidsmonitor 2021, Den Haag (online publicatie) <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2022/09/veiligheidsmonitor-2021>

I&O Research Enschede

Zuiderval 70
Postbus 563
7500 AN Enschede
T (053) 200 52 00
E info@ioresearch.nl
KVK-nummer 08198802

I&O Research Amsterdam

Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam
T (020) 308 48 00
E info@ioresearch.nl